

ความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรยอดเยี่ยมในรายการโทรทัศน์

นางสาวณัฐชนา วุฒิไธพาร

ศูนย์วิทยุทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาวาทวิทยา ภาควิชาวาทวิทยา และสื่อสารการแสดง

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Communication competence of popular hosts in television programs

Miss Nudchana Wuthioran

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Speech Communication
Department of Speech Communication and Performing Arts

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2009

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสามารถทางการสื่อสารของพืชทรายนิยมทาง
โทรทัศน์

โดย

นางสาวณุชชญา วุฒิไธพาร

สาขาวิชา

วาทวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ เมตตา วิวัฒนานุกูล

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ อวยพร พานิช)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ เมตตา วิวัฒนานุกูล)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ดร.รุ่งทิพย์ โชติณภักดิ์)

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คุณชนา วุฒิโฬาร : ความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรยอดนิยมทางโทรทัศน์.

(Communication competence of popular hosts in television programs)

อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รศ.เมตตา วิวัฒน์านุกูล, 138 หน้า.

การศึกษาวิจัยเรื่อง "ความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรยอดนิยมทางโทรทัศน์" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรยอดนิยมจากการรับรู้ของคณะกรรมการผู้ตัดสินรางวัลพิธีกรยอดนิยมทางโทรทัศน์และจากการรับรู้ของประชาชนทั่วไป รวมถึงการหาความสามารถร่วมและความสามารถเฉพาะทางการสื่อสารของพิธีกรโดยแบ่งแยกตามประเภทรายการโทรทัศน์ต่าง ๆ

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ด้วยการสัมภาษณ์และแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถร่วมทางการสื่อสารของพิธีกร ที่ระบุตรงกันมากที่สุด จากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ ในเรื่องการทำหน้าที่หลักของพิธีกร คือการสร้างพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการ และทำหน้าที่เป็นสัญลักษณ์ของรายการซึ่งผู้ชมจะนึกถึงทันทีเมื่อนึกถึงรายการนั้น ๆ ในเรื่องความสามารถในการจัดเตรียมข้อมูล คือการมีความรู้รอบตัว และการพิจารณาข้อมูลให้เหมาะสมกับเวลา ในเรื่องความสามารถทางด้านภาษาและอวัจนภาษา คือการแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ ในเรื่องบุคลิกภาพ คือการมีรูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง และการดูเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ในเรื่องความสามารถในการสัมภาษณ์ และสนทนา คือการพูดคุยอย่างเป็นกันเอง และสามารถเปิดประเด็นในการซักถาม หรือพูดคุยได้

ส่วนของความสามารถเฉพาะทางการสื่อสารของพิธีกร ที่ระบุตรงกันจากการรับรู้ของคณะกรรมการและประชาชนที่รับชมรายการแต่ละประเภทรายการ พบว่า รายการข่าว วิเคราะห์ข่าว เล่าข่าว คือควรมีความเป็นกลาง รายการสนทนาทั้งเชิงสาระ และบันเทิง คือมีการศึกษาข้อมูลภูมิหลังของผู้ร่วมรายการ และรายการเกมส์โชว์หรือควิซโชว์ คือมีความรู้ความเข้าใจในเครื่องมืออุปกรณ์และสัญญาณต่างๆ ที่เกี่ยวกับการถ่ายทำรายการโทรทัศน์

นอกจากนั้นข้อสังเกตจากการวิจัยพบว่า ความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรที่กลุ่มตัวอย่างรับรู้ มักจะเน้นที่สื่อสาร "อย่างไร" หรือ "วิธีการส่งสาร" และ "ลักษณะส่วนตัวของผู้ส่งสาร" มากกว่าสื่อสาร "อะไร" หรือ "ความน่าเชื่อถือของสารที่ส่งออกมา"

ภาควิชา...มหาวิทยาลัยและสื่อสารมวลชน... ลายมือชื่อนิสิต...
สาขาวิชา...มหาวิทยาลัย... ลายมือชื่ออ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก...
ปีการศึกษา 2552.....

##5184679528 : MAJOR SPEECH COMMUNICATION

KEYWORDS : SPEECH COMMUNICATION / PUBLIC SPEAKING

NUDCHANA WUTHIORAN : COMMUNICATION COMPETENCE OF
POPULAR HOSTS IN TELEVISION PROGRAMS. THESIS ADVISOR :
ASSOC.PROF. METTA VIVATANANUKUL , 138 pp.

The research, "Communication Competence of Popular Hosts in Television Programs" is intended to study **core** communication competence of TV hosts and **specific** communication competence needed in each type of program from the perception of "Popular TV host Award" judges and of general public.

This research is a quantitative and qualitative research, conducted by survey questionnaires and interview. The results show that

Core communication competence perceived mostly by both judges and general public in each category are as follow: **general communication competence** : power to attract viewers to follow the program, and being a program symbol or an image of the program; **informational preparation competence** : well-roundedness and ability to select appropriate content for program time; **language competence**: appropriate apparel to suit the theme of the program, **personality competence**: pleasant and attractive appearance, and an image of a credible person, **interviewing and conversational competence**: a relaxed and comfortable talk, and ability to open up an issue.

As for **specific communication competence** perceived commonly by the judges and target audiences of each kind of program, it is found that for **news program**, "neutrality" is the most important competence, while "thorough research about interviewees' background" is the most important competence for **fiction and non-fiction interview** , and "knowledge in using concerned equipment and signals" for **games or quiz shows**.

Besides, it is remarkable that communication competence of TV hosts perceived by most samples emphasizes "how" or "communication methods" and "the hosts' personal characteristics" more than "what" or the credibility of "communication message or content".

Department :Speech Communication and Performing Arts

Student's Signature

Field of Study : ..Speech Communication..

Advisor's Signature

Academic Year : ..2009.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยกำลังใจ และกำลังแรงจากบุคคลมากมาย

กราบขอบพระคุณ คุณแม่ ที่มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์ และการศึกษาในระดับปริญญาโทของดิฉัน สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และทุกคนในครอบครัวที่เป็นกำลังใจให้สู้ตลอดมา

กราบขอบพระคุณ ท่านอาจารย์เมตตา วิวัฒน์านุกูล ท่านอาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้ให้คำแนะนำ และช่วยเหลืออย่างเต็มที่เสมอ ถ้าไม่ได้ท่านอาจารย์ดิฉันคงไม่สามารถจบการศึกษาได้ กราบขอบพระคุณท่านอาจารย์อวยพร พานิช และท่านอาจารย์ในภาควิชาวาทวิทยาทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้ในตลอด 2 ปีที่ผ่านมา ขอบพระคุณท่าน ดร.รุ่งทิพย์ ไชติณภาดลย์ ที่สละเวลามาเป็นคณะกรรมการให้ดิฉัน

ที่สำคัญคือกำลังใจ และกำลังแรง จาก เพื่อน พี่น้อง ที่รักทุกท่าน ที่ร่วมแรง ร่วมใจ ช่วยดิฉันเป็นอย่างดีเสมอมา ขอบคุณ ณรัตน์ พานทอง บุคคลสำคัญที่ช่วยเหลือดิฉันมากมาย ขอบคุณศรัพรเพ็ญ มะลิทอง และ กนกทิพย์ พวงเข็มแดง เพื่อนที่อยู่เคียงข้างดิฉันมาโดยตลอด ขอบคุณ เยาวภา อภิกิจเมธา และ จุฑามาศ จนวนิ่ง ที่อยู่ช่วยดิฉันจนดิฉัน และทุกคนที่ช่วยในทุกกระบวนการของวิทยานิพนธ์นี้

และที่จะขาดเสียไม่ได้ เพื่อนๆ ในภาควิชาวาทวิทยาทุกท่าน ดิฉันดีใจที่ได้รู้จักเพื่อน ๆ ทุกคน และดีใจที่ได้เรียนรุ่น 11 นี้ โดยเฉพาะ พรพจี กาลันสีมา และวีรยา อักกะโชติกุล ที่ร่วมทุกข์ ร่วมสุขด้วยกันมาโดยตลอด

สุดท้ายขอบคุณที่โลกนี้มีเทคโนโลยี Internet และ google.com

ขอให้ประโยชน์จากการทำวิทยานิพนธ์ของดิฉันส่งต่อไปให้กับบุคคลรุ่นหลังต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 ปัญหำนำวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	4
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความหมายและบทบาทหน้าที่ของพิธีกร.....	6
2.1.1 ความหมายของพิธีกร.....	6
2.1.2 บทบาทหน้าที่ของพิธีกรโดยทั่วไป.....	7
2.1.3 บทบาทหน้าที่ของพิธีกรโทรทัศน์.....	9
2.2 พัฒนาการของพิธีกรทางโทรทัศน์.....	15
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์.....	20
2.3.1 ความเข้าใจธรรมชาติของสื่อโทรทัศน์และทักษะการพูดผ่านสื่อโทรทัศน์.....	20
2.3.2 ความสามารถในการจัดเตรียมข้อมูล.....	22
2.3.3 ความสามารถในการใช้ภาษา.....	25
2.3.3.1 การใช้วัจนภาษา.....	25
2.3.3.2 การใช้อวัจนภาษา.....	27

สารบัญ (ต่อ)

2.3.3.3 บุคลิกภาพ.....	34
2.3.4 ความสามารถในการสัมภาษณ์และการสนทนาของพิธีกรโทรทัศน์.....	36
2.4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	42
3.1 รูปแบบการวิจัย.....	42
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	42
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	43
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
3.6 การนำเสนอข้อมูล.....	45
4 ผลการวิจัย.....	46
4.1 ลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่าง.....	46
4.2 ความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรยอดนิยมจากการรับรู้ของ คณะกรรมการผู้ตัดสินรางวัลพิธีกรยอดนิยมทางโทรทัศน์.....	54
4.3 ความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรยอดนิยมจากการรับรู้ของประชาชน.....	64
4.4 ความสามารถเฉพาะทางการสื่อสารของพิธีกรยอดนิยมเมื่อจำแนกตาม ประเภทรายการต่าง ๆ จากการรับรู้ของกลุ่มประชาชน เฉพาะที่เลือกรับชม รายการประเภทนั้น ๆ	73
4.5 ผลการเปรียบเทียบ.....	86
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	110
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	110
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	118
5.3 ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะ.....	123
รายการอ้างอิง.....	125

สารบัญ (ต่อ)

ภาคผนวก.....	132
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	138

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นับตั้งแต่โลกก้าวเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ การสื่อสารในโลกใบนี้ก็กลายเป็นการสื่อสารแบบไร้พรมแดน (Borderless) ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ สามารถส่งผ่านกันได้ทุกพื้นที่บนโลกใบนี้ โลกกลายเป็นชุมชนแบบหมู่บ้านเดียว การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทั้งในรูปแบบของสาระและบันเทิง จึงเป็นเรื่องที่ง่ายดายมากยิ่งขึ้น ความง่ายดายนี้ทำให้เกิดการแข่งขันกันในเรื่องของข้อมูลข่าวสาร ธุรกิจคมนาคมกลายเป็นธุรกิจที่ทำรายได้มหาศาล และหนึ่งในรูปแบบของโทรคมนาคมที่เป็นที่นิยมสูงสุดคือธุรกิจโทรศัพท์

โทรศัพท์ในปัจจุบัน ได้พัฒนาตนเองจนกลายเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของคนส่วนใหญ่ในประเทศ น้อยคนนักที่จะปฏิเสธข่าวสารความบันเทิงจากสื่อชนิดนี้ เพราะในยุคโลกาภิวัตน์นี้เครื่องรับโทรศัพท์มีอยู่ในทุกครัวเรือน แทบจะเป็นปัจจัยหนึ่งของการดำเนินชีวิต ดังนั้นสื่อโทรศัพท์จึงเป็นสื่อที่เข้าถึงประชากรมากที่สุดสื่อหนึ่ง (ช่อผกา วิริยานนท์, 2538) และในปัจจุบันธุรกิจโทรศัพท์ก็เป็นธุรกิจที่ทำรายได้มหาศาล

จากผลการจัดอันดับบุคคลที่ร่ำรวยที่สุดในประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2553 ของนิตยสาร “ฟอร์บ” สหรัฐอเมริกา พบว่า เจ้าของสื่อโทรศัพท์ติดอยู่ใน 10 อันดับแรกถึงสองคนนั่นคือนายกฤตย์ รัตนรักษ์ ประธานและซีอีโอของบริษัท บางกอก บรอดคาสติ้ง แอนด์ ทิวี (บีบีทีวี) และนายวิชัย มาลินนท์ เจ้าของกิจการ บีซีซีเวิลด์ และไทยทีวีสีช่อง 3 (Forbes, 2553 : online) ดังนั้นจึงเป็นข้อพิสูจน์ที่ว่าธุรกิจโทรศัพท์สามารถทำรายได้มหาศาล และทำให้ในปัจจุบันการแข่งขันในแวดวงโทรศัพท์มีสูงขึ้น

สืบเนื่องจากการเจริญเติบโตของธุรกิจโทรศัพท์ ทำให้ในปัจจุบันมีรายการโทรศัพท์เกิดขึ้นมากมาย เพื่อตอบสนองความต้องการในด้านความหลากหลายให้แก่ผู้บริโภค ทั้งรายการรูปแบบใหม่ประเภท รายการวิเคราะห์ข่าว เล่าข่าว หรือรายการในรูปแบบวาไรตี้โชว์ ทอล์คโชว์ ที่แข่งขันกันสร้างสรรค์รูปแบบรายการ เพื่อหวังผลในด้านของยอดผู้ชมโทรศัพท์ ซึ่งจะนำมาซึ่งรายได้จากการขายโฆษณา

นอกจากการแข่งขันกันในด้านรูปแบบรายการแล้ว การคัดเลือกผู้ที่จะมาทำหน้าที่พิธีกรผู้ดำเนินรายการก็นับเป็นส่วนที่สำคัญอย่างยิ่งเช่นเดียวกัน ดังที่เราได้เห็นจากข่าวการซื้อขายตัวพิธีกร ผู้ดำเนินรายการ ที่ย้ายข้ามช่องกันในปัจจุบัน หรือพิธีกรบางท่านที่มีค่าตัวสูงเป็นมูลค่าเงินหลายหลัก ดังเช่นข้อมูลจากกรมการจัดหางานระบุว่า

“ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้จะได้รับค่าตอบแทนการทำงานตามความสามารถ ความยากง่ายของงานที่ได้รับ และเงื่อนไขการจ้าง ซึ่งอาจจ่ายให้ในการดำเนินรายการเป็นพิธีกรแต่ละครั้งในรายการโทรทัศน์หรือเคเบิลทีวี หรือพิธีกรบนเวทีการแสดง สำหรับค่าตัวสำหรับพิธีกรที่เพิ่งเริ่มทำงานประมาณครั้งละ 3,000-7,000 บาทสำหรับพิธีกรชื่อดังซึ่งอยู่ในความนิยมของประชาชนครั้งละประมาณครั้ง 30,000 - 50,000 บาท หรืออาจสูงถึง 100,000 บาท”

สิ่งเหล่านี้เป็นข้อพิสูจน์ให้เห็นว่าผู้จัดรายการนั้นมีความเห็นว่าตัวพิธีกร หรือผู้ดำเนินรายการนั้นมีส่วนอย่างยิ่งในการดึงความสนใจผู้ชม ให้เข้ามาชมรายการนั้น ๆ ได้จึงยอมจ่ายเงินจำนวนมากมายให้ได้มาซึ่งพิธีกรที่มีชื่อเสียง และเป็นที่ยอมรับเหล่านั้น

พิธีกรโทรทัศน์ไทยเกิดขึ้นพร้อม ๆ กับกิจการวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทย เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2498 สถานีโทรทัศน์แห่งแรกของไทยได้ทำพิธีเปิดและออกอากาศแพร่ภาพในวันนั้นเป็นวันแรก ภายใต้ชื่อ “สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวี” หรือที่เรารู้จักกันต่อมาในนามของ “ช่อง 4 บางขุนพรหม” (ช่อผกา วิริยานนท์ ,2538)

พิธีกร ตามความหมายของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ให้ความหมายว่า ผู้ดำเนินการในพิธี

อีกความหมายหนึ่ง คือ ผู้ดำเนินรายการ ก็แสดงว่า ผู้ที่ต้องดำเนินรายการอย่างใด อย่างหนึ่งต่อหน้าที่ประชุม หรือดำเนินรายการเพื่อออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ในฐานะผู้ที่ทำหน้าที่สื่อสารกับผู้ที่ได้รับเชิญให้มาพูดคุยเรื่องราวต่าง ๆ หรือมาเพื่อแสดง หรือเพื่อปฏิบัติอย่างใด อย่างหนึ่งให้คนฟัง(หรือคนดู) สนใจ หรือผู้ที่พูดเพื่อดำเนินรายการเกมส์โชว์ต่าง ๆ ทางโทรทัศน์ก็ถือว่าเป็นพิธีกรด้วยตามความหมายของพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (มัลลิกการ คณานุรักษ์, 2551)

งานในหน้าที่พิธีกรจึงเป็นงานการพูดที่มีลักษณะเฉพาะ ต้องการความสามารถ และคุณสมบัติพิเศษหลายประการ จึงจะทำหน้าที่ได้ประสบความสำเร็จอย่างงดงาม

จากความสำคัญและบทบาทของพิธีกรที่มีความสำคัญและเป็นส่วนประกอบหลักของรายการ จึงทำให้จากอดีตเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน มีการจัดการมอบรางวัลให้กับผู้ที่ทำหน้าที่พิธีกรได้อย่างดีเยี่ยม โดยการมอบรางวัลหลายรายการ อาทิ รางวัลโทรทัศน์ทองคำ รางวัลเมขลา รางวัลสตาร์เอนเตอร์เทนเมนท์อวอร์ด รางวัลทีวีพูลอวอร์ด ฯลฯ รางวัลดังกล่าวเป็นการมอบรางวัลที่จะค้นหาพิธีกรที่มีความสามารถทางการสื่อสารอย่างแท้จริง และนำมาซึ่งขวัญกำลังใจให้กับผู้ที่ทำหน้าที่พิธีกร อีกทั้งความมีชื่อเสียง และรายได้ที่จะได้จากการการันตีผลงานด้วยรางวัลต่าง ๆ

ในขณะที่เดียวกัน หลาย ๆ ครั้งที่มีการประกาศผลรางวัล สิ่งที่จะตามมาก็คือเสียงวิพากษ์วิจารณ์จากประชาชนถึงคุณสมบัติของผู้ที่ได้รับรางวัลว่ามีความเหมาะสม หรือตรงใจประชาชนหรือไม่อาทิเช่น

“รางวัลเมขลา ประกอบด้วยรางวัลประเภทต่างๆ มากมายที่เกี่ยวข้องกับวงการโทรทัศน์ เคยได้รับการเรียกชื่อแทนจากนักวิจารณ์และสื่อมวลชนว่า **"เมฆโหล"** เนื่องจากในแต่ละปีมีจำนวนรางวัลมากจนเกินความจำเป็น เช่นเดียวกับการตัดสินผลรางวัลที่อาจไม่ตรงกับความเชื่อถือจากคนทั่วไป ทั้งที่ในการตัดสินทุกๆ ครั้งจะยึดถือความบริสุทธิ์ยุติธรรม ถ้ารายการใดที่มีความดีเด่นไม่ถึงขั้นก็ไม่สมควรจะมอบรางวัลให้ หรือกรรมการพอใจรายการของใครหรือเสน่หากับใครเป็นการส่วนตัวก็จะไม่ให้รางวัล” (Wikipedia , 2553 : online)

จากความคิดเห็นดังกล่าวจะเห็นได้ว่าปัญหาในด้านของบรรทัดฐานความเป็นที่นิยมของตัวพิธีกรอาจไม่เห็นพ้องต้องกัน ระหว่างคณะกรรมการผู้ตัดสินรางวัลพิธีกรยอดนิยม และกลุ่มประชาชน อีกทั้งความสำคัญของตัวพิธีกรที่มีบทบาทกับรายการอย่างมากในปัจจุบันงานวิจัยชิ้นนี้จึงมุ่งหวังที่จะหาบรรทัดฐานของวิธีการเลือกสรรผู้ที่มีความสามารถทางการสื่อสารและได้รับเลือกให้เป็นพิธีกรยอดนิยม เพื่อสร้างกรอบองค์ความรู้ในการให้บรรทัดฐาน “ความนิยมในตัวพิธีกร” ที่มีความชัดเจนให้เป็นที่ไปในแนวทางเดียวกัน อีกทั้งค้นหารูปแบบความสามารถทางการสื่อสารที่พิธีกรเหล่านั้นใช้ในการแสดงออกที่นำมาซึ่งความนิยม รวมถึงในรูปแบบรายการที่แตกต่างกัน ความสามารถทางการสื่อสารเหล่านั้นเหมือน หรือต่างกันหรือไม่อย่างไร เพื่อเป็นประโยชน์กับผู้สนใจวิชาชีพด้านพิธีกรต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรยอดนิยมจากคณะกรรมการผู้ตัดสินรางวัลพิธีกรยอดนิยมทางโทรทัศน์
2. เพื่อศึกษาความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรยอดนิยม จากประชาชนที่มีลักษณะต่างกัน
3. เพื่อศึกษาความสามารถรวม และความสามารถเฉพาะทางการสื่อสารของพิธีกรยอดนิยมเมื่อจำแนกตามประเภทรายการต่าง ๆ

ปัญหานำวิจัย

1. ความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรยอดนิยมจากการรับรู้ของคณะกรรมการ เป็นอย่างไร
2. ความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรยอดนิยมจากการรับรู้ของประชาชน เป็นอย่างไร มีความแตกต่างกันตามลักษณะต่าง ๆ ของประชาชน หรือไม่อย่างไร
3. รายการแต่ละประเภทต้องการความสามารถร่วมหรือต่างกันอย่างไร และ ความสามารถเฉพาะของแต่ละประเภทรายการเป็นอย่างไร

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรยอดนิยมในรูปแบบรายการต่าง ๆ นี้ ผู้วิจัยจะเลือกเฉพาะพิธีกรรายการโทรทัศน์เท่านั้น เนื่องจากพิธีกรรายการโทรทัศน์เป็นพิธีกร ที่มีความเป็นสาธารณะ ผู้ชมสามารถพบเห็นลักษณะการทำงานผ่านการรับชมได้โดยตรง โดยสะดวก หนึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ได้เลือกพิธีกรยอดนิยมจากมุมมองของคณะกรรมการ โดยเลือกกลุ่มคณะกรรมการที่ตัดสินผลรางวัลโทรทัศน์ทองคำ ซึ่งเป็นรางวัลที่มีมาช้านานและเป็นรางวัลอันทรงเกียรติของคนในแวดวงโทรทัศน์ วิทยุ ส่วนรางวัลเมขลา นั้นถือเป็นรางวัลอันทรงเกียรติและมีชื่อเสียงอีกรายการหนึ่ง แต่ในปัจจุบันได้ยกเลิกการมอบรางวัลไปแล้ว จึงเหลือเพียงรางวัลโทรทัศน์ทองคำเท่านั้นที่เป็นรางวัลเก่าแก่ และถือได้ว่าทรงเกียรติที่สุดในปัจจุบัน ในส่วนของพิธีกรยอดนิยมจากมุมมองของประชาชนนั้น ใช้การรับรู้ของประชาชนจากการสำรวจความนิยมโดยใช้แบบสอบถาม ที่ถามเฉพาะเจาะจงในเรื่องความชอบที่เกี่ยวกับความสามารถทางการสื่อสาร เพราะการใช้ความนิยมจากประชาชนในรูปแบบของการโหวตนั้นอาจไม่สามารถวัดได้ในเรื่องของความสามารถทางการสื่อสาร เพราะประชาชนอาจเลือกจากความมีชื่อเสียง ความคุ้นชิน ทำให้ไม่ได้ผลการวิจัยที่ชัดเจน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

พิธีกรยอดนิยมทางโทรทัศน์ หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ดำเนินรายการเพื่อออกอากาศทางโทรทัศน์ และไม่ได้ทำหน้าที่เพียงอ่านจากบทร่าง (Script) เท่านั้น แต่ต้องใช้ความสามารถทางการสื่อสาร หรือทักษะต่าง ๆ ร่วมด้วย และความยอดนิยม ในมุมมองของคณะกรรมการ หมายถึงภาพรวมของพิธีกรในรายการโทรทัศน์ที่ได้รับรางวัลโทรทัศน์ทองคำ และพิธีกรยอดนิยมของประชาชนทั่วไป หมายถึงพิธีกรทางโทรทัศน์ที่ประชาชนชื่นชอบ

ความสามารถทางการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถในการใช้รูปแบบทางการสื่อสาร ทั้งทางด้านกรทำหน้าที่หลักของพิธีกร ความสามารถในการจัดเตรียมข้อมูล

ความสามารถในการใช้ภาษา และอวัจนภาษา บุคลิกภาพ และความสามารถในการสัมภาษณ์ และสนทนา โดยแบ่งแยกออกเป็นประเภทรายการต่าง ๆ ได้แก่ รายการข่าว วิเคราะห์ข่าว เล่าข่าว รายการสนทนาเชิงสาระ สารคดี รายการสนทนาเชิงบันเทิง รายการเกมส์โชว์ คิวส์ทีโชว์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ในเชิงวิชาการสามารถเป็นบรรทัดฐานของวิธีการเลือกพิธีกรยอดเยี่ยมของทั้ง คณะกรรมการและประชาชน เพื่อสร้างกรอบองค์ความรู้ในการให้บรรทัดฐาน “ความนิยมในตัว พิธีกร” ที่มีความชัดเจนไปในแนวทางเดียวกัน

2. เป็นแหล่งข้อมูลในการค้นคว้าเพื่อทราบถึงความสามารถทางการสื่อสารของ พิธีกรยอดเยี่ยม ในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนใน สาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง กับงานพิธีกรได้

3. ในเชิงวิชาชีพสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าในเรื่องความสามารถ ทางการสื่อสารของพิธีกรยอดเยี่ยมในรายการโทรทัศน์ ไปประยุกต์ใช้ ทั้งในส่วนของพัฒนางาน พิธีกรและงานที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้มีแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ ความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรยอดนิยมในรายการโทรทัศน์ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นแนวทางดังนี้คือ

1. แนวคิดเกี่ยวกับความหมายและบทบาทหน้าที่ของพิธีกร
 - 1.1 ความหมายของพิธีกร
 - 1.2 บทบาทหน้าที่ของพิธีกรโดยทั่วไป
 - 1.3 บทบาทหน้าที่ของพิธีกรโทรทัศน์
2. พัฒนาการของพิธีกรทางโทรทัศน์
3. แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์
 - 3.1 ความเข้าใจธรรมชาติของสื่อโทรทัศน์และทักษะการพูดผ่านสื่อโทรทัศน์
 - 3.2 ความสามารถในการจัดเตรียมข้อมูล
 - 3.3 ความสามารถในการใช้ภาษา
 - 3.3.1 การใช้วัจนภาษา
 - 3.3.2 การใช้อวัจนภาษา
 - 3.3.3 บุคลิกภาพ
 - 3.4 ความสามารถในการสัมภาษณ์และการสนทนาของพิธีกรโทรทัศน์
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับความหมายและบทบาทหน้าที่ของพิธีกร

1.1 ความหมายของพิธีกร

คำว่า “พิธีกร” ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า Master of Ceremonies นิยมพูดเป็นคำย่อว่า MC

ในปัจจุบันผู้ดำเนินรายการทางโทรทัศน์นิยมใช้คำว่า TV HOST ซึ่งมีความหมาย

ดังนี้

A presenter, or host (sometimes hostess, in feminine form), is a person or organization responsible for running an event. A museum or university, for example, may be the presenter or host of an exhibit. Likewise, a master of ceremonies (also MC, emcee, or host) is a person that hosts or presents a show (Wikipedia,2008:online)

ในภาษาอังกฤษ Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English ให้ความหมายว่า “Person who superintends the forms to be observed on various occasion, eg. a public banquet” (บุญศรี ปราบณศักดิ์ ,2538)

ส่วนความหมายในภาษาไทยนั้น พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ระบุว่า “พิธีกร” หมายถึง ผู้ดำเนินการในพิธี ผู้ดำเนินรายการ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2526: 585)

พิธีกร (Master of Ceremonies) คือ ผู้ที่ดำเนินรายการในงานพิธีการต่างๆ หรือ เพื่อออกอากาศทางโทรทัศน์ ตั้งแต่เริ่มจนจบรายการ ในการจะเป็นพิธีกรนั้น หลักสำคัญก็คือความเข้าใจในกระบวนการสื่อสาร หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ บุคคลเหล่านี้ต้องสื่อสารให้เป็น และตระหนักถึงองค์ประกอบของการสื่อสารว่ามีอะไรบ้าง เช่น มีผู้ส่งสาร สื่อ สาร ผู้รับสาร รวมทั้ง ปฏิบัติตอบกลับ (feedback) ด้วย ตลอดจนรู้ขั้นตอนหรือรายละเอียดทั้งหมดของงานล่วงหน้า สามารถพูดตามลำดับขั้นตอนของงานแต่ละโอกาสได้อย่างเหมาะสมจนจบงาน ตลอดจนควบคุมสถานการณ์ได้ ดูบรรยากาศของงานเพื่อหาสิ่งเพิ่มหรือตัดทอนบางสิ่งบางอย่างออกไป หากผู้ที่เป็นพิธีกรจะต้องให้คนฟังเห็นตัว การแต่งกายต้องสวยงามเหมาะกับโอกาสแต่ละงาน บุคลิกภาพจะต้องดี มีไหวพริบ สามารถแก้ไขสถานการณ์ต่างๆ ได้ และควรมาทำงานก่อนเวลาเริ่มงานตามที่ระบุไว้ในกำหนดการ นอกจากนี้ พิธีกรจะต้องสามารถประสานงานกับเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายได้ ทั้งนี้ พิธีกรต้องควบคุมเวลาให้งานแต่ละขั้นตอนสามารถดำเนินไปได้อย่างกระชับ น่าสนใจ โดยการกล่าวเปิดรายการเกริ่นนำ ร้อยเรียง และกล่าวปิดรายการ ที่มีการเชื่อมโยงซึ่งกันและกันอย่างราบรื่น

1.2 บทบาทหน้าที่ของพิธีกรโดยทั่วไป

สำหรับบทบาทหน้าที่ของพิธีกรมีผู้ให้ความคิดเห็นไว้ดังนี้ บุญศรี ปราบณศักดิ์(2539) ให้ความเห็นเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของพิธีกรไว้ดังนี้

1. เป็นผู้ให้ข้อมูล
2. เป็นผู้ขับเคลื่อนปฏิบัติการ
3. เป็นผู้ร้อยรัด หรือ ร้อยเรียงกิจกรรม
4. เป็นผู้ส่งเสริมจุดเด่น

5. เป็นผู้เหนี่ยวนำอารมณ์
6. เป็นผู้เสริมสร้างความสมานฉันท์
7. เป็นผู้เสริมหรือเติมช่องว่าง
8. เป็นผู้แก้ปัญหาเฉพาะหน้า

จะเห็นได้ว่าภายในครั้งหนึ่งครั้งเดียวที่ทำหน้าที่พิธีกร พิธีกรต้องรับภาระหน้าที่ไว้อย่างน้อยที่สุดถึง 8 ประการ ดังนั้นการสื่อสารของผู้ที่เป็นพิธีกรจะต้องอาศัยความชำนาญ และการฝึกฝน รวมถึงประสบการณ์ในการทำหน้าที่พิธีกรให้สัมฤทธิ์ผล แนวทางเหล่านี้จึงเป็นแนวทางที่ช่วยในการชี้วัดความสามารถทางการสื่อสารโดยรวมของพิธีกรได้

สุเมธ แสงนิมนวล(อ้างถึงใน มัลลิกา คณานุรักษ์,2548:8) ได้สรุปบทบาทของพิธีกรในอีกแง่มุมไว้ดังนี้

1. **เป็นผู้กำกับเวที** เป็นที่ใหญ่ที่สุดบนเวที จะเชิญใครหรือไม่เชิญใครขึ้นมบบนเวทีได้ทั้งนั้น และเมื่อเชิญมาแล้วต้องดูแลเขาจนกระทั่งลงจากเวทีไปด้วยความเรียบร้อย
2. **เป็นนักจัดรายการเวที** พิธีกรต้องดำเนินรายการตั้งแต่ต้นจนจบ ต้องกล่าวเปิดและปิดรายการ และต้องมีการเชื่อมโยงกันอย่างราบรื่น
3. **เป็นนักแก้ปัญหาบนเวที** ต้องรับผิดชอบทุกเรื่องบนเวที ตั้งแต่เรื่องไมโครโฟนหรือการทำให้ผู้ขึ้นมาลงจากเวทีไปในเวลาที่กำหนด
4. **เป็นผู้ประสานงานบนเวที** ต้องประสานงานกับทุกฝ่าย ต้องเชิญผู้ที่จะขึ้นมาบนเวทีให้รู้ตัวล่วงหน้า และควรมีสคริปต์ไว้อ่านเอง รู้เอง เข้าใจเอง

ถวัลย์ มาศจรัส (2539) ยังได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของพิธีกร ว่าจะต้องมีความรู้ 3 รู้ คือ รู้อดีต รู้ปัจจุบัน รู้อนาคต ดังนี้

1. รู้อดีต

หน้าที่หลักของพิธีกรนั้นต้องรู้อดีตเสียก่อนว่า การที่ตนเองจะไปทำหน้าที่พิธีกรนั้น งานนั้นมีความเป็นมาอย่างไร กิจกรรมทุกกิจกรรมย่อมต้องมีที่มาที่ไป มีวัตถุประสงค์ มีเป้าหมาย สิ่งเหล่านี้พิธีกรต้องเตรียมศึกษามาเป็นอย่างดี อะไรที่ไม่ชัดเจน สงสัย ต้องสอบถามผู้จัดงานให้ชัดเจนเสียก่อน ต้องรู้แม้กระทั่งว่าผู้ที่ได้รับเชิญมานั้นเป็นบุคคลกลุ่มไหน

การรู้อดีต มีประโยชน์กับการทำหน้าที่พิธีกรอย่างยิ่ง อย่างน้อย ๆ ก็เป็นข้อมูลสำหรับการสื่อสาร การประเมินทัศนคติ ความชอบของกลุ่มผู้ที่ได้รับเชิญ และยังเป็นฐานข้อมูลสำหรับการตัดสินใจใช้คำพูดให้เป็นที่ประทับใจอีกด้วย

2. รู้ปัจจุบัน

เมื่อรู้อดีตแล้ว พิธีกรจะต้องรู้ปัจจุบันด้วยว่า การจัดกิจกรรมที่เชิญพิธีกรมาดำเนินรายการนี้ มีใครที่จะต้องแนะนำอย่างเป็นทางการบ้าง เช่น รัฐมนตรี ปลัดกระทรวง อธิบดี หรือประธานกรรมการบริหาร ประธานบริษัท หรือผู้เชี่ยวชาญพิเศษ เป็นต้น

ประวัติของบุคคลเหล่านี้ จะต้องต้องมีข้อมูลในมือ โดยพิธีกรเองก็ต้องศึกษาค้นคว้าให้มากพอที่จะกล่าวแนะนำได้อย่างถูกต้องตรงความเป็นจริง โดยเฉพาะเรื่องคุณวุฒิ ตำแหน่ง ผลงานเด่น ๆ หน้าที่การงานนั้นต้องชัดเจนว่าปัจจุบันดำรงตำแหน่งอะไร

3. รู้อนาคต

เมื่อทำหน้าที่พิธีกรแล้ว พิธีกรจะต้องรู้อนาคตด้วยว่า หลังจากดำเนินรายการตรงนี้แล้ว จะต้องดำเนินรายการต่อไปอย่างไร พิธีกรมีอะไรบ้าง เช่นเวลา 08.30 น. ต้องทำอะไร เวลา 09.30 น. ต้องทำอะไรต่อไป ต้องแนะนำใครบ้าง แนะนำใครก่อนหลัง วิทยากรคนไหนพูดเรื่องอะไร เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้ พิธีกรจึงควรมีสคริปต์ หรือบทของตนเองติดตัวไว้เสมอ จะอาศัยแต่เพียงการจำอย่างเดียวย่อมไม่เพียงพอ เพราะบางครั้งสมาธิในการทำหน้าที่อาจถูกรบกวน การจำชื่อคน หรือรายการอาจสับสนได้ จึงจำเป็นต้องอาศัยสคริปต์เป็นเครื่องเตือนความจำ

นอกจากนั้นบทบาทหน้าที่ที่สำคัญของพิธีกรตามแนวคิดของสุภัฏญา สมไพบุลย์ (2546) ยังมีอีก 4 บทบาทได้แก่

1. Stage owner คือ เป็นเจ้าของเวที สามารถควบคุมความเป็นไปบนเวทีได้ รู้ว่าจะพูดเมื่อไร สมควรแก่เวลาแล้วหรือจะเลือกใครมามีส่วนร่วม

2. Program moderator พิธีกรต้องรู้กำหนดการของงานหรือรายละเอียดทั้งหมดของงานล่วงหน้า เพื่อจะได้สามารถดำเนินรายการหรือแบ่งสัดส่วนการพูดให้เหมาะสมกับเวลาหรือปัจจัยอื่นๆ

3. Situation controller พิธีกรต้องควบคุมสถานการณ์ได้ ดูบรรยากาศของงานเพื่อหาสิ่งเพิ่มหรือตัดทอนบางสิ่งบางอย่างออกไป บางครั้งอาจใช้เทคนิค แสง สี เสียง เข้ามามีส่วนในการดึงดูดความสนใจของผู้ฟัง

4. Social linkage พิธีกรความเป็นตัวเชื่อมให้คนที่มาร่วมงานเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน สามารถละลายพฤติกรรมได้ (ice breaking)

จากแนวคิดดังกล่าวเบื้องต้นทำให้ผู้วิจัยทราบถึงบทบาทหน้าที่ของการเป็นพิธีกรในภาพรวมเพื่อให้เข้าใจในเรื่องดังกล่าวและสามารถนำมาสร้างกรอบของแบบสอบถามได้ เพื่อหาคำตอบในเรื่องของบทบาทหน้าที่โดยทั่วไปของพิธีกรในเบื้องต้นก่อน แต่การศึกษาวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยได้เฉพาะเจาะจงลงไปในส่วนของพิธีกรโทรทัศน์ ดังนั้นผู้วิจัยจะได้นำเสนอข้อมูลในเรื่อง บทบาทหน้าที่ของพิธีกรโทรทัศน์ต่อไป

1.3 บทบาทหน้าที่ของพิธีกรโทรทัศน์

นอกเหนือจากบทบาทหน้าที่ของพิธีกรทั่วไปแล้ว การดำเนินรายการของลักษณะ พิธีกรโทรทัศน์นั้น มักจะแตกต่างกับพิธีกรทั่ว ๆ ไปในเรื่องของเทคโนโลยีในการสื่อสาร กล่าวคือ พิธีกรโทรทัศน์จะต้องมีความรู้ในเรื่องกระบวนการผลิตรายการเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ตลอดจนมีความรู้เกี่ยวกับการผลิตรายการประเภทต่าง ๆ ด้วย

บุญศรี ปรานณศักดิ์ (2538) ได้กล่าวถึงข้อแตกต่างระหว่างการเป็นพิธีกรในงาน ทั่ว ๆ ไปกับการเป็นพิธีกรรายการโทรทัศน์ ดังนี้

1. ในกิจกรรมพิธีการต่าง ๆ ผู้ฟังผู้ชม ผู้เข้าร่วมงาน มาด้วยความสนใจในเนื้อหาของงานนั้น เช่น ไปงานมงคลสมรส งานเปิดโครงการใหม่ งานรื่นเริงสังสรรค์ งานแสดงดนตรี ผู้ร่วมงานไปเพราะความดึงดูด คู่สมรส โครงการ กิจกรรมบันเทิง วงดนตรี ไม่ใช่ไปเพื่อดูพิธีกร ดังนั้นในพิธีการทั่วไป ตัวพิธีกรจึงไม่ใช่พลังดึงดูดผู้มาร่วมงาน

แต่สำหรับรายการโทรทัศน์ พิธีกรเป็นสัญลักษณ์ส่วนหนึ่งของรายการ เมื่อเอ่ยชื่อ รายการก็นึกถึงรูปร่างหน้าตา ลีลา ท่าทาง น้ำเสียง สำนวน บุคลิกการแต่งกาย การแสดงออกของ พิธีกรผู้ดำเนินรายการ เช่น เมื่อพูดถึงรายการตีสิบก็จะนึกถึงคุณวิฑูรย์ สุนทรวิเนตร เมื่อพูดถึง รายการชิงร้อย ชิงล้าน ก็จะนึกถึงคุณปัญญา นิรันดร์กุล และคุณมยุรา เสวตศิลาหรือเมื่อพูดถึง รายการถึงลูกถึงคน ก็จะนึกถึงคุณสรยุทธ สุทัศนะจินดา ฉะนั้นกล่าวได้ว่าพิธีกรรายการโทรทัศน์มี พลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการหากเป็นผู้ที่มีความสามารถสูง

2. รายการโทรทัศน์ ที่ใช้ระบบเตรียมผลิตรายการไว้ล่วงหน้า มีข้อดีในแง่ที่ว่า หากพิธีกร ผู้ดำเนินรายการพูดผิดพลาดมากก็สามารถถ่ายทำซ้ำ เพื่อให้ได้รายการที่ดีที่สุดออกมา หรืออาจใช้การตัดต่อรายการช่วยทำให้รายการสมบูรณ์ขึ้น แต่พิธีกรทั่วไปทำหน้าที่แบบ”แสดงสด” เกิดการผิดพลาดอะไรก็จะออกสู่สายตาผู้ชมทันที

อย่างไรก็ตาม ค่าใช้จ่ายในการถ่ายทำรายการโทรทัศน์ และการบันทึกเสียง รายการวิทยุ ก็มีอัตราสูง ฉะนั้น พิธีกรควรทำหน้าที่ได้สมบูรณ์โดยมีการถ่ายทำซ้ำ บันทึกซ้ำให้ น้อยที่สุดเพื่อเป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย

3. พิธีกรรายการโทรทัศน์ต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการถ่ายทำรายการ โทรทัศน์ในประเด็นต่าง ๆ เช่น

3.1 การทำงานของกล้อง เช่น เวลาจะพูดต้องรู้ว่ากล้องไหน กำลังทำงาน ก็หันไปมองกล้องนั้น หากมีไฟสว่างก็แสดงกล้องนั้นเป็นกล้องที่ผู้กำกับรายการเลือกตัดภาพไปใช้

3.2 สัญญาณต่าง ๆ ในการถ่ายทำรายการโทรทัศน์ เช่น การเริ่มรายการ การเตือน การแจ้งเวลาที่เหลือ ฯลฯ

3.3 ลักษณะภาพ ซึ่งมีผลต่อการเคลื่อนไหวของวัตถุที่กล้องจับภาพ เช่น หากพิธีกร ต้องการโชว์วัตถุสิ่งของบางอย่าง เมื่อกล้องจับภาพระยะใกล้ ไม่ควรเคลื่อนไหววัตถุ เพราะจะทำให้วัตถุหลุดออกไปจากกรอบโทรทัศน์

3.4 ไมโครโฟน จะดูดเสียงมากดั่งนั้นเอกสารต่างๆ เมื่อพลิกไปมาจะเกิดเสียง นอกจากนี้ระยะห่างที่ปากอยู่ระหว่างไมค์ต้องสม่ำเสมอ มิเช่นนั้น จะฟังเหมือนคุณภาพเสียงไม่ดี

3.5 ไม่ควรเคาะโต๊ะหรือทำให้เกิดเสียงอื่นๆ ดังเข้ามา และควรดูสัญญาณออกอากาศด้วย

3.6 ข้อมูลที่เตรียมไป รวมถึงเวลาพูดนั้น ต้องชัดเจนและเข้าใจง่าย ถ้าเป็นตัวเลขหรือสถิติก็ควรพูดในลักษณะการประมาณแบบรวม ๆ

3.7 ไม่ควรพูดแบบท่องจำแต่ควรพูดให้เป็นธรรมชาติ

3.8 ลำดับการพูดและการไหว้ ในรายการโทรทัศน์ เมื่อเปิดรายการต้องไหว้ก่อน เยกหน้าขึ้นแล้วจึงกล่าวคำว่าสวัสดิ แต่ตอนปิดรายการ ต้องกล่าวสวัสดิก่อนก้มศีรษะลงไหว้

3.9 การแต่งหน้า แต่งผม แต่งกาย และการใช้เครื่องประดับ สำหรับรายการโทรทัศน์ซึ่งควรจะเหมาะกับลักษณะของรายการ สีแสงของฉาก แต่ในปัจจุบันมีปัญหาบ่อยลง เพราะแต่ละรายการมักจะมีฝ่ายดูแลเรื่องเสื้อผ้า ทรงผม การแต่งหน้าไว้พร้อมเป็นส่วนใหญ่

จะเห็นได้ว่าโดยมากแล้วความแตกต่างของการเป็นพิธีกรทั่วไป และพิธีกรทางโทรทัศน์ จะเน้นในเรื่องของความรู้ด้านเทคนิคและความเข้าใจในการถ่ายทอดผ่านสื่อโทรทัศน์ การเตรียมตัวในการถ่ายทำ ซึ่งถือเป็นความสามารถเฉพาะที่พิธีกรรูปแบบอื่น ๆ ไม่จำเป็นต้องใช้ ซึ่งนอกจากนั้นแล้วในรูปแบบรายการที่ต่างกัน การนำเสนอของพิธีกรก็จะต้องต่างกันออกไปด้วย อีกทั้งในปัจจุบันนี้รูปแบบรายการทางโทรทัศน์มีมากมายหลากหลาย พิธีกรทางโทรทัศน์จึงต้องแบ่งบทบาทตามประเภทของรายการดังที่ สุกัญญา สมไพบูลย์ และ ปอรัชฌ์ ยอดเนร (2551) ได้ให้ข้อมูลไว้ดังนี้

บทบาทของพิธีกรตามประเภทรายการต่าง ๆ

บทบาทของพิธีกรนั้นสามารถแบ่งแยกย่อยตามประเภทรายการต่าง ๆ ได้ดังนี้

รายการข่าว เป็นรูปแบบรายการวิทยุโทรทัศน์ที่นำเสนอเนื้อหาของข่าวสารข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน โดยอาจจะเป็นเรื่องในแง่บวกหรือแง่ลบ ทั้งยังเป็นเหตุการณ์ที่

เกิดขึ้นทั้งในภูมิภาค ในเมือง ในประเทศและต่างประเทศ เพื่อตอบสนองความสนใจใคร่รู้ของมวลชน จากลักษณะดังกล่าว รายการข่าวสามารถแบ่งเป็นประเภทได้มากมาย อาทิ ข่าวในพระราชสำนัก ข่าวสังคม ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวกีฬา และข่าวบันเทิง เป็นต้น

ในรายการข่าวนั้นมีวิธีนำเสนอข้อมูลหลายวิธี ซึ่งอาศัยพิธีกร ผู้ประกาศหรือผู้ดำเนินรายการเป็นคนสื่อสารข่าวนั้นมาสู่ผู้ชมด้วยการอ่าน หรือประกาศข่าว การเล่าข่าว และการวิเคราะห์ข่าว จากลักษณะต่าง ๆ ข้างต้น ผู้ทำหน้าที่นำเสนอข่าวจึงมีวิธีการที่จะสื่อข่าวต่างกันอย่างออกไป ดังนี้

รายการรายงานข่าว รายการลักษณะนี้ผู้นำเสนอข่าวจะทำหน้าที่อ่านข่าวหรือประกาศข่าวตามบทที่ได้เตรียมไว้ โดยจะมีภาพข่าวแทรกเป็นระยะ ผู้ที่ทำหน้าที่นี้เรียกว่าผู้ประกาศข่าว ซึ่งต้องมีความสามารถในการอ่านคำภาษาไทยอย่างถูกต้อง ชัดเจน รายการประเภทนี้ เช่น รายการข่าวเที่ยง รายการข่าวภาคค่ำ หรือรายการข่าวภาคดึก เป็นต้น

รายการวิเคราะห์ข่าว เป็นรายการที่นำเสนอประเด็นข่าวที่น่าสนใจและสำคัญ อยู่ในกระแสความสนใจของประชาชนมานำเสนอ ในลักษณะตีแผ่หรือขุดคุ้ยที่มาที่ไปพร้อมทั้งนำเสนอต่าง ๆ ให้คนดูทราบ เช่น รายการเมืองไทยรายสัปดาห์ เป็นต้น

รายการเล่าข่าว เป็นรายการที่มีรูปแบบค่อนข้างใหม่ในการนำเสนอข่าว โดยจะมีผู้นำเสนอในลักษณะพิธีกรข่าว และนำข่าวมาเสนอและพูดคุยกันระหว่างพิธีกร หรืออาจจะนำเนื้อหาข่าวมาจากหนังสือพิมพ์นิตยสารต่าง ๆ มาเล่าให้กับผู้ชมทางบ้านฟังในรูปแบบที่ฟังสบาย ๆ อาทิ รายการเรื่องเล่าเช้านี้ รายการข่าวข้นคนข่าว เป็นต้น

รายการสนทนา เป็นรายการที่มีพิธีกรหรือผู้ดำเนินรายการและเชิญแขกรับเชิญหรือผู้ร่วมรายการ มาพูดคุยกันในประเด็นข่าวสาร เรื่องที่ตกเป็นข่าว หรือร่วมกันวิเคราะห์เรื่องราวต่าง ๆ โดยแบ่งเป็นรายการสนทนาเชิงสาระและรายการสนทนาเชิงบันเทิง ดังนี้

รายการสนทนาเชิงสาระ (Informative Talk) หรือการสนทนาเชิงอภิปราย เป็นรายการที่เน้นข้อมูลข่าวสาร ความรู้และข้อคิดเห็น ที่เป็นเรื่องในกระแสหรือประเด็นร้อน (hot issues) ที่ประชาชนให้ความสนใจไม่ว่าจะเป็นเรื่องสังคม เศรษฐกิจ การเมือง สุขภาพ หรือปัญหาความขัดแย้งของบุคคล หน่วยงานองค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อประมวลปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมโดยจะมีการเชิญวิทยากรหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง มีความรู้หรือเชี่ยวชาญในประเด็นนั้น ๆ มาร่วมรายการ โดยบุคคลที่มาร่วมรายการจะมีตั้งแต่ระดับรากหญ้าจนถึงผู้บริหารประเทศมาพูดคุยและสามารถที่จะแสดงทัศนะหรือความคิดเห็นในมุมมองของตนเองได้อย่างอิสระ ซึ่งมุมมองของฝ่ายหนึ่งอาจขัดแย้งกับอีกฝ่ายหนึ่งได้ ทั้งนี้เพื่อแสดงข้อสรุปหรือนำเสนอทางเลือกที่เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม

ผู้ดำเนินรายการลักษณะนี้อาจเรียกว่าผู้ดำเนินรายการหรือผู้ดำเนินการอภิปราย (Moderator) ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่จะทำให้รายการราบรื่น และทิศทางการอภิปรายเป็นไปตามประเด็น ไม่ออกนอกเรื่อง นอกจากนี้ยังต้องสามารถสรุปให้ผู้ชมรายการเข้าใจในประเด็นที่มีการอภิปรายกันอย่างกระชับ ชัดเจน เข้าใจง่ายและเชื่อมโยงประเด็นไปสู่ผู้ร่วมอภิปรายต่อไป ดังนั้นผู้ดำเนินรายการหรือผู้ดำเนินการอภิปรายนี้ ควรจะต้องมีความรู้หรือข้อมูลในประเด็นหรือหัวข้อดังกล่าวเป็นอย่างดี พร้อมทั้งมีความสามารถในการเปิดประเด็น พูดคุยและซักถามและดูแลความเหมาะสมของเวลาที่จะให้แต่ละคนแต่ละฝ่ายได้ใช้ในรายการ

ตัวอย่างรายการดังกล่าว อาทิ รายการถึงลูกถึงคน ที่มีการแบ่งผู้ร่วมรายการเป็น 2 ฝ่าย มีผู้ดำเนินรายการอยู่ตรงกลาง และผู้ดำเนินรายการจะเปิดประเด็นและเปิดโอกาสให้ทั้งสองฝ่ายที่มีความเห็นคนละด้านได้เสนอแนวทางของตน ส่วนในกรณีที่มีผู้ร่วมรายการฝ่ายเดียว ผู้ดำเนินรายการก็จะทำหน้าที่เป็นเหมือนคนสัมภาษณ์และพูดคุยเพื่อจะแสดงให้เห็นข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็นในเรื่องนั้น ๆ

รายการสนทนาเชิงบันเทิง (Entertain Talk) รายการสนทนาดังกล่าวอาจจะเป็นการสัมภาษณ์หรือการสนทนายาระหว่างผู้ดำเนินรายการกับบุคคลที่มีชื่อเสียง (celebrity) ในวงการบันเทิง อาทิ ศิลปิน ดารา นักร้อง บุคคลในแวดวงสังคม หรืออาจจะเป็นบุคคลที่ไม่ได้มีชื่อเสียงแต่มีความน่าสนใจในชีวิตมาพูดคุยหรือเล่าประสบการณ์ให้ฟัง (คมสัน รัตนะสิมากุล, 2545: 77) อาทิ รายการสุริวิภา รายการเจาะใจ เป็นต้น

รายการสัมภาษณ์ เป็นรายการที่นำเสนอข้อมูลและความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ ของบุคคลที่ถูกสัมภาษณ์หรือมีความเกี่ยวข้อง โดยอาจจะเป็นบุคคลเดียวหรือหลายบุคคล ซึ่งเชี่ยวชาญในประเด็นที่จะมีการสัมภาษณ์สำหรับรายการสัมภาษณ์ในรายการทางโทรทัศน์นั้นอาจแบ่งตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

รายการสัมภาษณ์เชิงสาระ มีวัตถุประสงค์เพื่อสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง (The factual interview / Information Interview) ผู้ชมต้องได้คำตอบ ข้อเท็จจริง ข่าวสาร เรื่องราวที่น่าสนใจ ซึ่งเมื่อฟังแล้วจะหายข้องใจ อาทิ รายการทรงสถานการณฺ์ รายการบายนี้ก็มีคำตอบ

รายการสัมภาษณ์เชิงบันเทิง เป็นเหมือนรายการ ทอล์คโชว์ (talk show) ที่เชิญศิลปิน ดารา นักร้อง และผู้ที่มีชื่อเสียงในสังคม (Celebrity interview / The interview with a well know person) มานั่งคุยในรายการ โดยพิธีกรอาจมีทั้งเดี่ยว คู่ หรือเป็นกลุ่ม จะป้อนคำถามที่คิดว่าอยู่ในกระแสและประชาชนให้ความสนใจในขณะนั้นมาสัมภาษณ์ และมักจะเก็บคำถามที่เด็ดหรือเรื่องส่วนตัวของแขกรับเชิญไว้ถามทำาย ๆ รายการเพื่อให้ผู้ชมติดตาม การสัมภาษณ์จะต้องแสดงออกให้เห็นบุคลิกภาพ ความคิด ทักษะคติ ตลอดจนคุณภาพของชีวิตที่น่าสนใจ พิธีกรในรายการลักษณะนี้ต้องมีความสามารถในการพูดคุยอย่างเป็นกันเอง มีความสามารถเฉพาะตัวในการทำให้

รายการสนุก และมีอารมณ์ร่วมไปกับแขกรับเชิญด้วย อาทิ รายการจันทร์พันดาว รายการสุริวิภา เป็นต้น

รายการสารคดี รายการสารคดีคือรายการที่เสนอเรื่องราวเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างลึกซึ้งโดยการพาไปสัมผัส พาไปเห็นสถานที่นั้นโดยพิธีกรภาคสนาม ซึ่งอาจมีพิธีกรในห้องส่งเพื่อเกริ่นนำรายการและเชื่อมโยงรายการ เช่น เรื่องราวทางประวัติศาสตร์ สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ สถานที่สำคัญทั้งในและต่างประเทศ ความเป็นอยู่ของชนชาติต่าง ๆ วัฒนธรรมต่าง ๆ ชีวิตของบุคคลที่น่าสนใจ เรื่องราวของธรรมชาติ เช่น สัตว์ ต้นไม้ สายน้ำ เป็นต้น อาทิ รายการส่องโลก รายการเขยไต่ รายการบนนอกกะลา

รายการสารคดีเชิงข่าว เป็นรายการที่จะนำเสนอสาระความรู้ต่าง ๆ ที่เป็นข้อเท็จจริงโดยอาจจะสร้างสรรค์ให้เป็นเรื่องราว โดยเนื้อหาจะสืบเนื่องจากข่าวที่น่าสนใจ และนำเหตุการณ์หรือภาพเบื้องหลังในแง่ของข้อเท็จจริงและเรื่องราวความเป็นมา มานำเสนอตลอดจนสาเหตุต่าง ๆ หากเป็นเหตุการณ์ของบุคคลสองฝ่ายก็ควรเสนอข้อเท็จจริงของทั้งสองฝ่ายและไม่ควรใส่ความคิดเห็นส่วนตัว (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2539: 211) อาทิ รายการถอดรหัส รายการย้อนรอย รายการเรื่องจริงผ่านจอ เป็นต้น

รายการเกมส์โชว์หรือรายการควิซโชว์ เป็นรายการที่สร้างสรรค์เนื้อหาทั้งสาระและบันเทิงให้ออกมาในรูปแบบการแข่งขันหรือตอบปัญหาเพื่อให้ผู้เข้าร่วมแข่งขันได้รางวัลจากผู้สนับสนุนรายการ อาทิ รายการ 50:50 รายการแฟนพันธุ์แท้ เป็นต้น

ในส่วนของผู้ร่วมรายการนั้น นอกจากจะเป็นดารา นักร้อง หรือบุคคลผู้มีชื่อเสียงแล้ว รายการประเภทนี้ยังเปิดโอกาสให้ผู้แข่งขันทางบ้านมาร่วมแข่งขันได้ ซึ่งต้องสมัครมาแข่งขันและมีคุณสมบัติตามที่รายการต้องการ สามารถแสดงออกอย่างไม่เคอะเขิน ตัดสินใจได้รวดเร็ว และมีความเป็นธรรมชาติเพื่อทำให้บรรยากาศหรือภาพรวมของรายการสนุกสนานน่าติดตาม

พิธีกรรายการลักษณะนี้ มักจะต้องสร้างบรรยากาศและสีสันให้รายการเป็นอย่างมาก เพราะแม้ว่ารายการจะมีข้อมูลเชิงความรู้ แต่วิธีการนำเสนอจะเน้นความสนุกสนาน ให้ผู้ชมรายการทั้งทางบ้านและห้องส่งมีอารมณ์ร่วมและลุ้นไปพร้อมกันด้วย ซึ่งจะส่งผลให้รายการน่าติดตาม ไม่น่าเบื่อ นอกจากนี้ในปัจจุบันมักจะให้พิธีกรคู่หรือพิธีกรเป็นกลุ่ม ดังนั้น พิธีกรควรจะมีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่ม ไม่แย่งกันพูด ฟังเพื่อนพิธีกร เพื่อให้บทสนทนาเกี่ยวโยงกัน

อย่างไรก็ตามทั้งพิธีกรและผู้ร่วมแข่งขันจะต้องมีขอบเขตในกิริยาท่าทางหรือถ้อยคำที่จะพูด แม้รายการจะเน้นความสนุกแต่ก็ต้องไม่เกินเลย ควรมีความสุภาพ และรับผิดชอบต่อผู้ชม

รายการปกิณกะหรือรายการวาไรตี้ เป็นรายการที่มีเนื้อหาสาระต่าง ๆ มา รวมกัน โดยจะแบ่งเป็นช่วงต่าง ๆ และแต่ละช่วงก็มีเรื่องย่อย ๆ หลายนหลายเรื่อง อาทิ ดนตรี

การแสดงต่าง ๆ เหตุการณ์ที่น่าสนใจ บุคคลที่น่าสนใจ การสัมภาษณ์ การพูดคุย และมีการพูด เชื่อมร้อยเข้าด้วยกันในแต่ละช่วงรายการ เช่นเดียวกับรายการที่เน้นความบันเทิงทั่วไปที่พิธีกรหรือผู้ดำเนินรายการจะต้องมีความสามารถในการดึงดูดผู้ชม ด้วยวิธีการนำเสนอรายการของตนเองให้แตกต่างจากรายการอื่น ๆ ตัวอย่าง รายการปภินกะ เช่น รายการชิงช้าสวรรค์ รายการตีสิบ รายการทูไนท์โชว์ เป็นต้น

ความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรหากแบ่งแยกตามประเภทรายการแล้ว มีทั้งส่วนที่เหมือนกัน และส่วนที่ต้องใช้ความสามารถเฉพาะแตกต่างกันไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำแนวคิดดังกล่าวมาใช้ในการสร้างกรอบคำถามเพื่อมุ่งหาคำตอบในเรื่องของความสามารถร่วมและความสามารถเฉพาะของแต่ละประเภทรายการ

2. พัฒนาการของพิธีกรทางโทรทัศน์

สังคมไทยในอดีต ใช้คำว่า “โฆษก” เป็นคำรวม ๆ สำหรับเรียกบุคคลผู้ทำหน้าที่ประกาศแจ้งข้อมูลข่าวสาร หรือดำเนินกิจกรรมการพูด การแสดงตลอดจนพิธีการต่าง ๆ เช่น โฆษกวิทยุ โฆษกโทรทัศน์ โฆษกงานแต่งงาน ฯลฯ

ต่อมาสังคมไทยเจริญก้าวหน้าขึ้น การสื่อสารมวลชนทางด้านวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์มีการจัดรายการในรูปแบบใหม่ ๆ วงการราชการ วงการศึกษาวงการธุรกิจตลอดจนประชาชนทั่วไปต่างมีกิจกรรมการประชุมสัมมนา การจัดงานพิธีการต่าง ๆ มากขึ้น คำว่า “พิธีกร” จึงเริ่มเข้าสู่สังคมไทยในความหมายของผู้ดำเนินพิธีการต่าง ๆ

ศาสตราจารย์สนั่น ปัทมทิน ระบุว่า คำว่า “พิธีกร” กับ “ผู้ดำเนินรายการ” มีความหมายเดียวกัน มาจากคำภาษาอังกฤษว่า “Master of Ceremonies” คำว่า “พิธีกร” เริ่มใช้ทางสถานีไทยทีวีช่อง 4 บางขุนพรหม คำว่า “ผู้ดำเนินรายการ” เริ่มใช้ทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 เมื่อสมัยที่ยังเป็น “ช่อง 5 สี” นับแต่นั้นมา ประชาชนทั่วไปเริ่มรับรู้บทบาทหน้าที่ที่แตกต่างระหว่าง “พิธีกร” กับ “โฆษก” โดยรับรู้ได้ว่า “โฆษก” หมายถึง ผู้อ่านข่าว ผู้แจ้งรายการของทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ส่วน “พิธีกร” หมายถึงผู้ดำเนินรายการ ซึ่งอาจจะมีการแสดง การสนทนา สัมภาษณ์ ประกอบอยู่ในรายการนั้น ๆ ดำเนินไปอย่างราบรื่นและต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบ (บุญศรี ปราบณศักดิ์, 2538 :22)

นอกจากนี้งานในหน้าที่พิธีกรเป็นงานการพูดที่มีลักษณะเฉพาะ ต้องการความสามารถและคุณสมบัติพิเศษหลายประการ จึงจะทำหน้าที่ได้ประสบความสำเร็จอย่างงดงาม ความรู้สึกของผู้คนทั้งหลายที่มีต่อหน้าที่พิธีกรจึงมีความแตกต่างกันไป

ในวงการบันเทิงไทย นักร้องนักแสดง จะมองงานพิธีกรเป็นสิ่งหอมหวาน ทำหาความสามารถ เป็นสิ่งที่ใฝ่ฝันอยากจะทำแม้ได้ประสบความสำเร็จในงานด้านอื่น ๆ อย่างสูงแล้วก็ตาม ดังนั้นอาชีพพิธีกรจึงเป็นอาชีพที่ได้รับความนิยมอย่างสูงในทุกยุคทุกสมัยโดยเฉพาะในปัจจุบันดังจะเห็นได้จากจำนวนของพิธีกรท่านใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นทุกวันทางหน้าจอโทรทัศน์ บางท่านผันตัวจากการเป็นนักแสดง ดีเจ หรือนักร้อง มาทำหน้าที่พิธีกร และประกอบกับการเกิดขึ้นของโลกการสื่อสารแบบไร้พรมแดน การแข่งขันทางธุรกิจมีสูงขึ้น การถือกำเนิดของโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ช่องเคเบิลทีวี ทำให้มีรายการโทรทัศน์รูปแบบใหม่ ๆ เกิดขึ้นเป็นจำนวนมากดังนั้นผู้ผลิตข่าวสารและความบันเทิงทั้งหลายจึงต้องพิถีพิถันในทุกขั้นตอนของการทำงาน เพื่อประโยชน์ทางด้านธุรกิจ รายการโทรทัศน์ทุกรายการจึงพยายามที่จะสร้างความดึงดูดให้ผู้ชมรับชมรายการของตนเองให้ได้มากที่สุด เพื่อหวังผลทางด้านการดำเนินธุรกิจ มีการเกิดขึ้นรายการโทรทัศน์รูปแบบใหม่ ๆ มากมาย นำมาซึ่งความต้องการในหน้าที่พิธีกร จึงทำให้เราพบเห็นพิธีกรคนใหม่ ๆ เกิดขึ้นเสมอรวมทั้งตัวพิธีกรเองก็มีส่วนในการเพิ่มความนิยมของรายการโทรทัศน์ ดังเช่นที่เราพบเห็นอยู่ในปัจจุบัน อาทิเช่น คุณปัญญา นรินทร์กุล ซึ่งรายการที่คุณปัญญา เป็นพิธีกรนั้น เป็นรายการที่ได้รับความนิยมจากผู้ชมสูงเกือบจะทุกรายการ หรือคุณวิวัฒน์ สุนทรวิเนตร ซึ่งสามารถทำให้รายการ ดีสิบ เป็นรายการที่มีจำนวนผู้ชมสูงสุด(ในประเภทรายการวาไรตี้) ของไทยที่วีซีช่อง 3

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าตัวพิธีกร มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อความนิยมในการเลือกรับชมรายการ กล่าวได้ว่าถ้ารายการใด มีพิธีกรซึ่งเป็นบุคคลยอดนิยมแล้ว รายการนั้นก็จะเป็นรายการที่มีผู้ชมนิยมชมด้วย เช่นเดียวกัน

สืบเนื่องความสำคัญของตัวพิธีกรดังกล่าวแล้ว จึงมีบุคคลกลุ่มหนึ่งที่ตั้งใจสรรหาผู้ที่คู่ควรยกย่องว่าเป็นพิธีกรยอดนิยม โดยผ่านการมอบรางวัลในประเภทของ "พิธีกรหรือ ผู้ดำเนินรายการดีเด่น"

ตั้งแต่อดีตจวบจนถึงปัจจุบันมีรางวัลที่มอบให้กับตำแหน่งพิธีกร หรือผู้ดำเนินรายการดีเด่นมากมาย หลากหลายสถาบัน แต่สถาบันที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของประชาชนก็คือ "รางวัลโทรทัศน์ทองคำ"

รางวัลโทรทัศน์ทองคำ เป็นรางวัลผลงานดีเด่นทางโทรทัศน์ ซึ่งจัดขึ้นโดยชมรมส่งเสริมโทรทัศน์ โดยร่วมมือกับ หนังสือพิมพ์อินไซด์ทีวี ตั้งแต่ครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2529 จนถึงครั้งที่ 7 พ.ศ. 2535 หลังจากหนังสือพิมพ์หยุดดำเนินธุรกิจลง ก็ได้เปลี่ยนผู้ร่วมดำเนินงานเป็น สถาบันนักวิชาการสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย(สสมท.) และ มูลนิธิจาง รังสิกุล ตามลำดับ นับเป็นรางวัลสำหรับรายการโทรทัศน์โดยเฉพาะที่มีอายุยาวนานที่สุดและยังมีการมอบรางวัลจนถึงปัจจุบัน ผู้ตั้งชื่อ "โทรทัศน์ทองคำ" คือ ศ.ดร.สุรพล วิรุฬห์รักษ์

รางวัลนี้เป็นการประกาศเกียรติคุณแก่เจ้าของผลงานที่มีคุณภาพและผลงานของทางสถานีโทรทัศน์ จากการตัดสินรางวัลของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิระดับนักวิชาการและนักสื่อสารมวลชน เพื่อส่งเสริมและเป็นกำลังใจแก่ผู้เกี่ยวข้องในสายงานโทรทัศน์ และส่งเสริมให้มีการผลิตรายการที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมต่อไป โดยจะมีพิธีมอบรางวัลโทรทัศน์ทองคำให้กับผู้ผลิตรายการในสาขาต่างๆ ต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ในช่วงประมาณเดือนกุมภาพันธ์ หรือ มีนาคม โดยเริ่มมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2529 จนถึงปี พ.ศ. 2552 ซึ่งจะครบ 24 ครั้ง ถือเป็นรายการมอบรางวัลทางโทรทัศน์ที่ไม่มีปีใดที่งดจัด เพียงแต่บางปีต้องเลื่อนกำหนดการมอบรางวัลให้ล่าช้ากว่า เนื่องด้วยเหตุผลสำคัญ (เช่นในครั้งที่ 22 ประจำปี 2550 ได้เลื่อนกำหนดมาเป็นวันที่ 26 กรกฎาคม 2551) โดยในรางวัลนี้ได้มีการมอบรางวัลทางด้านพิธีกรผู้ดำเนินรายการ 2 รางวัล ในแต่ละปี คือผู้ดำเนินรายการชายดีเด่น และ ผู้ดำเนินรายการหญิงดีเด่น และผู้ที่เคยได้รับรางวัล โทรทัศน์ทองคำในสาขานี้ อาทิเช่น

ผู้ดำเนินรายการชายดีเด่น

- ประภทร์ ศรีลัมพ์ ได้รับรางวัลในปีแรก พ.ศ. 2529
จากรายการเกร็ดชีวิตคนดัง
- วิทวัส สุทธวิเนตร์ ได้รับรางวัลในปี พ.ศ. 2531
จากรายการคืนนี้ที่ช่อง 9
- ชัยณรงค์ มณฑะวิเชียรฉาย ได้รับรางวัลในปี พ.ศ. 2535
จากรายการ 180 ไอคิว
- ศรัณยู วงศ์กระจ่าง ได้รับรางวัลในปี พ.ศ. 2537
จากรายการคืนวันอาทิตย์
- ธงชัย ประสงค์สันติ ได้รับรางวัลในปี พ.ศ. 2547
จากรายการคุณพระช่วย
- วิศาล ดิลกวณิช ได้รับรางวัลในปี พ.ศ. 2551
จากรายการบ่ายนี้มีคำตอบ

ผู้ดำเนินรายการหญิงดีเด่น

- กรรณิการ์ ธรรมเกษตร ได้รับรางวัลในปีแรก พ.ศ. 2529
จากรายการเวที-เวที
- อรพรรณ พานทอง ได้รับรางวัลในปี พ.ศ. 2531
จากรายการเล็กพริกขี้หนู
- หัตยา เกษสังข์ ได้รับรางวัลในปี พ.ศ. 2535
จากรายการผู้หญิงวันนี้

- มยุรา เศวตศิลา ได้รับรางวัลในปี พ.ศ. 2537
จากรายการชิงร้อยชิงล้าน
- มล. สราลี กิตติยากร ได้รับรางวัลในปี พ.ศ. 2550
จากรายการเที่ยวละไมไทยแลนด์เวิลด์

ในยุคปัจจุบันนี้การมอบโทรทัศน์รางวัลโทรทัศน์ทองคำในสาขาพิธีกรหรือผู้ดำเนินรายการดีเด่นได้มีการปรับเปลี่ยนไป เช่น ในปี พ.ศ. 2545 เป็นต้นมาได้มีการปรับเปลี่ยนรางวัลในสาขานี้ให้เหลือเพียงรางวัลพิธีกรเดี่ยวดีเด่น โดยไม่ได้แบ่งแยกเป็นพิธีกรชาย หรือหญิงอีกต่อไป และเพิ่มรางวัลทีมพิธีกรดีเด่นเข้าไปแทน

นอกจากรางวัลโทรทัศน์ทองคำแล้ว ในประเทศไทยยังมีรางวัลที่เก่าแก่และยาวนานอีกรายการหนึ่งเช่นเดียวกันซึ่งก็คือ “รางวัลเมขลา”

รางวัลเมขลา เป็นรางวัลผลงานดีเด่นทางโทรทัศน์เพื่อส่งเสริมและเป็นกำลังใจแก่ผู้เกี่ยวข้องในสายงานโทรทัศน์ ซึ่งจัดขึ้นโดยสมาคมผู้สื่อข่าวบันเทิงแห่งประเทศไทย เริ่มครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2523 โดยมีนายนคร วีระประวัติ เป็นนายกสมาคมฯ ผู้ตั้งชื่อรางวัล "เมขลา" คือ ศ.คุณหญิงจินตนา ยศสุนทร หนึ่งในคณะกรรมการตัดสิน จนถึงครั้งที่ 4 พ.ศ. 2528 กลุ่มคนดังกล่าวได้แยกตัวออกไปตั้งชมรมส่งเสริมโทรทัศน์ เพื่อจัดรางวัลโทรทัศน์ทองคำ สมาคมผู้สื่อข่าวบันเทิงแห่งประเทศไทยจึงได้มีการเปลี่ยนตัวนายกสมาคมเป็น นายชาญ มีศรี ทำให้การจัดรางวัลเมขลายังคงดำเนินเรื่อยมาจนถึงครั้งที่ 23 พ.ศ. 2547 ซึ่งเป็นครั้งสุดท้ายของรายการจัดรางวัลเกียรติยศที่ยาวนานรายการหนึ่ง ถือเป็นกาปิดตำนานรางวัลคนทีวีให้เหลือเพียงความทรงจำและผู้ที่เคยได้รับรางวัลเมขลาในสาขาพิธีกรผู้ดำเนินรายการดีเด่น อาทิเช่น

- ผู้ดำเนินรายการชายดีเด่น
- ดำรงค์ พุฒตาล ได้รับรางวัลในปี พ.ศ. 2528
จากรายการเกมเปิดโลก
 - เศรษฐา ศิรีฉายา ได้รับรางวัลในปี พ.ศ. 2530
จากรายการมาตามนัด
 - ไตรภพ ลิมปพัทธ์ ได้รับรางวัลในปี พ.ศ. 2531
จากรายการ 50-50
 - ปัญญา นรินทร์กุล ได้รับรางวัลปี พ.ศ. 2536
จากรายการชิงร้อยชิงล้าน
 - เมทนี บุรณศิริ ได้รับรางวัลในปี พ.ศ. 2539
จากรายการมาสเตอร์คีย์ฟอว์เอฟเวอร์

- ผู้ดำเนินรายการหญิงดีเด่น
- ญานี จงวิสุทธิ ได้รับรางวัลในปี พ.ศ. 2531

จากรายการมาตามนัด -

- หทัยา เกษสังข์ ได้รับรางวัลในปี พ.ศ. 2533

จากรายการผู้หญิงวันนี้

- มยุรา เศวตศิลา ได้รับรางวัลในปี พ.ศ. 2537

จากรายการชิงร้อยชิงล้าน

- สุริวิภา กุลตังวัฒนา ได้รับรางวัลในปี พ.ศ. 2547

จากรายการสมาคมชมดาว

จวบจนปัจจุบัน มีสถาบันที่มอบรางวัลให้กับผู้ที่ประกอบวิชาชีพสื่อสารมวลชนทางด้านโทรทัศน์วิทยุมากมาย บางรางวัลมีการปรับเปลี่ยนสาขา และจำนวนของรางวัลลดลงเพื่อความกระชับและชัดเจนมากยิ่งขึ้น บางรางวัลมีการแยกตัวของคณะกรรมการจากสมาคมต่างๆ ออกไปจัดตั้งสมาคมใหม่ ๆ และมีการริเริ่มการมอบรางวัลขึ้น เช่นสมาคมนักข่าวบันเทิง ซึ่งแยกตัวออกมาจากสมาคมผู้สื่อข่าวบันเทิง (ผู้จัดการมอบรางวัลเมขลา) แต่เกือบทุกสถาบันที่มอบรางวัลให้กับผู้ที่ประกอบวิชาชีพสื่อสารมวลชนทางด้านโทรทัศน์วิทยุจะต้องมีรางวัลทางด้านพิธีกร หรือผู้ดำเนินรายการดีเด่น ซึ่งวิธีการสรรหาผู้ที่มีความสามารถมารับตำแหน่งพิธีกร หรือผู้ดำเนินรายการดีเด่นในปัจจุบัน มีทั้งรูปแบบที่มาจากกรเลือกสรรจากคณะกรรมการที่เป็นสื่อมวลชน โดยรางวัลที่มีความโดดเด่นเป็นที่ยอมรับในปัจจุบัน เช่น รางวัล รางวัลสตาร์เอนเตอร์เทนเมนต์ (Star Entertainment Awards) เป็นงานประกาศรางวัล ผลงานบันเทิงยอดเยี่ยมประจำปี โดยสมาคมนักข่าวบันเทิง เริ่มจัดงานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 รางวัลนี้เป็นการมอบรางวัลให้กับผลงานบันเทิงยอดเยี่ยมทั้งภาพยนตร์, ละคร, รายการโทรทัศน์ และเพลง โดยในปี 2550 มีการมอบรางวัล 10 สาขารางวัล (ลดลงจากปี 2549 4 รางวัล) จนถึงปัจจุบัน รวมเป็นระยะเวลา 7 ปี หรือรางวัลที่ลงคะแนนโดยผลความนิยมของประชาชนหรือที่เรียกกันว่าการโหวต ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น รางวัล ท็อปอวอร์ด (Top Award) เป็นการมอบรางวัลให้แก่คนบันเทิงสาขาต่างๆ จัดโดยนิตยสารทีวีพูลร่วมกับสวนดุสิตโพล โดยการรวบรวมคะแนนโหวตของประชาชนที่ส่งโหวตเข้ามา โดยเริ่มมีการมอบรางวัลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 จนถึงปัจจุบัน รวมเป็นระยะเวลา 9 ปี ทั้งนี้การมอบรางวัลต่างๆ นั้น ก็เพื่อเป็นขวัญ และกำลังใจให้กับผู้ประกอบอาชีพทางด้านสื่อสารมวลชนทั้งวิทยุ และโทรทัศน์ อีกทั้งยังเป็นการยกย่องผลงานให้กับผู้ที่มีผลงานดีเด่น นำมาซึ่งเกียรติยศ ชื่อเสียง ความก้าวหน้าในหน้าที่การงานต่อไปในอนาคต และความนิยมของตัวพิธีกรรายการโทรทัศน์ก็มีผลต่อความนิยมของรายการโทรทัศน์ด้วยเช่นกัน

การศึกษาพัฒนาการของพิธีกรทางโทรทัศน์ดังกล่าว จะช่วยให้ผู้วิจัยสามารถเข้าใจความเป็นมาและความสำคัญของการจัดตั้งสถาบันเพื่อมอบรางวัลต่าง ๆ ได้ และในลำดับต่อไป ผู้วิจัยจะได้นำเสนอข้อมูลในด้านของความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกร

3. แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์

3.1 ความเข้าใจธรรมชาติของสื่อโทรทัศน์และทักษะการพูดผ่านสื่อโทรทัศน์

การพูดออกโทรทัศน์เป็นการพูดเพื่อสื่อความหมาย และเป็นการสื่อความหมายแบบบุคคลวิถี (Television acts through a two-step influential flow) นอกจากนี้ยังเป็นการสื่อความหมายที่รวดเร็วและได้ผล เพราะผู้ชมได้เห็นตัวผู้พูดและมีความรู้สึกที่ผู้พูดได้พูดกับผู้ชมโดยตรง โทรทัศน์เป็นสื่อทั้งภาพและเสียง จึงมีความยุ่งยากและซับซ้อนในด้านเทคนิคจากการที่ผู้ชมโทรทัศน์จะเห็นตัวผู้พูดและได้ยินเสียงผู้พูดด้วย ดังนั้นพิธีกรโทรทัศน์จึงต้อง (ฉัตรวรุณ ต้นนระรัตน์, 2517)

- 1 พูดด้วยใบหน้าและร่างกาย
- 2 จะต้องท่องจำเรื่องที่จะพูดเป็นอย่างดี
- 3 มีการซ้อมพูดหลายๆ ครั้งพร้อมทั้งแสดงท่าทางและสีหน้าให้เป็นธรรมชาติ

การปรากฏตัวทางรายการโทรทัศน์หมายถึงการที่บุคคลต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้ดำเนินรายการ พิธีกร ผู้ประกาศ ผู้ร่วมรายการหรือแขกรับเชิญในรายการต่าง ๆ มาปรากฏตัวบนเวที ฉาก หรือสถานที่อื่น ๆ ตามลักษณะรายการที่กำหนด และสื่อข่าวสาร ทั้งสาระและบันเทิงไปยังผู้ชมที่บ้านที่มีเครื่องวิทยุโทรทัศน์ ไม่ว่าจะเป็นการประกาศข่าว ดำเนินรายการ ตอบคำถาม สัมภาษณ์ หรือรูปแบบการสื่อสารอื่น ๆ การปรากฏตัวทางโทรทัศน์จึงถือเป็นเรื่องของการสื่อสารผ่านสื่อมวลชนซึ่งจะมีประชาชนจำนวนมากเห็นภาพเหล่านั้นพร้อม ๆ กัน ผู้ที่ปรากฏตัวทางรายการโทรทัศน์จึงต้องมีความรับผิดชอบต่อการสื่อสารทั้งรูปแบบวิจนะ และ อัจฉนภาษา อาทิ การเลือกสรรถ้อยคำ การพูดหรืออ่านอย่างถูกต้องตามหลักภาษาไทย การแต่งหน้า ทำผม การวางตัว สีหน้า ท่าทาง และบุคลิกภาพด้านอื่น(สุกัญญา สมไพบูลย์ และ ปอรัชฌ์ ยอดเนร,2551)

การพูดทางโทรทัศน์ ผู้พูดควรตระหนักว่าไม่ได้พูดต่อหน้าผู้ฟังจำนวนมากศาลในที่เดียวกัน แต่เป็นการพูดกับแต่ละคนที่อยู่ในที่ต่างๆ กระจัดกระจายกันไป เพราะฉะนั้นจึงควรพูดในลักษณะสนทนากับผู้ฟัง ให้ความรู้สึกเป็นกันเอง ด้วยน้ำเสียงปกติเหมือนการพูดคุยในชีวิตประจำวัน แต่ต่างจากการพูดส่วนตัวคือการใช้คำสุภาพ การนำเสนอเนื้อหาสาระก็ต้องคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะชน ไม่พูดในเรื่องส่วนตัวที่ไม่เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม

นอกจากนั้นการพูดผ่านสื่อโทรทัศน์ต้องเรียนรู้ธรรมชาติของสื่อโทรทัศน์เพราะเป็นเรื่องที่สำคัญ และเป็นสิ่งที่พิธีกรโทรทัศน์เท่านั้นที่ต้องรู้ และมีความเชี่ยวชาญเพิ่มเติมมากกว่าการทำหน้าที่พิธีกรในลักษณะทั่วไป และถือเป็นส่วนสำคัญที่จะสามารถวัดความสามารถทางการ

สื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งสิ่งที่ต้องคำนึงโดยมากจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับ กล้อง มุมกล้อง และเรื่องเทคนิคต่าง ๆ ประเด็นสำคัญนั้นคือ (มัลลิกา คณานุรักษ์, 2551)

- การมองกล้อง การมองกล้องเปรียบเสมือนการมองผู้ฟัง พิธีกรไม่ควรมองเหนือกล้องหรือมองใต้กล้อง รวมทั้งไม่มองเครื่องรับโทรทัศน์ที่อยู่ข้าง ๆ เพราะจะทำให้ภาพที่ปรากฏต่อสายตาผู้ชมไม่สวยงาม

- มีการชักซ้อมกับช่างกล้องก่อนออกอากาศว่าให้มองกล้องใด

- มองที่ผู้มาร่วมออกรายการด้วย มิใช่มองกล้องเพียงอย่างเดียว

- รู้จักใช้ป้ายคู่มือ (Cue card) ช่วยในการเขียนเนื้อหาในส่วนที่จะพูด เพื่อเพิ่มความแม่นยำในนำเสนอข้อมูล และทำให้ระดับสายตายังคงมองกล้องอยู่อย่างสวยงาม

- การแสดงออกในขณะพูดต้องพอเหมาะไม่มากเกินไปจนกล้องจับภาพไม่ทัน

- พิธีกรควรเข้าใจความหมายของสัญญาณมือที่ผู้กำกับรายการจะสื่อสารกับพิธีกร เพราะในขณะออกอากาศทางรายการโทรทัศน์ ผู้กำกับรายการไม่สามารถส่งเสียงพูดกับพิธีกรได้ เพราะ จึงจำเป็นต้องใช้สัญญาณมือ (The Director Signals) ด้วยการให้ภาษาใบ้ (Gesture Language) ซึ่งเป็นสัญญาณมาตรฐานสากลที่รู้จักกันทางสถานีวิทยุกระจายเสียง และเป็นสิ่งที่พิธีกรทางโทรทัศน์ต้องศึกษาและเรียนรู้

สัญญาณทางวิทยุและโทรทัศน์

สัญญาณ	ความหมาย
1. ยกมือข้างเดียวหรือสองข้าง โดยหันฝ่ามือไปให้ผู้พูด	1. เตรียมพร้อม
2. ใช้นิ้วชี้ ชี้ตรงไปให้ผู้พูด โดยยกแขน ทั้งแขน (หรือพยักหน้า)	2. เริ่มพูดได้
3. แยกมือออกจากกัน คล้าย ๆ กับ กำลังดึงเส้นยางยืด	3. ช้า ๆ หรือขยายเรื่องที่พูด ให้ยาวเพราะมีเวลาเหลือ
4. ชูนิ้วเหนือศีรษะแล้วหมุนไปเป็น รอบวงกลม ติดต่อกันหลาย ๆ ครั้ง	4. พูดให้เร็วขึ้น
5. เลื่อนมือทั้งสองข้างไปข้างหน้า แล้วหงายฝ่ามือ	5. พูดให้ดังขึ้น
6. ชักมือกลับ (ใกล้ตัว) และคว่ำฝ่ามือลง	6. พูดให้ค่อยกว่านี้
7. เลื่อนฝ่ามือทั้งสองข้างมาที่แก้ม	7. ให้เข้าใกล้ไมโครโฟนอีก
8. ให้ฝ่ามืออยู่ห่างจากหน้า	8. ให้อยู่ห่างไมโครโฟน

9. ใช้มือแตะหน้าผาก	9. ให้ดูผู้ควบคุมรายการ
เพราะจะให้สัญญาณใหม่
10. ใช้นิ้วแตะจมูก	10. มีเวลาพอดีทำให้สบาย
ไม่ต้องห่วง
11. ใช้นิ้วชี้แตะผ่านคอหอยไปมา
คล้ายกับจะเช็ดคอ	11. หยุดให้รวบรัด
(จะหมดเวลาแล้ว)
12. ทำรูปวงกลมเล็ก ๆ ด้วยนิ้วหัวแม่มือ
และนิ้วชี้ (หันไปทางผู้พูด)	12. ทุกอย่างเรียบร้อยดี

พิธีกรรายการโทรทัศน์จำเป็นต้องรู้จักสัญญาณต่าง ๆ ข้างต้น เพื่อให้การถ่ายทำเป็นไปอย่างราบรื่น และรวดเร็ว

จะเห็นได้ว่าโดยมากแล้วความสามารถทางการสื่อสารที่พิธีกรทางโทรทัศน์ต้องมีจะเป็นเรื่องของเทคนิคทางโทรทัศน์ และนอกจากจะรู้จักเทคนิคต่าง ๆ เกี่ยวกับงานโทรทัศน์แล้วทักษะการพูดผ่านสื่อโทรทัศน์ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ต้องเตรียมพร้อมด้านข้อมูล และรูปแบบการนำเสนอด้วย

3.2 ความสามารถในการจัดเตรียมข้อมูล

ตามปกติในการนำเสนอข้อมูลผ่านรายการโทรทัศน์จะมีทั้งข้อมูลที่เขียนเป็นบท (scripted) และการนำเสนอข้อมูลที่ไม่มีบทให้ (unscripted) ลักษณะแรกคือแบบที่มีบทให้ มักพบในการประกาศข่าวหรือเล่าข่าว โดยอย่างแรกอ่านตามบทที่กำหนด ส่วนการเล่าข่าวมักแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมด้วย ซึ่งสองลักษณะนี้ผู้ที่อ่านข่าวหรือเล่าข่าวจะต้องเตรียมพร้อมในเรื่องของการอ่านออกเสียงอย่างถูกต้อง เป็นธรรมชาติและสื่อข่าวสารไปสู่ผู้ชมทางบ้านได้อย่างถูกต้อง ส่วนลักษณะที่สองคือแบบที่ไม่มีบทให้แต่จะมีหัวข้อหรือประเด็นคร่าว ๆ ให้ ดังนั้นผู้ที่ต้องนำเสนอข้อมูลไม่ว่าจะเป็นผู้ดำเนินรายการหรือผู้ร่วมรายการก็ตาม จะต้องค้นคว้าหรือสืบเสาะข้อมูลข่าวสาร หลักฐานต่าง ๆ มาเป็นอย่างดี ซึ่งในปัจจุบันในฝ่ายผู้ดำเนินรายการนั้นนอกจากจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้รอบตัวหรือค้นคว้าหาข้อมูลอย่างสม่ำเสมอด้วยตนเองแล้วนั้น ก็จะมีผู้ช่วยคือทีมงานของรายการในการค้นคว้าและเรียบเรียงข้อมูลให้ ในส่วนผู้ร่วมรายการหรือแขกรับเชิญก็เช่นเดียวกัน จะต้องมีความรู้หรือความเข้าใจในเรื่องราวที่จะต้องไปนำเสนอหรือถูกสัมภาษณ์ ซึ่งมักจะมีเอกสารติดตัวไปในรายการด้วย เพื่อใช้ในกรณีที่ต้องอ้างอิงหรือป้องกันความผิดพลาดในการนำเสนอข้อมูล

การเตรียมตัวก่อนออกอากาศก็เป็นเรื่องที่สำคัญ ผู้พูดควรศึกษารายการโทรทัศน์นั้นก่อนเพื่อดูรูปแบบการนำเสนอ บรรยายกาของรายการ เพื่อเตรียมแนวทางและปรับวิธีพูด ทั้งนี้

ผู้พูดจะต้องเตรียมเนื้อหาที่จะพูด ตามวัตถุประสงค์ต่างๆ ดังนี้ (สุกัญญา สมไพบูลย์ และปอรัรัมย์ ยอดถนอม, 2551)

1. พูดเพื่อให้ข้อมูล/ความรู้ การศึกษา (to inform/to educate)
2. เพื่อจรรโลงใจ/เพื่อความบันเทิง (to inspire/to entertain)
3. เพื่อโน้มน้าวใจ/โฆษณาชวนเชื่อ (to persuade/to propaganda)

หากผู้พูดรู้วัตถุประสงค์ของการพูดก็จะทำให้ผู้พูดสามารถถ่ายทอดได้ตาม วัตถุประสงค์ และปรับลักษณะของการถ่ายทอดให้ถูกต้องเพื่อให้การสื่อสารสมบูรณ์แบบมากขึ้น

ในเรื่องของข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้นำเสนอในการปรากฏตัวทางรายการโทรทัศน์นั้น สามารถแบ่งได้หลายประการเพื่อนำไปใช้กับรายการที่มีลักษณะต่างกันไปตามวัตถุประสงค์หรือ รูปแบบรายการนั้น ๆ โดยผู้ที่ปรากฏตัวทางรายการโทรทัศน์อาจจะเป็นผู้ดำเนินรายการหรือผู้ ร่วมรายการก็ตาม ควรจะมีการวางโครงสร้างทางความคิด (Mind mapping) ซึ่งก็คือการจัด ระเบียบความคิดหรือเรียบเรียงประเด็น ในการจะสัมภาษณ์ สนทนา บรรยาย หรือการตอบคำถาม การแสดงข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็นต่อประเด็นต่าง ๆ ให้ครบถ้วน ชัดเจน และไม่สับสนในการ นำเสนอ

โดยทั่วไปจะมีการเตรียมด้านข้อมูล (Information) และเนื้อหาเกี่ยวกับประเด็น ดังกล่าวเหล่านั้น และการเตรียมความคิดเห็น (opinion) ที่นอกเหนือจากข้อมูลทั่วไป ซึ่งจะเป็น ส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้ชมสนใจติดตามเพื่อทราบข้อสรุปของประเด็นต่าง ๆ

ผู้ที่ปรากฏตัวทางรายการโทรทัศน์ ทั้งผู้ดำเนินรายการและผู้ร่วมรายการที่ต้อง แสดงความคิดเห็น มักจะเป็นรายการที่นำเสนอประเด็นร้อนหรือเรื่องราวที่เป็นที่สนใจในสังคม ปัญหาบ้านเมืองหรือปัญหาของบุคคลและนำประเด็นเหล่านั้นมานำเสนอและอภิปรายร่วมกัน ผู้ ดำเนินรายการต้องมีความรู้ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี เพื่อที่จะสามารถตั้งประเด็นคำถามหรือ เชื่อมโยงระหว่างการสนทนา และควรมีความเป็นกลาง แม้ว่าจะเห็นด้วยกับอีกฝ่ายก็ตาม เพื่อที่จะ เปิดโอกาสให้อีกฝ่ายได้ชี้แจง เป็นการเพิ่มเติมข้อมูลข่าวสารให้กับผู้ชมรายการทางบ้านมากยิ่งขึ้น ส่วนผู้ร่วมรายการก็มักจะเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้ส่วนเสียกับเรื่องดังกล่าว ดังนั้นการแสดง ความคิดเห็นจึงควรเลือกสรรคำที่สุภาพ และควบคุมอารมณ์ในการแสดงออก อีกทั้งในการแสดง ความคิดเห็นควรตั้งอยู่บนหลักการของเหตุผลและบรรทัดฐานทางสังคมมากกว่าการใช้อารมณ์ และต้องการจะเอาชนะ

การเตรียมข้อมูลในการนำเสนอที่ถูกต้องอ้างอิงหลักฐานในการนำเสนอข้อมูลนั้น อาจใช้หลักฐานได้หลายประเภท ดังเช่นหลักฐานต่อไปนี้

- หลักฐานทั่วไป (General) คือความรู้ ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่สามารถค้นคว้าหรืออ่านจากหนังสือ อินเทอร์เน็ต หรือจากหนังสือพิมพ์และสื่อสิ่งพิมพ์อื่น ๆ รวมทั้งสิ่งที่ได้รับทราบจากวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์

- หลักฐานจากผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ (Authority) เป็นการอ้างอิงคำกล่าวของผู้ที่มีความเชี่ยวชาญและความชำนาญ มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไปในเรื่องที่นำมาอ้างอิง

- หลักฐานจากสถิติ (Statistics) เป็นการนำเสนอตัวเลขเชิงปริมาณ เพื่อให้เห็นจำนวนหรือแนวโน้มของสิ่งต่าง ๆ ชัดเจนขึ้น ทั้งนี้ต้องพิจารณาระยะเวลา จำนวนกลุ่มตัวอย่าง และแหล่งที่มาที่น่าเชื่อถือด้วย

- หลักฐานจากการเทียบเคียง (Analogy) เป็นการเปรียบเทียบ โดยนำสิ่งหนึ่งไปเปรียบเทียบกับอีกสิ่งหนึ่ง โดยอาจใช้ภาพพจน์เพื่อให้เห็นภาพอีกด้านหนึ่งได้อย่างชัดเจนขึ้น หรือใช้เปรียบเทียบสองสิ่งที่มีโครงสร้างคล้ายกัน หากสิ่งหนึ่งใช้อย่างหนึ่งได้ อีกสิ่งหนึ่งก็น่าจะใช้ได้ผล

- หลักฐานจากกฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ (Principles) เป็นการอ้างกฎเกณฑ์ กฎหมาย ข้อบังคับหรือระเบียบ ที่ได้มีการประกาศใช้และคนในสังคมหรือในกลุ่มดังกล่าวรับทราบทั่วกัน

นอกจากนั้น Hyde (1998: 279-281 อ้างถึงในสุกัญญา สมไพบุลย์ และ ปอรัรัมย์ ยอดเนตร, 2550) ได้เสนอการเตรียมตัวด้านข้อมูลของผู้ดำเนินรายการได้นำสนใจ ดังนี้

1. ศึกษาหาข้อมูลพื้นฐานของผู้ร่วมรายการ อาทิ การประสบความสำเร็จในชีวิตทัศนคติความเชื่อ สถานภาพ เพื่อเป็นข้อมูลในการทำความรู้จัก เข้าใจและเชื่อมโยงสู่การพูดคุยหรือการตั้งคำถาม เช่น ถ้าแขกรับเชิญประสบความสำเร็จในตำนานเขียนหรือเขียนมาในรายการในประเด็นงานเขียน ผู้ดำเนินรายการก็ควรรู้จักหนังสือของเขาหรือเคยอ่านมาบ้าง

2. พิจารณาหัวข้อหรือการตั้งประเด็นในการสัมภาษณ์หรือการอภิปรายให้มีความน่าสนใจหรือมีความสำคัญ ที่ผู้ชมควรจะดูรายการหรือจับประเด็นคำตอบของแขกรับเชิญให้ชัดเจน แม้ว่าแขกรับเชิญหรือผู้ร่วมรายการจะพูดไม่เก่งหรือมีความเรียบมาก แต่ถ้าหัวข้อน่าสนใจและผู้ดำเนินรายการสามารถที่จะถามได้อย่างน่าสนใจ ก็จะทำให้เนื้อหาของรายการมีสีสันและน่าติดตาม

3. พิจารณาและประมาณความเหมาะสมของหัวข้อแต่ละหัวข้อที่จะพูดคุยหรือสัมภาษณ์ให้เหมาะสมกับเวลาที่มีอย่างจำกัด เพื่อจะสามารถอภิปรายหรือลงลึกในแต่ละข้อได้อย่างละเอียด

4. ผู้ดำเนินรายการควรจะเขียน บทย่อ ๆ ในการเริ่มต้นพูดของตนเอง โดยเฉพาะการนำเข้าสู่รายการหรือการสรุป นอกจากนี้ยังควรฝึกฝนติดตามหัวข้อหรือประเด็นที่ได้รับด้วยลักษณะดังกล่าวภาษาอังกฤษเรียกว่า Ad – lib ซึ่งการพูดแบบไม่มีตัวบทนี้จะต้องอาศัยการฝึกฝน

และประสบการณ์ โดยต้องมีความรู้ว่าจะพูดถึงคืออะไร มีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการจะถ่ายทอดประเด็นเหล่านั้น ซึ่งถ้าทำได้อย่างชำนาญแล้วก็จะส่งผลให้เนื้อหาของรายการมีชีวิตชีวาและมีความสด (spontaneity)

สำหรับผู้ดำเนินรายการคนเดียว เช่น การอ่านข่าวหรือการเป็นพิธีกรรายการเพลง ฯลฯ ก็ต้องเตรียมพร้อมในด้านเนื้อหาของสิ่งที่อ่านหรือพูดให้คล่องแคล่วและเป็นธรรมชาติ

นอกจากนั้นการใช้ภาษาในโทรทัศน์ ต้องใช้ภาษาที่ค่อนข้างเป็นระเบียบแบบแผนรวมถึงการใช้ภาษาในการพูดต้องถูกต้อง ชัดเจน และยึดตามอักขรวิธีตามคำอ่านของราชบัณฑิตยสถาน การลำดับคำในประโยค ความสมบูรณ์ของข้อความและการใช้คำให้ตรงกับความหมาย ซึ่งจะได้อธิบายเพิ่มเติมในส่วนต่อไป

3.3 ความสามารถในการใช้ภาษา

3.3.1 การใช้วัจนภาษา

ภาษา คือ สิ่งที่มีมนุษย์ตกลงกันว่าจะใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร โดยแต่ละชาติก็จะกำหนดระบบภาษาของตนเอง แล้วตกลงกันในชาติของตน โดยจัดระบบเสียงหรือตัวอักษรให้เป็นหน่วยต่าง ๆ ที่ใหญ่ขึ้นไป เป็นคำ เป็นประโยค เพื่อใช้สื่อสารกัน ไวยากรณ์ หรือจะเรียกว่าหลักภาษา ลักษณะ หรือโครงสร้างภาษา ก็คือกฎเกณฑ์ของภาษานั้นเอง ทุกภาษามีกฎเกณฑ์และภาษาไทยก็เช่นกัน มีหลักมีไวยากรณ์เป็นของตนเอง

กฎเกณฑ์หรือหลักของภาษาเป็นสิ่งที่ช่วยให้คนในชาติไทยสื่อสารกันได้แจ่มชัดตรงกัน เมื่อคนไทยจะสื่อสารกับคนไทยด้วยกัน ก็ต้องใช้ภาษาไทย แต่ภาษาไทยมีหลายท้องถิ่น มีศัพท์และสำเนียงแตกต่างกัน การที่จะให้คนไทยสื่อสารกันได้รู้เรื่องทั้งประเทศ จำเป็นต้องมีภาษากลางที่เรียกว่าภาษามาตรฐานเพื่อให้คนไทยทั่วประเทศใช้เหมือน ๆ กัน ดังนั้นในเวลาที่จะสื่อสารกับคนภาคอื่น ๆ ให้รู้เรื่องจึงต้องสื่อสารด้วยภาษากลางถึงจะรู้เรื่องเข้าใจได้ ซึ่งชาติไทยได้เลือกภาษากลางเป็นภาษากลาง ดังนั้น ภาษากลางจึงเป็นภาษากลางที่พิธีกรต้องออกเสียงและเลือกคำเลือกข้อความมาใช้สื่อสารในงานต่าง ๆ ให้ถูกต้องเหมาะสมกับบุคคล เหมาะสมกับกาลเทศะเหมาะสมกับบริบท (Context) และเหมาะสมกับความรู้สึกด้วย

การเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อจะได้ใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องและเหมาะสม เป็นเรื่องการสมมุติ หรือข้อตกลงของคนในสังคมไทย ด้วยเหตุนี้จึงมักมีความเห็นที่ขัดแย้งและถกเถียงกันอยู่เสมอ เพราะคนไทยบางคนไม่ยอมรับข้อตกลงจึงไม่ยอมใช้ตาม เพราะการใช้ภาษาไทยในสังคมเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา หรือบางทีไม่รู้ข้อตกลงจึงใช้ไม่ถูกและใช้ไม่เหมาะแต่ผู้ที่ทำหน้าที่หรือจำเป็นที่จะต้องสื่อสารกับผู้อื่น โดยเฉพาะสื่อมวลชนทุกแขนงอาชีพจำเป็นต้องรับรู้ข้อตกลงที่เป็นระบบ เป็นหลักเกณฑ์ของภาษาไทย จะได้ใช้สื่อสารกับมวลชนได้ถูกต้องและเข้าใจตรงกัน

การใช้ภาษาไทยที่ดีและมีประสิทธิภาพคือการใช้แล้วบรรลุวัตถุประสงค์ ดังนั้น ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นพิธีกรก็ต้องคำนึงถึงความจริงเรื่องการใช้ภาษาไทยด้วยอย่างที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว พิธีกรจึงควรเป็นผู้ที่ใช้ภาษาไทยเพื่อสื่อสารกับผู้ฟัง (ผู้ดู) ได้บรรลุวัตถุประสงค์ จึงควรใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องและเหมาะสม ดังที่ มัลลิกา คณานุรักษ์ (2551) ได้ให้ข้อมูลไว้ดังนี้

1. ใช้ภาษาได้เหมาะกับบุคคล

การใช้ภาษาให้เหมาะกับบุคคลเป็นเรื่องสำคัญ เนื่องจากในสังคมไทยมีคนต่างเพศต่างวัย ต่างฐานะ มีคำบางคำใช้ได้เฉพาะ ถ้าหากนำมาใช้ผิดเพศก็ดูเป็นเรื่องตลก ดังนั้นผู้ที่ทำหน้าที่พิธีกรต้องใช้คำให้เหมาะสมกับลักษณะของแต่ละเพศ แต่ละช่วงวัย แต่ละฐานะเช่น

ลักษณะของผู้หญิง เช่น อ่อนแอ้น แหม่ซ้อย อ่อนหวาน อ่อนโยน ละมุนละม้าย ละมุนละม่อม ฯลฯ

กิริยาอาการของผู้หญิงสาว เช่น กระจ่างกระจงอด กระจดกระซ้อย กระจัดกระพืด กระจดุงกระจดิ่ง สะบัดสะบิ้ง ดัดจริต ฯลฯ

ลักษณะของผู้ชาย เช่น บึกบึน ล่ำสัน ทรหด ทะลึ่งตึงตัง กล่องแกลัง กุ่มกวม ผู้ชายส่วนมากที่เป็นผู้ชายเต็มตัวมักไม่มีกิริยาอาการมาก เหมือนผู้หญิง จึงไม่มีคำแสดงอาการใช้มากนัก

ลักษณะของเด็ก เช่น จำมา เจ้าเนื้อ ซื่ออ่อน โยเย ซี้แย งอแง

ลักษณะของคนแก่ เช่น งกเงิน หง่อม ง่องแง่ง ย่องแย่ง งอนแง่น แต่ถ้าคนแก่นั้นมีผิวพรรณสดใส ท่าทางกระปรี้กระเปร่า ก็ใช้คำกระชุ่มกระชวยได้

2. การเลือกใช้คำ

การทำหน้าที่ในฐานะพิธีกรที่ต้องทำการสื่อสารกับผู้คนจำนวนมากผ่านสื่อโทรทัศน์นั้นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่เราสามารถที่จะนำมาพิจารณาความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรได้ดี คือการเลือกใช้คำ

หลักการเลือกใช้คำมีดังต่อไปนี้ คือ(สวินิต ยมาภัย และ ติรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์ : 2547)

1. รู้จักคำมากพอและสามารถนำมาใช้ให้เกิดความหมายแก่ผู้ฟังได้ตรงตามความหมายที่ผู้พูดต้องการ

2. สามารถเลือกใช้คำให้ถูกต้องเหมาะสมตามระดับของการสื่อสาร

3. รู้จักฐานะของคำว่าคำใดเป็นคำสูง คำต่ำ คำหยาบ คำละเอียด คำละเมียด และคำคะนอง เลือกใช้ให้ถูกต้องตามกาลเทศะและบุคคล

4. สามารถแยกความหมายของคำที่มีความหมายคล้าย ๆ กันได้ เพื่อใช้คำเหล่านั้นให้ถูกต้อง แม่นยำ

5. ใช้คำที่แสดงความรู้สึกนึกคิดของเราอย่างแท้จริง
6. เลือกใช้คำที่ทำให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกหรือมองเห็นภาพราวกับว่าได้

สัมผัสด้วยตนเอง

3 การแต่งประโยค (สวณิต ยมาภัย และ ถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์, 2547)

ประโยคที่ใช้ในการพูด ไม่ควรประกอบด้วยถ้อยคำยืดยาวหรือซับซ้อนจนเกินไป เพราะจะทำให้ผู้ฟังเข้าใจยากโดยไม่จำเป็น หลักการแต่งประโยคสำหรับใช้ในการพูดให้สัมฤทธิ์ผลนั้น นอกจากจะต้องแต่งให้ถูกต้องตามหลักภาษาแล้ว ผู้พูดยังจะต้องรู้จักวิธีพลิกแพลงรูปประโยคไม่ให้ซ้ำซากน่าเบื่อด้วย คือสามารถแต่งประโยคได้ทั้งในรูปบอกเล่าธรรมดา และบอกเล่าปฏิเสธ โดยให้ความหมายหลักเป็นอย่างเดียวกัน รู้จักวิธีใช้รูปประโยคสอบถามให้มีความหมายเป็นบอกเล่า แนะนำ ขอร้อง หรือสั่งให้ทำ และรู้จักวิธีวางตำแหน่งของกลุ่มคำให้อยู่ในลำดับต่าง ๆ กัน ภายในประโยค โดยคงความหมายหลักไว้

การเป็นพิธีกรที่มีความสามารถทางการสื่อสารนั้นต้องรู้จักเลือกใช้คำ และมีการแต่งประโยคที่ตีพร้อมด้วย นอกจากนั้นความสามารถทางการใช้ภาษายังสามารถแสดงออกได้จากสิ่งที่พิธีกรพูดออกไปว่าเป็นผู้ที่รู้จริง และเข้าใจในสิ่งที่พูดหรือไม่

นอกจากเทคนิคในด้านของการใช้ภาษาของพิธีกรแล้ว การสื่อสารในรูปแบบของอวัจนภาษาก็มีความสำคัญเช่นเดียวกัน เพราะในขณะที่ภาพของตัวพิธีกรออกสู่สาธารณชน การสื่อสารที่ออกไปในรูปแบบอวัจนภาษาก็จะถูกถ่ายทอดสู่สายตาของสาธารณชนด้วยเช่นกัน

3.3.2 การใช้อวัจนภาษา

1. การใช้เสียงพูดเพื่อประสิทธิภาพในการสื่อสาร

ความมีชีวิตชีวาและพลังเสียง (Vitality and energy) การสร้างความมีชีวิตชีวาและพลังเสียงนี้ Stuart Hyde. (1998) มีข้อเสนอที่น่าสนใจและสามารถฝึกปฏิบัติตามได้ ดังนี้

1. ใช้ระดับความดังหรือพลังเสียงที่เหมาะสมกับตนเอง ไม่ลำบากรในการออกเสียง
2. พยายามปรับพลัง หรือการเน้นย้ำความสำคัญของเสียงไปตามอารมณ์ของ

เรื่องหรือสิ่งสำคัญที่เรากำลังพูดอยู่ การพยายามทำเสียงสดขึ้นตลอดเวลาไม่ถือว่าเป็นข้อดีเสมอไป เพราะต้องขึ้นอยู่กับอารมณ์และบริบทของเนื้อหา อาทิ ผู้ประกาศข่าวที่ต้องอ่านข่าวเครียดหรือสลด พิธีกรที่จะนำเข้าสู่เรื่องราวที่น่าสะเทือนใจจะต้องปรับเสียงและอารมณ์ให้ค่อนข้างนิ่งและสุขุม แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นก็ไม่ใช่จำเป็นต้องแสดงอาการโศกเศร้า พูดเสียงเบา พร่า ลั่น หรือร้องไห้ไปด้วย

3. ไม่จำเป็นต้องบังคับตัวเองหรือเลียนแบบตามผู้ดำเนินรายการหรือบุคคลที่ชื่นชอบ หากแต่ดูเป็นตัวของตัวเองและเลือกข้อดีมาปรับใช้ เพื่อให้เข้ากับตัวเราและเป็นตัวเรามากที่สุด

4. โดยปกติในการพูดทางรายการโทรทัศน์ (โดยเฉพาะแขกรับเชิญหรือผู้ร่วมรายการที่เป็นคนทางบ้าน) มักจะมีอาการตื่นเต้นและประหม่า ความเชื่อมั่นจะลดลง พลังและความมีชีวิตชีวาในน้ำเสียงก็จะลดลงด้วย ดังนั้นจึงควรฝึกพูดด้วยการเน้นย้ำคำ ความ และใส่ใจกับสิ่งที่พูด และตระหนักว่ากำลังพูดคุยกับผู้ชมแต่ละคนที่อยู่บ้านของตนเอง เพื่อทำให้เกิดความเป็นธรรมชาติและลดความตื่นเต้นลง

ความก้องกังวานของเสียง (resonance) การออกเสียงที่ก้องกังวานนั้นจะช่วยเพิ่มความน่าฟังและความน่าสนใจให้กับสิ่งที่พูดมากกว่าเสียงที่แบน ๆ หรือการพูดหนีบเสียง ซึ่งอาการเหล่านี้เกิดจากการพูดไม่เต็มคำ หายใจอย่างไม่ถูกวิธี (หายใจสั้นและเก็บลมน้อย) พูดเสียงแผ่วผิว หรือบีบเสียงให้แหลม เพราะตามปกติยิ่งบีบเสียงให้สูงเท่าไร ความก้องกังวานจะน้อยลงเท่านั้น (Hyde, 1998 : 75) การฝึกเสียงให้ก้องกังวานนั้นทำได้โดยการฝึกหายใจและวางตำแหน่งร่างกายให้ถูกต้อง โดยพยายามทำตัวตรง ซึ่งไม่ว่ายืนหรือนั่งถ้าตัวตรง (โดยไม่แอ่น) ตั้งแต่ไหล่ถึงเอวก็จะช่วยให้เกิดการหายใจอย่างมีประสิทธิภาพ คือมีลมหายใจมากซึ่งส่งผลให้หายใจได้ยาวและค่อย ๆ ผ่อน (ไม่ถอนหายใจ) อันจะส่งผลให้การออกเสียงพูดมีความก้องกังวาน ลุ่มลึกขึ้น

เทคนิคการใช้เสียงของพิธีกร(มัลลิกา คณานุรักษ์, 2551:73)

การใช้เสียงของพิธีกร แบ่งได้เป็น 3 อย่าง คือ

- การใช้พื้นเสียงของพิธีกร

พื้นเสียง หมายถึง เสียงที่เป็นธรรมชาติประจำตัวของแต่ละคน แก้ไขไม่ได้ เช่น บางคนมีพื้นเสียงใหญ่ บางคนมีพื้นเสียงห้าว บางคนมีพื้นเสียงแหบ บางคนมีพื้นเสียงแหลม บางคนมีพื้นเสียงทุ้ม พิธีกรคนใดมีพื้นเสียงอย่างไรก็พูดไปตามพื้นเสียงของตนเอง อย่าดัดเสียง เช่น เสียงใหญ่ก็อย่าดัดเสียงให้เล็ก เสียงห้าวก็อย่าดัดให้เสียงแหลม ไม่ว่าจะพูดที่ไหน เมื่อไร ในงานแบบไหน ไม่ว่าจะป็นงานพิธีการกึ่งพิธีการ หรือไม่เป็นพิธีการ ก็ต้องพูดด้วยพื้นเสียงแท้ ๆ ของตนเอง เพียงแต่จะต้องพูดให้เต็มเสียง และพูดให้ชัดเจนถูกต้อง

- การใช้น้ำเสียงของพิธีกร

น้ำเสียง หมายถึง เสียงที่เป็นส่วนสำคัญในการแสดงอารมณ์ แสดงความรู้สึก เช่น น้ำเสียงอ่อนโยน น้ำเสียงกระแทกแตกดัน น้ำเสียงดุดัน น้ำเสียงห้วนแบบมะนาวไม่มีน้ำ น้ำเสียงเนือย ๆ เฉื่อย ๆ ไร้อารมณ์ น้ำเสียงสามารถแก้ไขให้ดีขึ้นได้ ฟังตระหนักว่าน้ำเสียงจะเปลี่ยนไปตามอารมณ์ของผู้พูดเสมอ

พิธีกรควรมีน้ำเสียงร่าเริง อ่อนโยน ฟังชัดเจน เป็นธรรมชาติด้วยความรู้สึกของพิธีกรเอง แบบที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า Pleasing Quality เป็นน้ำเสียงที่แท้จริงของพิธีกร และต้องเป็นน้ำเสียงที่มีชีวิตชีวา มีพลังดึงดูดความสนใจจากคนฟังได้

พิธีกรจะต้องใช้น้ำเสียงของตนเองให้เกิดประโยชน์ในการพูดเสมอ โดยต้องใช้น้ำเสียงให้ถูกต้อง ให้เหมาะกับบรรยากาศ และลักษณะของงานที่ต้องเป็นพิธีกร พิธีกรสามารถแก้ไขน้ำเสียงให้ดีขึ้นโดยพูดให้เสียงดังในระดับพอดีกับที่ผู้ฟังได้ยินอย่างทั่วถึง และชัดเจน ถ้ามีไมโครโฟนช่วยขยายเสียงก็จะต้องใช้ไมโครโฟนเป็นอุปกรณ์ช่วยไม่ต้องตะเบ็งพูดให้ผู้ฟังได้ยินพูดให้มีจังหวะจะโคน เว้นวรรคตอนให้ได้ความหมายตามที่ต้องการ ไม่พูดเร็วเกินไป หรือช้าเกินไป และพิธีกรควรรู้จักใช้น้ำเสียงในการถ่ายทอดอารมณ์ตามวัตถุประสงค์ของการพูดในงานแต่ละแบบ อย่างพูดด้วยเสียงระดับเดียวกันเหมือนการเทศน์ของพระสงฆ์ และอย่าพูดด้วยน้ำเสียงเหมือนท่องหนังสือ อาจมีการพูดดิ่งขึ้นหรือแผ่วลง ช้าลง หรือเร็วขึ้นบ้าง เพื่อเน้นและเสริมเนื้อหาที่พูดในงานแต่ละแบบเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการสื่อสารกับผู้ฟัง เช่น ถ้าพูดเกี่ยวกับเรื่องทางวิชาการควรพูดให้ช้าลง เน้นหนักเบาตามหัวข้อที่พูด ถ้าพูดเรื่องสนุกสนานรื่นเริงก็อาจพูดให้เร็วขึ้น ถ้าพูดเรื่องเศร้าก็อาจทอดเสียงให้ฟังดูเศร้าตามลักษณะงานที่พูด ถ้าพูดเรื่องตื่นเต้นก็อาจพูดให้เสียงดังและเร้าใจเร้าอารมณ์มากขึ้น เป็นต้น

- การใช้เสียงในการออกเสียงของพิธีกร

แต่ละชาติแต่ละภาษาจะมีการกำหนดตายตัวว่ามีเสียงอะไร และจะต้องออกเสียงที่ชาติตนเองมีอยู่นั้นอย่างไร จึงจะเข้าใจตรงกันทุกคนในชาติ

ชาติไทยได้กำหนดให้เสียงของภาษารุงเทพฯ เป็นเสียงภาษามาตรฐานที่จะให้ทุกคนในชาติสื่อสารกันรู้เรื่องและเข้าใจ ด้วยเหตุนี้พิธีกรในงานแบบเป็นพิธีกรและงานแบบกึ่งพิธีกรจึงต้องใช้การออกเสียงมาตรฐาน คือ เสียงที่คนกรุงเทพฯ สื่อสารกัน ส่วนงานแบบไม่เป็นพิธีกร อาจใช้การออกเสียงอย่างที่คนท้องถิ่นแต่ละถิ่นสื่อสารกันมาพูดก็ได้

เสียง ก็คือ สำเนียง เสียงสามารถบอกสถานภาพในสังคมของคนพูดได้ เมื่อใดที่พิธีกรพูดออกเสียงมาตรฐานไม่ได้ มีเสียงภาษาแม่หรือภาษาที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันในท้องถิ่นของตนปนออกมา เรียกว่า เสียงเพี้ยน คือ เพี้ยนจากมาตรฐานนั่นเอง ที่นิยมเรียกกันว่า ออกเสียงเหน่อ นั่นเอง ซึ่งคนในภาคใต้ที่ออกเสียงเพี้ยนจากเสียงมาตรฐาน ก็เรียกว่าเป็นการออกเสียงทองแดง

ดังนั้นคนเป็นพิธีกรจึงควรใช้เสียงในการออกเสียงให้ชัดเจนแบบเสียงมาตรฐาน และต้องแสดงกริยามารยาททางให้ดีเหมาะสมกับงานในแต่ละโอกาสด้วย โดยเฉพาะเสียง ร, ล เสียงควบกล้ำนั้นคนเป็นพิธีกรต้องออกเสียงให้ได้ และควรออกเสียงอักขรวิธีให้ถูกต้องชัดเจนด้วย

2. การแต่งกาย การแต่งหน้าและการจัดแต่งทรงผม

ในการปรากฏตัวทางรายการโทรทัศน์นั้น องค์ประกอบสำคัญที่ช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพและภาพลักษณ์ที่ดีให้กับผู้ที่ปรากฏตัว นั่นก็คือ การแต่งกาย การแต่งหน้าและการจัดแต่งทรงผม ซึ่งก็คือรูปร่างหน้าตาและการจัดแต่งบุคลิกภายนอกโดยรวมทั้งหมด (physical appearance) โดยสิ่งเหล่านี้จะขึ้นอยู่กับลักษณะประเภทและรูปแบบของรายการ (dresses appropriately to the story) อาทิ รายการข่าว การอภิปราย การสนทนาเชิงสาระ ผู้ดำเนินรายการและผู้ร่วมรายการก็มักจะแต่งกายอย่างเป็นทางการและสุภาพ รวมทั้งการแต่งหน้าทำผมด้วย ส่วนรายการประเภทที่เน้นความบันเทิง การแต่งกาย แต่งหน้าทำผม ก็จะเน้นสีสันที่สวยงาม มีความหรูหรา หรืออาจจะจำลอง และลดความเป็นทางการได้

รูปร่างหน้าตาและการแต่งกาย

ในส่วนรูปร่างหน้าตานั้น เป็นส่วนที่ดึงดูดและสร้างความน่าสนใจให้กับผู้ที่ปรากฏตัวทางโทรทัศน์ได้ ซึ่งก็มาจากพื้นฐานที่ร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพพลานามัยที่ดี ส่วนหน้าตา ก็ควรสะอาดสะอ้านและมีความสดชื่นไม่จำเป็นต้องหน้าตาดีเหมือนพระเอกหรือนางเอกละคร เพราะผู้ที่ปรากฏตัวทางรายการจำเป็นต้องเป็นดารา แต่การดูแลความสะอาดและการพักผ่อนอย่างเพียงพอก็จะสามารถดูดีได้เมื่อปรากฏตัวทางโทรทัศน์ เพราะจะมีการแต่งหน้า แต่งผมเพิ่มเติมให้ทุกคน ถึงแม้หน้าตาดีแต่อดนอนจนตาแดงหน้าโทรม พุดไปหาไปหรือดูเชื่องซึม ก็ไม่สามารถสร้างความดึงดูดและความน่าสนใจได้

การแต่งกายที่ดีจะช่วยเสริมบุคลิกภาพและสื่อถึงรสนิยมได้ รวมทั้งยังเป็นสิ่งที่ช่วยสร้างความน่าเชื่อถือให้กับผู้ที่สวมใส่ด้วย โดยหลักการในการแต่งกายเมื่อต้องปรากฏตัวในรายการโทรทัศน์ มีดังนี้

1. แต่งกายให้เหมาะสมและเรียบร้อย เช่น เมื่อจะผูกเนคไท ก็ควรผูกอย่างประณีตและควรเลือกแบบเฉียงหรือเป็นเหมือนจุดลูกน้ำ ไม่ควรที่จะลวดลายการ์ตูนหรือสีฉูดฉาดเกินไป ในกรณีที่สวมสูทก็ควรติดกระดุมให้ครบ คอปกของเสื้อเชิ้ตไม่ตั้งขึ้นหรือไประกับผม หรือในการสวมถุงเท้าผู้ชายก็ควรสวมถุงเท้ายาวสีสุภาพ เช่น น้ำเงิน น้ำตาล หรือดำ

2. ถ้าการรายงานข่าวเป็นสถานการณ์สดนอกห้องส่งหรือรายงานในที่เกิดเหตุ อาจแต่งกายลดความเป็นทางการลง คือไม่ต้องสวมสูทผูกเนคไท หรือถ้าเป็นผู้หญิงก็สวมกางเกงแทนกระโปรงได้ เพื่อความคล่องตัวในการรายงานข่าว การแต่งกายควรทะมัดทะแมง แต่ก็ต้องมีความสุภาพอยู่ด้วย เช่น กางเกงกับเสื้อยืดคอปก เสื้อเชิ้ตแขนสั้น หรืออาจมีเสื้อแจ็กเก็ตคลุม ก็จะช่วยเพิ่มความสุภาพทั้งทางการ

3. ในกรณีที่ เป็นผู้ร่วมรายการอาจสวมเครื่องแต่งกายที่สะท้อนภาพอาชีพ เช่น เครื่องแบบหรือยูนิฟอร์ม

4. หลีกเลี่ยงเสื้อผ้าแบบที่ดูคาด มีลวดลาย เลื่อนหนัง ส่วนเครื่องประดับควร หลีกเลี่ยงวัตถุที่ส่องแสงหรือวัตถุที่แข็งมีคม เพชรพลอยที่ใหญ่หรือดูบวมเกินไป รวมทั้ง เครื่องประดับที่ก่อให้เกิดกึ่งกริ่งทุกครั้งให้ผู้สวมใส่เคลื่อนไหวหรือขยับตัว

5. สีพื้นฐานที่ดีที่สุดสำหรับโทรทัศน์ คือสีอ่อน สีเบจ สีน้ำตาล สีน้ำเงิน สีเทา สีอ่อนจะทำให้ดูอ่อนเยาว์ขึ้นมากกว่าขณะที่ปรากฏในจอโทรทัศน์ และพึงระวังสีฟ้าหรือน้ำเงินในกรณีที่ฉากเป็นแสงโครมาคีย์ที่จะทำให้เครื่องแต่งกายสีฟ้าหรือน้ำเงินกลับไปกับฉาก

6. ไม่ควรสวมเสื้อผ้าที่รัดเกินไป โดยเฉพาะในผู้หญิง ถ้าสวมกระโปรงต้องพอดี ตัวสบาย ๆ เมื่อยืนขึ้นกระโปรงจะไม่ร่นขึ้นมาจนต้องคอยดึงลง เพราะจะเสียบุคลิกภาพ และกรณีที่ เสื้อคลุมรัดแน่นเกินไปก็อาจจะปลดกระดุมได้บางเม็ด แต่ต้องถามช่างกล้องว่าภาพที่ออกมาจะเป็นมุมใด ถ้าปลดกระดุมเพื่อคลายความแน่นบ้างจะดูเหมาะสมหรือไม่ หรือให้ช่างแบบใดจึงจะหลวมกล้องได้ เป็นต้น

7. แม้ว่าร่างกายอาจจะไม่สง่างามนัก ก็สามารถที่จะนั่งตัวตรงเพื่อสร้าง บุคลิกภาพที่ดีได้ อย่างนั่งชุกตัวในเก้าอี้จนดูตัวงอหรือผ่อนคลายจนเกินไป ต้องเตรียมพร้อมอยู่ เสมอ แต่อย่านั่งตัวตรงและเกร็งจนตัวแอ่นและสร้างความอึดอัดให้กับผู้ชมได้ ถ้าเก้าอี้หมุนควรยึดไว้อย่าให้เคลื่อนไหว เพราะจะทำให้ผู้ชมเกิดความรำคาญและก่อให้เกิดปฏิกิริยาทางลบกับผู้นั้นได้

การแต่งหน้าและการจัดแต่งทรงผม

การแต่งหน้าคือการใช้เครื่องสำอางมาตกแต่งให้งดงาม เน้นความสวยงามเป็นหลักและยังช่วยเสริมหรือแก้ไขส่วนบกพร่องของใบหน้าให้ดีขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้สร้างเสริมบุคลิกภาพภายนอก ให้ผู้ที่ปรากฏตัวทางโทรทัศน์มีความมั่นใจ และช่วยส่งเสริมให้การ สื่อสารมีประสิทธิภาพที่สมบูรณ์ ขึ้น นอกจากนี้กล้องโทรทัศน์ยังขยายให้บุคคลที่ปรากฏตัวดูมีรูป หน้าและรูปร่างที่ใหญ่ขึ้นกว่าตัวจริง ดังนั้นการแต่งหน้าและจัดแต่งทรงผม จะเป็นขั้นตอนสำคัญที่จะเสริมแต่งให้บุคคลต่าง ๆ ที่จะปรากฏตัวมีบุคลิกภาพที่ดีขึ้น และลดแสงเงาต่าง ๆ หรือภาพ ใบหน้าที่อ้วนหรือใหญ่ขึ้นให้อยู่ในสภาพปกติ และมีความสวยงามน่าดู

สำหรับการแต่งหน้าเพื่อปรากฏตัวทางรายการโทรทัศน์นั้น ต้องเข้าใจในเรื่องของ ลักษณะและธรรมชาติของสื่อโทรทัศน์ อันได้แก่องค์ประกอบของแสง สี ฉาก ที่จะปรากฏใน จอภาพ และความเหมาะสมและบรรทัดฐานของสังคม อันได้แก่กาลเทศะ และดูมีความสมจริง โดยปกติจะมีการแต่งหน้าให้กับผู้ที่ปรากฏตัวทางรายการโทรทัศน์อย่างเป็นทางการและเป็นธรรมชาติและให้ดูดี ที่สุดขณะออกรายการ ซึ่งถ้าหากไม่มีการแต่งหน้าแม้ว่าบุคคลนั้นจะมีผิวดีเพียงใด เมื่อโดนแสงใน รายการใบหน้าที่จะดูซีดและความมันจากใบหน้าที่จะสะท้อนเข้าสู่กล้องโทรทัศน์

ผู้ที่ปรากฏตัวทางโทรทัศน์ไม่ว่าจะเป็นผู้หญิงหรือผู้ชายก็ต้องแต่งหน้าทั้งสิ้น โดยผู้หญิงสามารถเน้นความสวยงามและสีสันทันได้มากกว่าผู้ชาย โดยเฉพาะรายการบันเทิง ส่วนผู้ชายนั้นจะมีการแต่งหน้าที่ดูเหมือนธรรมชาติมากที่สุด เพื่อปิดบังความมันหรือรอยเหี่ยว รวมทั้งยังปกปิดริ้วรอยที่เกิดขึ้นบนใบหน้าได้ด้วย ซึ่งการแต่งหน้าผู้ชายจะมีลักษณะดังนี้ (สาธิตา เตชะ ภัทรพร, 2541 : 60)

1. ในการรองพื้นให้ใช้สีรองพื้นที่เข้มกว่าโทนสีผิว เพื่อไม่ให้หน้าดูลอยเด่น ไม่กลมกลืนกับสีคอและสีผิว (เพราะผู้ชายมักไม่เติมสีอื่น ๆ เหมือนผู้หญิง) และสีออกแทนจะทำให้ใบหน้าของผู้ชายดูเป็นธรรมชาติที่สุด
2. การปิดแก้มทำได้เพียงบาง ๆ โดยใช้สีปิดแก้มโทนน้ำตาล ปิดบริเวณช่วงโหนกแก้มและสันคาง เพื่อสร้างแสงเงาบนใบหน้า
3. ปากควรใช้ลิปมันทาบาง ๆ ถ้าจะเติมสีสันทันให้ใช้ลิปสติกโทนสีน้ำตาล ส่วนการแต่งหน้าของผู้หญิงนั้นก็จะมีขั้นตอนการเขียนคิ้ว การทาดตา การปิดแก้มและลงสีลิปสติก เพื่อให้ใบหน้าสดใสดังงาม

ในการแต่งหน้าทั้งผู้หญิงและผู้ชายเพื่อปรากฏตัวทางรายการโทรทัศน์นั้น สำหรับสีผิวคนไทยโดยเฉพาะผู้ที่มีผิวคล้ำ ให้ใช้โทนสีอุ่นหรือ สีธรรมชาติ (earth tone) ได้แก่สีส้ม ส้มอมน้ำตาล สีแทนจะดีที่สุด เพราะช่วยให้สีสันทันดูสดใส ส่วนข้อควรระวังถึงในการแต่งหน้าคือ รายการนั้น ๆ เป็นฉากแบบโครมาคีย์ (chroma key) ซึ่งก็คือฉากสีน้ำเงินที่สามารถใช้เทคนิคการซ้อนภาพที่ต้องการลงไปใฉากได้ การแต่งหน้าสำหรับการใช้ฉากเช่นนี้ต้องระมัดระวังไม่ควรเลือกเครื่องสำอางที่เป็นโทนเย็นเกินไป เพราะสีที่ปรากฏบนหน้าอาจจะเปลี่ยนไป

นอกจากนี้ยังต้องพิจารณารูปแบบรายการด้วย ถ้าเป็นรายการบันเทิงที่เน้นความสนุกสนานก็สามารถแต่งหน้าแบบไม่เป็นทางการ หรือแต่งเข้มได้ตามสมัยนิยมเพื่อความสวยงาม หากเป็นรายการที่เน้นสาระการแต่งหน้าก็ต้องเน้นให้ผู้ปรากฏตัวดูดี มีความน่าเชื่อถือและแลดูเป็นธรรมชาติ โดยเฉพาะรายการข่าวจะไม่แต่งหน้าให้ผู้ประกาศข่าวดูเป็นเด็กใส ๆ เพราะจะขาดความน่าเชื่อถือ

การเสริมบุคลิกภาพเช่นเดียวกับการแต่งหน้า นั่นก็คือเรื่องของทรงผม ทรงผมที่ดูสะอาดและเข้ากับใบหน้า จะมีส่วนช่วยเสริมความสวยงามและบุคลิกภาพของบุคคลเป็นอย่างดี โดยปกติทรงผมของผู้ชายที่ดูเป็นทางการและสุภาพจะเป็นทรงผมที่ตัดสั้น ซึ่งจะพบเห็นได้ในพิธีกรและผู้ดำเนินรายการเกือบทั้งหมด ยกเว้นเป็นรายการบันเทิงหรือเป็นรายการเฉพาะกลุ่ม เช่น รายการเกี่ยวกับศิลปะหรือสารคดีบางรายการที่จะเห็นพิธีกรชายผมยาว แต่ก็มักจะรวบเรียบร้อยหรือสวมหมวก ส่วนผู้หญิงนั้นสามารถทำทรงผมได้หลากหลายมากกว่า แต่ถ้าเป็นรายการที่เน้นความเป็นทางการ ก็มักจะรวบเรียบร้อย หรืออาจเกล้าผม ไม่นิยมทำผมที่ดูแล้วยุ่ง

เหยียง บางคนอาจจะใช้ทรงผมในการอำพรางข้อบกพร่องของรูปหน้า เช่น ใช้ผมปิดบริเวณกรามหรือหน้าผาก เพื่อให้ใบหน้าดูเรียวขึ้น โดยลักษณะดังกล่าวก็ควรทำแต่พอสมควร ไม่ใช่ปิดหน้าเกือบหมดจนเห็นแค่ ตา จมูก และปาก เพราะนอกจากจะเสียบุคลิกแล้ว บุคคลนั้นก็จะเป็นเกร็งไม่เป็นธรรมชาติ เพราะคอยพะวงกับทรงผม กรณีที่ปล่อยผมก็จะไม่ปล่อยให้ทรงรังบริเวณด้านหน้าให้ต้องคอยนั่งปิด เมื่อออกอากาศจะดูเป็นอุปสรรคและทำให้เสียบุคลิกภาพ บางคนอาจจะให้ทรงผมในการอำพรางใบหน้าซึ่งในส่วนของทรงผมนี้จะมีช่างผมประจำสถานีคอยออกแบบและดูแลให้ทุกคนก่อนที่จะปรากฏตัวทางรายการโทรทัศน์ ดังนั้นการเตรียมตัวให้พร้อมและไปในรายการก่อนเวลาพอสมควร จะทำให้ช่างแต่งหน้าและช่างแต่งทรงผมมีเวลาดูแลบุคคลนั้น ๆ ให้ออกมามีบุคลิกภาพที่ดีที่สุด

สีผมนั้นส่วนใหญ่จะเป็นสีธรรมชาติ ซึ่งบางคนก็ยอมผมดำปิดผมขาว หรือทำสีผมอื่น ๆ ตามแฟชั่น แต่หากเป็นการปรากฏตัวในรายการที่มีลักษณะเป็นทางการก็ไม่นิยมทำสีสันทที่น่าสมัมนัก อาทิ สีแดง สีเขียว หรือสีทอง เป็นต้น ส่วนเครื่องประดับทรงผมสำหรับผู้หญิงก็จะเป็นชิ้นไม่ใหญ่มากนัก และไม่สะท้อนเข้าตาผู้ชมทางบ้านจนเป็นสิ่งรบกวนหรือแยงความสนใจจากประเด็นหรือตัวบุคคลจนหมด

3 การแสดงออกทางสีหน้าและสายตา (Facial and Eye Expression)

การแสดงออกทางสีหน้าจะทำให้ผู้อื่นทราบถึงความรู้สึกนึกคิดที่แท้จริงประกอบกับคำพูดให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ใบหน้าที่แสดงออกถึงความ เป็นมิตร เช่น ยิ้มแย้มแจ่มใส หน้าไม่องหรือบึ้งตึง จะเป็นการแสดงออกถึงความเปิดเผย และพร้อมให้ความร่วมมือ ซึ่งย่อมจะสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ที่พบเห็นไม่ว่าจะเป็นการพูดคุยแบบเห็นหน้าค่าตากันหรือการปรากฏตัวผ่านรายการโทรทัศน์ ทั้งนี้จะต้องทำด้วยความจริงใจ เนื่องจากคนที่แสร้งยิ้มหรือปิดบังความรู้สึกที่แท้จริง จะพบว่าในแววตาจะปราศจากรอยยิ้มแต่จะเต็มไปด้วยความกังวลหรือไม่สบายใจ

ดังได้กล่าวไว้แล้วข้างต้นว่าสีหน้าและสายตาจะส่งผลกระทบต่ออารมณ์และเน้นย้ำเนื้อหาสารที่สื่อออกไป ดังนั้นการฝึกวางสีหน้าให้เข้ากับบริบทของเรื่องอย่างเป็นธรรมชาติจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ อาทิ เมื่อมีการอภิปรายเกี่ยวกับปัญหาสังคมที่หนักหรือเรื่องที่ค่อนข้างเครียด สีหน้าและสายตาควรจะนิ่งและขมหรือแสดงความห่วงใย เห็นอกเห็นใจ แต่ถ้าในประเด็นที่พูดเป็นเรื่องของการแก้ปัญหาหรือแนวทางเพื่อยุติกรณีเหตุการณ์ต่าง ๆ สีหน้าและสายตา อาจจะแสดงออกถึงความมั่นใจความกระตือรือร้นที่จะช่วยเหลือผู้ทางให้เห็น การแสดงสีหน้าและแววตาที่กังวลขมวดคิ้ว ก้มหน้าลงต่ำรวมทั้งพูดเสียงเบาตะกุกตะกัก ก็แสดงให้เห็นถึงความไม่จริงใจและไม่มั่นใจ

การแสดงออกทางสีหน้าที่เหมาะสมคือการพยายามวางสีหน้าให้เป็นธรรมชาติและสอดคล้องกับสิ่งที่พูด แต่ไม่ควรใส่อารมณ์มากเกินไป เช่น เมื่อพูดเรื่องสนุกก็ขำจนหยุดไม่ได้

หรือเศร้าก็แสดงสีหน้าสลดหดหู่จนเกินเหตุ ใบหน้าที่แสดงความรู้สึกทางลบ เช่น โกรธ รำคาญ ขยะแขยง เปื่อหน้าย ฯลฯ เป็นสิ่งที่จะต้องพยายามควบคุมให้อยู่ในลักษณะปกติให้มากที่สุด โดยเฉพาะบุคคลสำคัญหรือผู้บริหารที่ต้องตอบคำถามในประเด็นต่าง ๆ หรือแสดงความคิดเห็นให้คนในสังคมได้รับทราบ แต่ก็ไม่จำเป็นต้องทำสีหน้าว่าเริงกลบเกลื่อนหรือยิ้มแบบยิ้มเยาะ เพราะถ้าสิ่งที่แสดงออกไม่สัมพันธ์กับสิ่งที่พูด (พูดเรื่องเครียดแต่ยิ้มแย้มตลอดเวลา) ผู้ชมทางบ้านก็จะไม่เชื่อในสิ่งที่พูดออกมา

(Munn, 1980) กล่าวถึงการแสดงออกทางสีหน้าว่า คนเราจะแสดงความรู้สึกสีหน้าพื้นฐานได้อย่างน้อย 6 อย่าง คือ ขยะแขยง แปลกใจ มีความสุข โกรธ เศร้า กลัว

สีหน้าที่แสดงความสุข ความขยะแขยงนั้น เป็นสีหน้าที่ต้องควบคุมเป็นอย่างมากในการปรากฏตัวทางโทรทัศน์ เพราะเป็นสีหน้าที่ทำลายบรรยากาศและสร้างความอึดอัดให้กับผู้ร่วมรายการและผู้ชมทางบ้าน ดังนั้นเมื่อรู้สึกในทางลบ ผู้ที่ปรากฏตัวทางโทรทัศน์จึงควรสงบใจและวางสีหน้าให้เป็นปกติที่สุด

สีหน้าที่แสดงความสุขนั้น มีได้เมื่อสิ่งที่พูดนั้นมีความน่าสงสารหรือสะเทือนใจ แต่ควรควบคุมอารมณ์ไม่ให้ถึงกับร้องไห้ (ถ้าร้องไห้ก็ไม่ควรพุ่มพวยจนระงับอารมณ์หรือสติไม่อยู่นอกจากนี้ถ้าไม่ได้สะเทือนใจมากเพียงวางหน้านิ่ง ๆ ก็เพียงพอ การพยายามเศร้าหรือปีบน้ำตาแบบเสแสร้งนั้น ผู้ร่วมรายการและผู้ชมทางบ้านสามารถรับรู้ถึงความไม่จริงใจนั้นได้ เช่นเดียวกับสีหน้าแสดงความกลัว ถ้าไม่ใช่รายการเกี่ยวกับสิ่งลึกลับ (ที่ผู้ปรากฏตัวทุกคนต้องแสดงสีหน้าหวาดกลัวให้คนอื่น ๆ หรือผู้ชมทางบ้าน รู้สึกตาม) ก็ไม่จำเป็นต้องแสดงออกมาก แต่ไม่ใช่หนึ่งเก็บความรู้สึกตลอดเวลา การแสดงออกแต่พอสมควรและเป็นธรรมชาติจะเพิ่มเสน่ห์และความน่าสนใจให้กับการสื่อสารมากขึ้น

ส่วนสีหน้าที่แสดงถึงความสุข ด้วยรอยยิ้มนั้น จะเห็นว่าทั้งหน้าและตาก็ยิ้มไปด้วยกัน คนอื่น ๆ ที่ได้พบเห็นก็มีความสุขไปด้วย และสีหน้าที่แห่งความประหลาดใจนั้นจะช่วยสร้างความตื่นเต้นและความน่าสนใจให้เกิดขึ้นในรายการได้ แต่การแสดงออกมากเกินไปก็จะทำให้ดูเป็นการแสดงละครได้เช่นกัน

ข้อมูลในเรื่องของการใช้ภาษาและอวัจนภาษาของพิธีกรจะถูกนำมาใช้ในการสร้างแบบสอบถามเพื่อหาคำตอบในการเรื่องการใช้วัจนภาษาและอวัจนภาษาที่สามารถมองเห็นได้

และเมื่อพิธีกรทราบหลักปฏิบัติที่เกี่ยวกับการใช้ภาษาและอวัจนภาษาแล้ว ก่อนที่พิธีกรจะเริ่มการบันทึกเทป

3.3.3 แนวคิดด้านบุคลิกภาพ

นอกเหนือจากความสามารถในด้านภาษาและอวัจนภาษา รวมถึงการเตรียมพร้อมด้านข้อมูลแล้ว สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือเรื่องบุคลิกภาพ ดังจะได้อธิบายต่อไปนี้

บุคลิกภาพ (Personality) มาจากภาษาลาตินว่า Persona แปลว่า หน้ากาก (Mask) ที่นักแสดงโบราณได้ใช้สวมเล่นตามบทต่าง ๆ บทบาทที่แสดงออกมานั้นต้องเป็นไปตามหน้ากากที่สวมอยู่

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของคำว่า “บุคลิกภาพ” แตกต่างกันไปดังนี้

Murphy (ฉันทนิช อัครนนท์, 2543:2) กล่าวว่า บุคลิกภาพคือ ความเด่นประจำตัวของแต่ละบุคคล ซึ่งอาจบอกถึงความแตกต่างกับบุคคลอื่น ๆ ได้ในรูปแบบของปริมาณและคุณภาพในลักษณะเด่นนั้น ๆ

วอเตอร์ มิเชล (Walter Michel, 1986 อ้างถึงใน วิมาพร มาพบสุข: 368) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือ แบบแผนของพฤติกรรม (รวมทั้งความคิดและอารมณ์ต่าง ๆ) ที่ทำให้บุคคลสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

บุคลิกภาพ(นัยพินิช คชภักดี, 2543:67) หมายถึง ลักษณะเฉพาะของพฤติกรรมของแต่ละบุคคลและแนวโน้มของพฤติกรรมที่เคยชินที่เกิดจากการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม

บุคลิกภาพ(กิติมา สุรสนธิ, 2534:19-20) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นคุณลักษณะภายนอกที่บุคคลอื่นเห็นได้จากการแสดงจริงที่กระทำที่อย่างสม่ำเสมอ โดยบุคลิกภาพของบุคคลที่แสดงออกมีอิทธิพลต่อผู้พบเห็น คือ มีอิทธิพลต่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้พบเห็น คนที่มีบุคลิกภาพดีจะทำให้ผู้พบเห็นเกิดความเชื่อถือศรัทธา นิยมยกย่อง ให้ความรักเอ็นดู โดยทั่วไปบุคลิกภาพของคนเราแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

1. **บุคลิกภาพภายใน** หมายถึง สิ่งที่ปรากฏอยู่ภายในตัวบุคคลแต่ละคน ซึ่งสิ่งต่าง ๆ นี้จะเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม บุคลิกภาพภายในได้แก่

1.1 ความรู้ (Knowledge or Attainments) คือ ความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพพิเศษ และประสบการณ์ต่าง ๆ

1.2 เซาว์น (Intelligence) คือ ความเฉลียวฉลาดรอบคอบ ไหวพริบ ปฏิภาณ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

1.3 ความสนใจ (Interests) คือ ความสนใจของแต่ละคนในแต่ละเรื่องต่าง ๆ

1.4 นิสัยใจคอ (Habit or Disposition) คือ ความตั้งใจ ความเอาจริงเอาจัง การเป็นคนเหลวไหล ความโอ้อวดโอหัง เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่หรือโหดร้าย การเป็นคนใจเย็นหรือขี้โมโหซึ่งบุคลิกภาพภายในจะเป็นปัจจัยให้เกิดบุคลิกภาพภายนอก

2. บุคลิกภาพภายนอก หมายถึง รูปร่างลักษณะที่บุคคลภายนอกเห็น ได้แก่ รูปร่าง หน้าตา น้ำหนัก ความสูง ทรงผม การเดิน การนั่ง การยืน การแต่งตัว กิริยามารยาท วิธีพูดจา

โดยสรุปแล้วบุคลิกภาพ คือ คุณลักษณะที่ทำให้บุคคลเป็นที่สะดุดตาแก่ผู้อื่น และช่วยให้เขามีอิทธิพลเหนือผู้อื่น บุคลิกภาพจึงมีบทบาทสำคัญอย่างมากในการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล และการเป็นสารที่สื่อไปถึงมวลชนด้วย (นงนุช ศิริโรจน์ ,2547:15)

บุคลิกภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของการสื่อสาร ผู้วิจัยจึงใช้แนวคิดเรื่องบุคลิกภาพเป็นกรอบอธิบายบุคลิกภาพที่มีส่วนในการสร้างความสำเร็จในการสื่อสารและสร้างความนิยมในตัวพิธีกรนั้น ๆ

ความสามารถทางการสื่อสารที่สำคัญส่วนสุดท้ายคือ ความสามารถในการสนทนา หรือการสัมภาษณ์

เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าพิธีกรทางโทรทัศน์นั้นโดยมากต้องมีการสนทนา ไม่ว่าจะเป็นการสนทนากับผู้ร่วมรายการ หรือกับพิธีกรด้วยกันเอง ดังนั้นรายการเกือบทุกประเภทจึงต้องมีการสัมภาษณ์ หรือสนทนาดังนั้น ความสามารถในเรื่องนี้จึงเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่ถือได้ว่าเป็นความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกร

3.4 ความสามารถในการสัมภาษณ์ และการสนทนาของพิธีกรโทรทัศน์

บทบาทของผู้สัมภาษณ์

(เมตตา วิวัฒน์านุกูล ,2545:246) ผู้สัมภาษณ์จะต้องรู้บทบาทของตน การเป็นผู้สื่อข่าวทางวิทยุ และโทรทัศน์นั้น นอกจากบทบาทโดยทั่วไปของผู้สัมภาษณ์ไม่ว่าจะเป็นบทบาทการเป็นผู้พูด (speaker) ผู้ฟัง (listener) ผู้กำหนดกรอบ (framer) และผู้ควบคุม (controller) แล้วด้วยธรรมชาติและผลกระทบของความเป็นสื่อมวลชนผู้สัมภาษณ์ยังต้องมีบทบาทในการเป็นที่เลื่อง (advisor) ที่ดีให้แก่ผู้ร่วมรายการหรือผู้ถูกสัมภาษณ์ เป็นผู้กั้นกรงข้อมูล (gate-keeper) และสร้างความน่าสนใจหรือความบันเทิง (entertainer) ให้แก่ผู้ชมผู้ฟังด้วย

ความสามารถของผู้สัมภาษณ์

สามารถแบ่งออกเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้(เมตตา วิวัฒน์านุกูล, 2545)

1 **เข้าใจถึงธรรมชาติและข้อจำกัดของสื่อ** เช่นในเรื่องของกำหนดเวลาที่ค่อนข้างเข้มงวด ต้องรักษาเวลาในการออกอากาศให้ดี การรู้จักศิลปะการถ่ายทอด “ภาพและ

เสียง” ให้ผู้ชมเกิดความสนใจ มากที่สุด อันประกอบไปด้วย การจัดแสง การจัดฉาก การจัดบรรยากาศของสถานที่ การจัดที่นั่งและเฟอร์นิเจอร์ การใช้เสียงและดนตรีประกอบ การจัดวางมุมกล้องและการตัดต่อ

2 มีการเตรียมพร้อม ทั้งทางด้านความรู้ ข้อมูล เสื้อผ้า การแต่งกาย รวมถึงภาษาที่จะใช้

3 การเตรียมแก้ปัญหาเฉพาะหน้าต่าง ๆ ซึ่งสิ่งนี้นับเป็นสิ่งที่สำคัญมาก และถือเป็นความสามารถเฉพาะตัวของผู้ที่เป็นผู้พิธีกรโดยแท้จริง เนื่องจากเป็นการสื่อสารผ่านสื่อมวลชน ผู้ชมจำนวนมาก และมีผลกระทบสูง ต้องเตรียมพร้อมในทุกด้านรวมถึงคาดการณ์ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นและเตรียมแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ปัญหาต่าง ๆ ที่มักจะพบก็คือ

3.1 ผู้ถูกสัมภาษณ์ตื่นกลัว หรือ อุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ ซึ่งผู้สัมภาษณ์ควรทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงที่ดี ให้เกิดความคุ้นเคย เพื่อช่วยลดความประหม่าลง

3.2. สามารถควบคุมสถานการณ์การสัมภาษณ์ได้ เช่น ผู้ถูกสัมภาษณ์พูดเกินเวลา พูดเรื่อยเปื่อยไม่มีประเด็น ไม่ยอมพูด ใช้ภาษาที่หยาบคาย

4 การมีสมาธิตั้งใจอย่างแน่วแน่ ผู้สัมภาษณ์ต้องมีสมาธิอย่างมาก โดยเฉพาะการสัมภาษณ์สดเพราะต้องคิดหลาย ๆ เรื่องเป็นเวลาเดียวกัน และต้องควบคุมสิ่งต่าง ๆ ในหลาย ๆ ด้าน เช่น ตัวผู้สัมภาษณ์เอง ผู้ถูกสัมภาษณ์ เวลา เป้าหมาย รวมถึงการตัดเข้าโฆษณาและการเชื่อมโยงอารมณ์และเรื่องที่ขาดตอนเป็นช่วง ๆ

5. การปล่อยให้เกิดช่องว่างหรือความเงียบ (Dead air) เป็นเทคนิคหนึ่งซึ่งผู้สัมภาษณ์ใช้เพื่อดึงใจเว้นช่วง และกระตุ้นให้ผู้ถูกสัมภาษณ์พูดต่อไปเรื่อย ๆ แต่เทคนิคนี้ต้องใช้ความชำนาญของผู้สัมภาษณ์อย่างมากที่จะไม่ทำให้ผู้ถูกสัมภาษณ์รู้สึกว่าเป็นบังคับให้พูด

6 ควรมีคำถามต่อไปพร้อมอยู่ในมือ ในกรณีที่ผู้ถูกสัมภาษณ์ไม่พร้อมที่จะคำถามในประเด็นใด จะได้มีประเด็นคำถามต่อไปให้ต่อเนื่องได้เสมอ

7.การเลือกประเด็นคำถาม ควรเลือกคำถามที่คนส่วนใหญ่ต้องการจะรู้ เพราะผู้สัมภาษณ์คือตัวแทนของผู้ชม หรือผู้ฟังที่ได้มีโอกาสพูดคุยกับผู้ถูกสัมภาษณ์นั้น

ข้อมูลเบื้องต้นล้วนเป็นเทคนิคต่าง ๆ ที่ดีของผู้ที่จะหน้าที่เป็นผู้สัมภาษณ์ซึ่งถือเป็นหน้าที่หลักประการของผู้ที่ทำหน้าที่พิธีกร นอกจากการสัมภาษณ์แล้วทักษะการสนทนาก็ถือเป็นทักษะที่สำคัญของผู้ที่ทำหน้าที่พิธีกรด้วยเช่นกัน

จากการศึกษาข้อมูลของนักพูดชื่อดังของต่างประเทศพบว่าพื้นฐานของการสนทนาที่จะประสบความสำเร็จประกอบได้ด้วย (Larry King and Bill Gilbert, 1994:19)

1. ความซื่อสัตย์

2. ทักษะคนที่ถูกต้อง
3. ความสนใจในผู้อื่น
4. การเปิดเผยตนเอง

นอกจากนั้นคิงส์ และ กิลเบิร์ต ยังกล่าวอีกว่า เทคนิคการสนทนาที่ดีจะต้อง

- เป็นผู้ฟังที่ดี การเป็นผู้ฟังที่ดีย่อมมาซึ่งข้อมูลต่าง ๆ ที่คู่สนทนาต้องการเปิดเผย และเป็นการแสดงความให้เกียรติแก่คู่สนทนา ทำให้คู่สนทนา รู้สึกอยากที่จะสนทนาต่อเนื่องไปได้เรื่อย ๆ

- พยายาม ให้การสนทนานั้นเป็นไปในลักษณะของการรับส่ง (give and take conversation)

- ต้องให้ความเคารพกับคู่สนทนา และอย่าใช้ตัวตนของเราเป็นวัตถุดิบหลักของการสนทนา ไม่ใช่พูดแต่เรื่องที่เราสนใจเท่านั้น ต้องใส่ใจและให้ความเคารพกับสิ่งที่คู่สนทนาพูดด้วย

- ก่อนเริ่มต้นสนทนา ควรที่จะทำให้คู่สนทนา รู้สึกถึงความสบาย ผ่อนคลาย อาจพูดเรื่องของตัวเราเองเพื่อเป็นการสร้างความไว้วางใจให้กับคู่สนทนา การเปิดเผยตนเองก่อนนับเป็นการเริ่มต้นที่ดีของการสนทนา

- สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งในการสนทนา คือ หลีกเลี่ยงคำถามที่ตอบได้เพียงแค่ว่า ใช่ หรือ ไม่ใช่ เพราะจะทำให้การสนทนาของนั้นไปต่อไม่ได้

- ภาษาร่างกายนับเป็นส่วนประกอบที่สำคัญแต่สิ่งสำคัญต้องออกมาโดยธรรมชาติ คิงส์ เชื่อในเรื่องของการแสดงออกโดยธรรมชาติ ไม่ต้องมีการบังคับ สายตาหรือท่าทางขอเพียงรู้สึกอย่างไร ก็แสดงออกไปอย่างนั้น สิ่งเหล่านั้นจะช่วยเสริมความหนักแน่น และความน่าเชื่อถือในเรื่องที่เราต้องการจะสื่อสารได้เป็นอย่างดี คิงส์กล่าวว่าภาษาร่างกายจะออกมาจากความรู้สึกที่แท้จริง

- อารมณ์ขัน เป็นอีกส่วนหนึ่งที่จะช่วยเสริมให้การสนทนาเป็นไปได้อย่างราบรื่นและน่าสนใจ อารมณ์ขันเป็นสิ่งที่เชื่อเชิญให้เกิดการสนทนาขึ้นได้ทุกที่ แต่ต้องใช้อย่างถูกที่ถูกเวลา

- นอกจากนั้นในการเป็นพิธีกรรายการประเภทต่าง ๆ ที่แตกต่างกันไปต้องมีการวิเคราะห์ผู้ฟังเสียก่อนว่าผู้ฟังเป็นบุคคลในกลุ่มใด เพื่อที่จะสามารถกำหนดท่าทีในการแสดงออกของตัวพิธีกรได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสิ่งนี้นับเป็นสิ่งที่สำคัญมาก

ทักษะของพิธีกรต่างประเทศที่มีชื่อเสียงสามารถนำมาช่วยในการสร้างแบบสอบถามในเรื่องความสามารถในการสัมภาษณ์หรือสนทนาได้ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกรอบคำถามในด้านความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกร และช่วยในการวิเคราะห์การใช้ทักษะ

ทางด้านการสัมภาษณ์และสนทนาของพิธีกรของไทยมีหลักการเดียวกับพิธีกรต่างประเทศบ้างหรือไม่

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ช่อผกา วิริยานนท์ (2538) ศึกษาเรื่อง กระบวนการสร้างและรักษาความนิยมของพิธีกรโทรทัศน์ พบว่าประเด็นที่น่าสนใจคือกระบวนการสร้างความนิยมของพิธีกรโทรทัศน์ประกอบไปด้วย บุคลิกภาพส่วนบุคคล ความสามารถเฉพาะส่วนบุคคลในด้านการสื่อสาร สิ่งแวดล้อมในการทำงาน และการสร้างภาพลักษณ์ ประเด็นที่น่าสนใจคือ ความสามารถเฉพาะส่วนบุคคลในด้านการสื่อสาร ซึ่งเป็นคุณสมบัติส่วนตัวของพิธีกรที่มีอยู่เดิม แต่ต้องเรียนรู้ที่จะนำมาปรับใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิผลทางการสื่อสาร เรียกว่าเป็นเทคนิคเฉพาะอีกด้านหนึ่ง ซึ่งมี 2 แนวทางคือ

1. การเรียงลำดับความคิดและการถ่ายทอดข้อมูล ซึ่งจากผลการวิจัยนั้นพบว่า ต้องได้รับการสั่งสมจากประสบการณ์ในการทำงานเป็นหลัก
2. ความสามารถในการผสมผสานองค์ประกอบของการสื่อสารทางโทรทัศน์ เช่น เรื่องของ สาระ ผู้ฟัง จังหวะ เวลา ความสนใจที่แตกต่างกันในการเลือกชมรายการ หรือโอกาส การที่พิธีกรเข้าใจในกระบวนการสื่อสารเหล่านี้ยิ่งลึกซึ้ง นอกจากจะทำให้นำเสนอข้อมูลได้ตรงตามความคาดหวังแล้ว ยังสามารถสร้างบรรยากาศร่วม อารมณ์ร่วมให้กับผู้ชมได้ด้วย นอกจากนี้งานวิจัยชิ้นนี้ยังพบประเด็นเรื่องบุคลิกภาพส่วนบุคคลซึ่งมีผลต่อความนิยมในตัวพิธีกรด้วย จึงเกี่ยวเนื่องกรอบการวิจัยในครั้งนี้

ปอรัรัมย์ ยอดเนร (2544) ศึกษาเรื่องปฏิสัมพันธ์ระหว่างพิธีกรและวิทยากรรายการสุขภาพทางโทรทัศน์เชิงชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร : กรณีศึกษารายการพลิกฟื้นสุขภาพคนเมือง และรายการวไรตี้พลิกฟื้นสุขภาพ พบว่าเรื่องเกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิทยากรชายและวิทยากรร่วมพบว่าพิธีกรจะทักทายและขอบคุณแพทย์ก่อนเสมอ อันเนื่องมาจากเรื่องของวิญญูติและสถานภาพทางสังคม สะท้อนขนบวัฒนธรรมของสังคมไทย ภาษาที่ใช้ในการสัมภาษณ์จะเป็นภาษาเชิงทางการในการสัมภาษณ์ถึงสนทนา และด้วยสถานภาพที่เหนือกว่าในทางสังคมของแพทย์ทำให้แนวโน้มของแพทย์มัก “บอก” หรือ “ออกคำสั่ง” มากกว่าที่จะเป็นฝ่ายรับฟัง ซึ่งแตกต่างกับรายการวไรตี้พลิกฟื้นสุขภาพที่มีวิทยากรร่วมเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงในสังคมแต่ไม่ใช่แพทย์ การปฏิสัมพันธ์ ภาษาที่ใช้จึงเป็นภาษาเชิงทางการ

ค่อนข้างเป็นกันเอง บรรยายภาคเป็นไปด้วยความผ่อนคลาย โดยวิทยากรจะมีลักษณะการสนทนาแบบมีส่วนร่วม เพื่อแสดงความใกล้ชิดกับผู้ฟัง

จะเห็นได้ว่าในรูปแบบรายการที่แตกต่างกันสถานะของการเป็นพิธีกรก็จะแตกต่างกัน รวมถึงภาษาที่ใช้และบรรยากาศโดยรวมของรายการ ซึ่งผลการวิจัยเหล่านี้ทำให้ผู้วิจัยนำไปสนับสนุนการแบ่งรูปแบบการสื่อสารตามประเภทรายการต่าง ๆ ว่ามีส่วนร่วมหรือต่างกันอย่างไร

อุรัสยานี สุขะตุงคะ (2546) ศึกษาเรื่อง สถานภาพและบทบาทของพิธีกรถ่ายทอดสดงานพระราชพิธีทางโทรทัศน์ พบว่า พิธีกรถ่ายทอดสดงานพระราชพิธีทางโทรทัศน์โดยเฉลี่ยจะมีอายุ 30 ปีขึ้นไป และมีความรู้ทางด้านนิเทศศาสตร์ สามารถถ่ายทอดข้อมูลและให้คิยามรู้แก่ผู้ชมได้ ส่วนเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกพิธีกรนั้น จะดูที่ประสบการณ์ และความเหมาะสมกับรายการไม่ว่าจะเป็นภาพลักษณ์ของความน่าเชื่อถือ การมีทักษะด้านการใช้ภาษา และน้ำเสียงที่ดี มีความรู้เกี่ยวกับงานพระราชพิธีและใช้ราชาศัพท์ได้ถูกต้อง ส่วนกระบวนการทำงานของพิธีกรนั้นแบ่งออกได้ 3 ขั้นตอน คือ การเตรียมความพร้อมและเตรียมข้อมูลก่อนการถ่ายทอดสด การทำงานระหว่างการถ่ายทอดสด และการประเมินผลหลังการถ่ายทอดสด ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน คือ การเตรียมข้อมูลไม่มากพอ มีเวลาเตรียมการน้อยและการใช้ราชาศัพท์ซึ่งเป็นปัจจัยที่เกิดจากตัวพิธีกรเอง รวมไปถึงปัจจัยภายนอก ซึ่งได้แก่ การเปลี่ยนแปลงหมายกำหนดการ สถานที่นั่งบรรยาย และอุปกรณ์ทางด้านเทคนิค

อุษณีย์ นิตียนนท์ (2550) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเปิดรับและความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบและพิธีกรรายการ "คนค้นคน" พบว่าผลวิจัยในด้านความพึงพอใจต่อตัวพิธีกร กลุ่มตัวอย่างที่ชมรายการ"คนค้นคน" โดยเฉลี่ยมีความพึงพอใจต่อพิธีกร(นายสุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ)โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อพิธีกรสูงสุดในเรื่องมีความน่าเชื่อถือ และมีความรอบรู้ ทำการค้นคว้าข้อมูลดี รองลงมาคือ มีความเป็นกันเอง มีวิธีการนำเสนอเนื้อหา และมีวิธีเล่าเรื่องได้น่าสนใจ และมีความพึงพอใจต่ำที่สุดในเรื่อง การแต่งกาย กลุ่มตัวอย่างโดยเฉลี่ยมีความพึงพอใจต่อพิธีกรรายการ(นายประสาน อิงคนันท์)โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อพิธีกรสูงที่สุดในเรื่อง มีความน่าเชื่อถือ มีความเป็นกันเอง มีความรอบรู้ ทำการค้นคว้าข้อมูลดีมีวิธีการนำเสนอเนื้อหา และรองลงมาคือ ออกเสียงภาษาไทยถูกต้องชัดเจน มีบุคลิกลักษณะที่ดี และเสนอความคิดเห็นในการเดินเรื่อง และความพึงพอใจต่ำสุดในเรื่องการแต่งกาย ต่อมาคือความพึงพอใจต่อพิธีกรรายการ(นายสัมพันธ์ รอดเณร) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ

พิจารณาในแต่ละข้อพบว่า มีความพึงพอใจต่อพิธีกรรมสูงสุดในเรื่อง รู้จักขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมแต่ละท้องถิ่น มีความเป็นกันเอง และมีความน่าเชื่อถือ รองลงมาคือ ออกเสียงภาษาไทยถูกต้องชัดเจน มีบุคลิกลักษณะที่ดี มีวิธีเล่าเรื่องได้น่าสนใจ รองลงมาคือ ออกเสียงภาษาไทยถูกต้องชัดเจน มีบุคลิกลักษณะที่ดี มีวิธีเล่าเรื่องได้น่าสนใจ มีความรอบรู้ มีวิธีการนำเสนอเนื้อหา และพึงพอใจต่ำที่สุดในเรื่องการแต่งกาย

จะเห็นได้ว่าผลความพึงพอใจต่อตัวพิธีกรรมในแต่ละปัจจัยนั้นสอดคล้องกับกรอบแนวคิดในเรื่องความสามารถทางการสื่อสารที่ผู้วิจัยได้นำเสนอมาแล้วเบื้องต้น การวิจัยชิ้นนี้จึงช่วยสนับสนุนกรอบในการตั้งคำถามการวิจัยของผู้วิจัยได้

จากการรวบรวมแนวคิด ทฤษฎีรวมถึงงานวิจัย ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทำให้ผู้วิจัยสามารถสร้างกรอบของแบบสอบถามที่จะใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งจะได้กล่าวถึงต่อไปในบทที่ 3

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรยอดนิยมในรายการโทรทัศน์” มีวัตถุประสงค์การวิจัยคือ เป็นการศึกษาความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรยอดนิยมจากการรับรู้ของคณะกรรมการผู้ตัดสินรางวัลพิธีกรยอดนิยมทางโทรทัศน์และจากการรับรู้ของประชาชนทั่วไป รวมถึงการหาความสามารถรวมและความสามารถเฉพาะทางการสื่อสารของพิธีกรโดยแบ่งแยกตามประเภทรายการโทรทัศน์ต่าง ๆ

รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ด้วยแบบสอบถาม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร สำหรับงานวิจัยนี้ได้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. คณะกรรมการตัดสินผลรางวัลโทรทัศน์ทองคำ ซึ่งได้คัดเลือกจากคณะกรรมการตัดสินรางวัลรางวัลโทรทัศน์ทองคำตั้งแต่ปี พ.ศ. 2529 ซึ่งเป็นปีแรกจนถึงปัจจุบัน ซึ่งที่ผ่านมาเป็นคณะกรรมการชุดเดิมมาโดยตลอด คณะกรรมการมีทั้งหมด 13 คน สุ่มเลือกคณะกรรมการมาทั้งสิ้น 5 คน โดยเลือกคณะกรรมการจากหลากหลายสาขาอาชีพ ดังนี้

- คุณนรีภาพ จิระโพธิ์รัตน์ บรรณาธิการนิตยสารสกุลไทย
- คุณสรศักดิ์วี บุญเกตุ อาจารย์และที่ปรึกษาวิชาการอิสระ และกรรมการผู้จัดการ บริษัท เซนิธ มีเดีย ประเทศไทย จำกัด
- คุณจินตนา มณฑะวิชัยฉาย คณบดีคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
- คุณสุภาณี นิตย์เสมอ หัวหน้าภาควิชาสื่อสารมวลชน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- คุณวรารัตน์ ทักษิณวราจาร อาจารย์คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

2. กลุ่มประชาชน ซึ่งเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง 100 คน กระจายกันตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่ต่าง ๆ วิธีสุ่มตัวอย่างเป็นแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) คือเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตรงตามกลุ่มเป้าหมายดังนี้

- กลุ่มนักเรียนนักศึกษา	จำนวน 20 คน
- กลุ่มข้าราชการ	จำนวน 20 คน
- กลุ่มพนักงานประจำบริษัทเอกชน	จำนวน 20 คน
- กลุ่มอาชีพอิสระ	จำนวน 20 คน
- กลุ่มบุคคลด้านการสื่อสารมวลชน	จำนวน 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยนี้ได้แก่แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งให้ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้กรอกคำตอบเอง โดยแบบสอบถามมีทั้งรูปแบบของการเลือกตอบ และคำถามปลายเปิดให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็น โดยชนิดของแบบสอบถามนั้นมีทั้งชนิดที่พิมพ์ลงในกระดาษแล้วให้ผู้ตอบเขียนคำตอบลงไป และชนิดที่เป็นแบบสอบถามออนไลน์ผ่านทางอินเทอร์เน็ต

โดยคำถามที่ใช้ในแบบสอบถามจะใช้แนวความคิด ทฤษฎี ของนักวิชาการ โดยอ้างอิง ครอบคลุม ในบทที่ 2 กรอบของคำถามจะวัดความสามารถทางการสื่อสารออกเป็น 5 ด้าน คือ

1. ความสามารถในการทำหน้าที่หลักของพิธีกรโทรทัศน์
2. ความสามารถในการจัดเตรียมข้อมูล
3. ความสามารถในการใช้ภาษา และอวัจนภาษา
4. บุคลิกภาพ
5. ความสามารถในการสัมภาษณ์และสนทนาของพิธีกร

ตัวอย่างของแบบสอบถามได้แสดงไว้ในภาคผนวก ซึ่งแบบสอบถามดังกล่าวสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปทางประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม (Demographic Data) ประกอบด้วย

เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการรับชมโทรทัศน์ ประกอบด้วย

1. ความถี่ในการรับชมโทรทัศน์
2. ช่วงเวลาในการรับชมโทรทัศน์
3. ประเภทของรายการโทรทัศน์ที่เลือกชม

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของพิธีกรโทรทัศน์

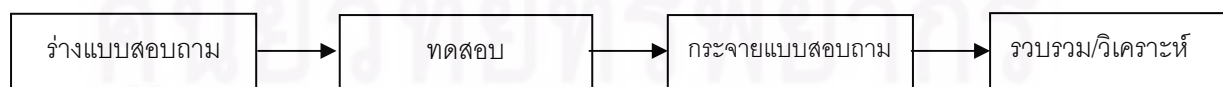
1. ความสามารถในการทำหน้าที่หลักของพิธีกรโทรทัศน์
2. ความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกร ในเรื่องต่าง ๆ
 - ความสามารถในการจัดเตรียมข้อมูล
 - ความสามารถในการใช้ภาษา และอวัจนภาษา
 - บุคลิกภาพ
 - ความสามารถในการสัมภาษณ์และสนทนาของพิธีกร

ตอนที่ 4 คำถามแสดงความคิดเห็นต่อพิธีกรที่ชื่นชอบและความสามารถของพิธีกร ในประเภทรายการต่าง ๆ

1. รายการข่าว วิเคราะห์ข่าว เล่าข่าว
2. รายการสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงสาระ หรือสารคดี
3. รายการสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงบันเทิง
4. รายการเกมส์โชว์หรือควิซโชว์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นสองกลุ่มคือ กลุ่มของคณะกรรมการตัดสินผลรางวัลโทรทัศน์ทองคำ และกลุ่มของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่กำหนดตามลักษณะอาชีพที่ ต้องการ ในส่วนของการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนแรก เป็นการร่างแบบสอบถาม โดยทำการศึกษาข้อมูล เอกสาร ทฤษฎี และ ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาเป็นขอบเขตในการร่างแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่สอง หลังจากร่างแบบสอบถามเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้ตั้งกล่าวไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิจัย เป็นผู้พิจารณาความเที่ยงตรง

ทางด้านเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ เพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข หลังจากได้ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วจึงนำไปทำการทดสอบก่อนการเก็บข้อมูลจริง (Pilot study) เป็นจำนวนทั้งสิ้น 20 ตัวอย่าง จากนั้นจึงได้ตรวจสอบความบกพร่องด้านภาษา รูปแบบ ความสอดคล้องของคำถามและความครอบคลุมของเนื้อหาที่ต้องการวิจัยอีกรอบหนึ่ง จึงเรียบเรียงออกมาเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

ขั้นตอนที่สาม การกระจายแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้กระจายแบบสอบถามใน 2 รูปแบบได้แก่ การนำแบบสอบถามไปแจกตามสถานที่ต่างๆ ได้แก่ ตามมหาวิทยาลัย สถานที่ราชการ บริษัทเอกชน ส่วนอีกรูปแบบหนึ่งได้แก่การเก็บข้อมูลแบบสอบถามออนไลน์ผ่านทางอินเทอร์เน็ต ระหว่างวันที่ 1 กุมภาพันธ์ - 15 มีนาคม พ.ศ. 2553

ขั้นตอนที่สี่ หลังการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามคณะผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา และเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ที่ได้จนครบจำนวนตามที่ต้องการ เพื่อนำมาทำการวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัยโดยการนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามมาตรวจสอบหาจุดร่วมที่คล้ายคลึง หรือแตกต่างกัน เพื่อนำมาเป็นข้อสรุปโดยใช้แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ เช่น ความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรยอดเยี่ยมจากความคิดของคณะกรรมการผู้ตัดสินรางวัลพิธีกรยอดเยี่ยมทางโทรทัศน์และจากความคิดของประชาชนทั่วไป รวมถึงการหาความสามารถร่วมและความสามารถเฉพาะทางการสื่อสารของพิธีกรโดยแบ่งแยกตามประเภทรายการโทรทัศน์ต่าง ๆ และใช้สถิติเพื่อแสดงความถี่และร้อยละในรูปแบบตาราง ในการนำเสนอข้อมูลร่วมด้วย นอกจากนั้น ผลที่ได้จากคำถามที่ให้กับกลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็น จะนำมาวิเคราะห์ถึงความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรยอดเยี่ยมในรายการโทรทัศน์ที่นอกเหนือจากทฤษฎี และ แนวคิดที่ได้รวบรวมไว้ เพื่อตอบปัญหาการวิจัยในครั้งนี้

การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการนำเสนอข้อมูลและผลการวิจัย โดยการเขียนเชิงพรรณนา (Descriptive Writing) ภายใต้อารมณ์ความคิดของงานวิจัย และมุ่งตอบปัญหาในการวิจัยให้ครบถ้วนและถูกต้อง

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรยอदनิยมทางโทรทัศน์” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรยอदनิยมจากมุมมองของคณะกรรมการผู้ตัดสินรางวัลพิธีกรยอदनิยมทางโทรทัศน์ และจากมุมมองของประชาชน รวมถึงศึกษาความสามารถร่วม และความสามารถเฉพาะทางการสื่อสารของพิธีกรยอदनิยมเมื่อจำแนกตามประเภทรายการต่าง ๆ เพื่อให้สามารถตอบปัญหาการวิจัยที่กล่าวไปแล้วนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูล จากการตอบแบบสอบถามของคณะกรรมการผู้ตัดสินรางวัลพิธีกรยอदनิยมทางโทรทัศน์ จำนวน 5 คน และจากประชาชน 100 คน จากข้อมูลดังกล่าว สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้เป็น 5 ตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1: ลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2: ความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรยอदनิยมจากการรับรู้ของคณะกรรมการผู้ตัดสินรางวัลพิธีกรยอदनิยมทางโทรทัศน์

ตอนที่ 3: ความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรยอदनิยมจากการรับรู้ของประชาชนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตอนที่ 4: ความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรยอदनิยมเมื่อจำแนกตามประเภทรายการต่าง ๆ จากการรับรู้ของกลุ่มประชาชนผู้รับชมในแต่ละประเภทรายการ (Actual Audience)

ตอนที่ 5: ผลการเปรียบเทียบ

ตอนที่ 1: ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 ตารางแสดงลักษณะประชากรจำแนกตามเพศของกลุ่มประชากรตัวอย่าง

เพศ		
	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	44	44.00%
หญิง	56	56.00%
รวม	100	100.00%

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 100 คน เป็นเพศชายจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 44.0 และเป็นเพศหญิง 56 คน คิดเป็นร้อยละ 56.0

ตารางที่ 2 ตารางแสดงลักษณะประชากรจำแนกตามอายุของกลุ่มประชากรตัวอย่าง

อายุ		
	จำนวน	ร้อยละ
15-20 ปี	11	11.00%
21-25 ปี	11	11.00%
26-30 ปี	50	50.00%
31-35 ปี	19	19.00%
35-40 ปี	4	4.00%
40 ปี ขึ้นไป	5	5.00%
รวม	100	100.00%

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 100 คน ที่มีช่วงอายุ 26-30 ปี มีจำนวนมากที่สุดคือ 50 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 หรือครึ่งหนึ่งของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด รองลงมาคือ ช่วงอายุ 31-35 ปี มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 ช่วงอายุ 15-20 ปี และช่วงอายุ 21-25 ปี มีจำนวนเท่ากันคือ ช่วงละ 11 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 รองลงมาเป็นช่วงอายุ 40 ปี ขึ้นไป มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 และน้อยที่สุดคือช่วงอายุ 35-40 ปี มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 ตารางแสดงลักษณะประชากรจำแนกตามการศึกษาของกลุ่มประชากรตัวอย่าง

การศึกษา		
	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษา	0	0.00%
อนุปริญญา	0	0.00%
ปริญญาตรี	57	57.00%
ปริญญาโท	38	38.00%
สูงกว่าปริญญาโท	5	5.00%
รวม	100	100.00%

จากตารางที่ 3 จากตารางดังกล่าวพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 100 คน มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด มีจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 57.0 รองลงมาคือผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 38.0 และผู้ที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาโท มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 และไม่พบผู้ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและอนุปริญญา

ตารางที่ 4 ตารางแสดงลักษณะประชากรจำแนกตามอาชีพของกลุ่มประชากรตัวอย่าง

อาชีพ		
	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียน นักศึกษา	20	20.00%
รับราชการ	20	20.00%
พนักงานบริษัทเอกชน	20	20.00%
อาชีพอิสระ หรือ อาชีพเชิงวิชาชีพ	20	20.00%
อาชีพด้านสายงานสื่อสารมวลชน	20	20.00%
รวม	100	100.00%

จากตารางที่ 4 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 สายอาชีพ ในจำนวนเท่าเท่ากัน ซึ่งประกอบไปด้วยนักเรียน นักศึกษาจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 รัฐบาล 20 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 พนักงานบริษัทเอกชนจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 อาชีพอิสระหรืออาชีพเชิงวิชาชีพ เช่น แพทย์ หนายความ นักบัญชี สถาปนิก วิศวกร จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 20 และ อาชีพที่เกี่ยวข้องกับสายงานด้านสื่อสารมวลชน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 20

ตารางที่ 5 ตารางแสดงความถี่ในการรับชมโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่าง

ความถี่ในการรับชมโทรทัศน์		
	จำนวน	ร้อยละ
ทุกวัน	81	81.00%
2-3 วันครั้ง	17	17.00%
สัปดาห์ละครั้ง	2	2.00%
เดือนละครั้ง	0	0.00%
รวม	100	100.00%

จากตารางที่ 5 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ชมโทรทัศน์ทุกวันมีจำนวนมากที่สุด คือ 81 คน คิดเป็นร้อยละ 81.0 รองลงมาคือ 2-3 วันครั้งมีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 17.0 และ สัปดาห์ละครั้งมีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 และเดือนละครั้งนั้นไม่มีเลย

ตารางที่ 6 ตารางแสดงช่วงเวลาในการรับชมโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่าง

ช่วงเวลา 05.00 - 08.00 น.		
	จำนวน	ร้อยละ
เป็นประจำ	15	15.00%
บ่อย	6	6.00%
ปานกลาง	5	5.00%
น้อย	35	35.00%
ไม่เคยเลย	39	39.00%
รวม	100	100.00%

ช่วงเวลา 08.00 -12.00 น.		
	จำนวน	ร้อยละ
เป็นประจำ	6	6.00%
บ่อย	8	8.00%
ปานกลาง	19	19.00%
น้อย	43	43.00%
ไม่เคยเลย	24	24.00%
รวม	100	100.00%
ช่วงเวลา 12.00 - 13.00 น.		
	จำนวน	ร้อยละ
เป็นประจำ	2	2.00%
บ่อย	6	6.00%
ปานกลาง	14	14.00%
น้อย	47	47.00%
ไม่เคยเลย	31	31.00%
รวม	100	100.00%
ช่วงเวลา 13.00 - 17.00 น.		
	จำนวน	ร้อยละ
เป็นประจำ	2	2.00%
บ่อย	6	6.00%
ปานกลาง	13	13.00%
น้อย	47	47.00%
ไม่เคยเลย	32	32.00%
รวม	100	100.00%

ช่วงเวลา 17.00 - 20.00 น.		
	จำนวน	ร้อยละ
เป็นประจำ	14	14.00%
บ่อย	21	21.00%
ปานกลาง	26	26.00%
น้อย	24	24.00%
ไม่เคยเลย	15	15.00%
รวม	100	100.00%
ช่วงเวลา 20.00 - 22.00 น.		
	จำนวนที่นับ	ร้อยละ
เป็นประจำ	41	41.00%
บ่อย	33	33.00%
ปานกลาง	14	14.00%
น้อย	9	9.00%
ไม่เคยเลย	3	3.00%
รวม	100	100.00%
ช่วงเวลา หลัง 22.00 น.		
	จำนวนที่นับ	ร้อยละ
เป็นประจำ	32	32.00%
บ่อย	25	25.00%
ปานกลาง	22	22.00%
น้อย	15	15.00%
ไม่เคยเลย	6	6.00%
รวม	100	100.00%

จากตารางที่ 6 พบว่าช่วงเวลาที่กลุ่มตัวอย่างรับชมโทรทัศน์

- ชม **เป็นประจำ** สูงสุดคือ ช่วงเวลา 20.00 -22.00 น. มีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมาเป็นช่วงเวลา หลัง 22.00 น. มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 รองลงมาเป็นช่วงเวลา 05.00 - 08.00 น. มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0 รองลงมาเป็นช่วงเวลา 17.00 -21.00 น.และ 8.00-12.00 น. มีจำนวน 14 คน และ 6 คน ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 14.0 และร้อยละ 6.0 ส่วนในช่วงเวลา 12.00-13.00 น. และ 13.00-17.00 น. มีจำนวนเท่ากันคือ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0

- ชม **บ่อย** สูงสุดคือ ช่วงเวลา 20.00 -22.00 น. มีจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 33.0 รองลงมาคือ ช่วงเวลาหลัง 22.00 น. มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 รองลงมาคือ ช่วงเวลา 17.00 -21.00 น.และ 8.00-12.00 น. มีจำนวน 21 คน และ 8 คน ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 21.0 และร้อยละ 8.0 ส่วนในช่วงเวลา 05.00 - 08.00 น. และ 12.00-13.00 น. และ 13.00-17.00 น. มีจำนวนเท่ากันคือ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0

- ชม **ปานกลาง** สูงสุดคือ ช่วงเวลา 17.00 - 21.00 มีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 รองลงมาคือ ช่วงเวลาหลัง 22.00 น. มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 22.0 รองลงมาคือ ช่วงเวลา 08.00 -12.00 น.จำนวน 19 คนคิดเป็นร้อยละ 19.0 ส่วนในช่วงเวลา 12.00 - 13.00 น. และ 20.00 - 22.00 น. มีจำนวนเท่ากันคือ 14 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0 ซึ่งใกล้เคียงกับช่วงเวลา 13.00 - 17.00 ซึ่งมีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 และน้อยที่สุดคือช่วงเวลา 05.00 - 08.00 น. มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0

- ชม **น้อย** สูงสุดคือ ช่วงเวลา 12.00 - 13.00 น.และ 13.00 - 17.00 น.ซึ่งมีจำนวนเท่ากันคือ 47 คน คิดเป็นร้อยละ 47.0 รองลงมาคือช่วงเวลา 08.00 -12.00 น.มีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 43.0 รองลงมาคือช่วงเวลา 05.00 - 08.00 น. มีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 35.0 รองลงมาคือ ช่วงเวลา 17.00 - 20.00 น.และหลัง 22.00 น. และ 20.00 - 22.00 น.มีจำนวน 24 คน 15 คน และ 9 คน คิดเป็นร้อยละ 24.0 และ 15.0 และ 9.0 ตามลำดับ

- **ไม่เคยชมเลย** สูงสุดคือ ช่วงเวลา 05.00 - 08.00 น. มีจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 39.0 รองลงมาคือ ช่วงเวลา 13.00 - 17.00 น.มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 ซึ่งใกล้เคียงกับช่วงเวลา 12.00 - 13.00 น. มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 31.0 รองลงมาคือ ช่วงเวลา 08.00 -12.00 น.มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 24.0 รองลงมาคือ ช่วงเวลา 17.00 - 20.00 น.และหลัง 22.00 น. และ 20.00 - 22.00 น.มีจำนวน 15 คน 6 คน และ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0 และ 6.0 และ 3.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ตารางแสดงประเภทของรายการโทรทัศน์ที่กลุ่มตัวอย่างเลือกรับชม

ประเภทของรายการโทรทัศน์ที่รับชม		
	จำนวน*	ร้อยละ
รายการข่าว วิเคราะห์ข่าว เล่าข่าว	94	94.00%
รายการสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงสาระ หรือสารคดี	56	56.00%
รายการสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงบันเทิง	77	77.00%
รายการเกมส์โชว์หรือควิซโชว์	71	71.00%
รวม	100	100.00%

* ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 7 พบว่ารายการข่าว วิเคราะห์ข่าว เล่าข่าว มีผู้รับชมมากที่สุด จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 94.0 รองลงมาคือ รายการสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงบันเทิง และ รายการเกมส์โชว์ หรือควิซโชว์ มีจำนวน 77 คน และ 71 คน ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 77.0 และ 71.0 และรายการสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงสาระ หรือสารคดี มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 56 คน คิดเป็นร้อยละ 56.0

ตอนที่ 2: ความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรยอดนิยมจากการรับรู้ของ
คณะกรรมการผู้ตัดสินรางวัลพิธีกรยอดนิยมทางโทรทัศน์

ตารางที่ 8 แสดงความสามารถในการทำหน้าที่หลักของพิธีกรโทรทัศน์ที่คณะกรรมการตัดสินผล
รางวัลโทรทัศน์ทองคำพบเห็น

ความสามารถในการทำหน้าที่หลักของพิธีกรโทรทัศน์						
	วิเคราะห์	สนทนา	สนทนา	เกมส์	รวมทุก	ร้อยละ
	ข่าว	เชิง สาระ	เชิง บันเทิง	โชว์ ควิลล์ โชว์	ประเภท	
การเป็นสัญลักษณ์ของรายการผู้ชมจะนึกถึงตัวพิธีกรทันทีเมื่อนึกถึงรายการนั้นๆ	5	2	0	1	8	18.18
มีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการ	3	4	2	2	11	25.00
สามารถเลือกสรรคำที่สุภาพในการนำเสนอ	2	5	1	1	9	20.45
มีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่มได้	2	3	2	2	9	20.45
มีความรู้ความเข้าใจในเครื่องมืออุปกรณ์และสัญญาณต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายทำรายการโทรทัศน์	3	1	0	3	7	15.91

จากตารางที่ 8 พบว่าความสามารถในการทำหน้าที่หลักของพิธีกรโทรทัศน์ที่คณะกรรมการตัดสินผลรางวัลโทรทัศน์ทองคำพบเห็น เป็นอันดับแรกคือ มีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการมีค่าความถี่ 11 คิดเป็นร้อยละ 25.00 รองลงมาคือ สามารถเลือกสรรคำที่สุภาพในการนำเสนอ และมีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่มได้ มีค่าความถี่เท่ากันคือ 9 คิดเป็นร้อยละ 20.45 รองลงมาคือ การเป็นสัญลักษณ์ของรายการผู้ชมจะนึกถึงตัวพิธีกรทันทีเมื่อนึกถึงรายการนั้น ๆ มีค่าความถี่ 8 คิดเป็นร้อยละ 18.18 และบทบาทหน้าที่ของพิธีกรโทรทัศน์ที่พบเห็นน้อยที่สุดคือ มีความรู้ความเข้าใจในเครื่องมือ อุปกรณ์และสัญญาณต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายทำรายการโทรทัศน์ มีค่าความถี่ 7 คิดเป็นร้อยละ 15.91 และเมื่อแยกตามประเภทรายการต่าง ๆ พบว่าความสามารถในการทำหน้าที่หลักของพิธีกรโทรทัศน์ที่คณะกรรมการตัดสินผลรางวัลโทรทัศน์ทองคำพบเห็น 3 ลำดับแรกเป็นดังนี้

รายการข่าว วิเคราะห์ข่าว เล่าข่าว

1. การเป็นสัญลักษณ์ของรายการผู้ชมจะนึกถึงตัวพิธีกรทันทีเมื่อนึกถึงรายการนั้นๆ
2. มีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการ และ มีความรู้ความเข้าใจในเครื่องมืออุปกรณ์และสัญญาณต่างๆ ที่เกี่ยวกับการถ่ายทำรายการโทรทัศน์
3. สามารถเลือกสรรคำที่สุภาพในการนำเสนอ และมีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่มได้

รายการสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงสาระ หรือสารคดี

1. สามารถเลือกสรรคำที่สุภาพในการนำเสนอ
2. มีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการ
3. มีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่มได้

รายการสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงบันเทิง

1. สามารถเลือกสรรคำที่สุภาพในการนำเสนอ
2. มีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการ และมีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่มได้

รายการเกมส์โชว์หรือควิซโชว์

1. มีความรู้ความเข้าใจในเครื่องมือ อุปกรณ์และสัญญาณต่างๆ ที่เกี่ยวกับการถ่ายทำรายการโทรทัศน์
2. มีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการ และมีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่มได้
3. การเป็นสัญลักษณ์ของรายการผู้ชมจะนึกถึงตัวพิธีกรทันทีเมื่อนึกถึงรายการนั้นๆ และสามารถเลือกสรรคำที่สุภาพในการนำเสนอ

ตารางที่ 9 แสดงความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านการจัดเตรียมข้อมูลที่คณะกรรมการตัดสินผลรางวัลโทรทัศน์ทองคำพบเห็น

ความสามารถในการจัดเตรียมข้อมูล						
	วิเคราะห์ ข่าว	สนทนา เชิง สาระ	สนทนา เชิง บันเทิง	เกมส์ โชว์ ควิทส์ โชว์	รวมทุก ประเภท	ร้อยละ
มีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า	5	5	1	2	13	13.40
ศึกษาข้อมูลภูมิหลังของผู้ร่วมรายการ	2	5	3	2	12	12.37
พิจารณาหัวข้อ หรือประเด็นให้มีความ น่าสนใจ หรือ มีความสำคัญ	4	5	1	0	10	10.31
เรียบเรียงความคิดและประเด็นก่อน นำเสนอ	4	5	2	1	12	12.37
นำเสนอข้อมูลที่อ้างอิงจากหลักฐาน	3	5	2	2	12	12.37
เตรียมความคิดเห็น ไว้สอดแทรก ในระหว่างนำเสนอ	3	2	1	2	8	8.25
พิจารณาข้อมูลการนำเสนอให้ เหมาะสมกับเวลา	5	3	3	4	15	15.46
มีความรู้รอบตัว	4	5	2	4	15	15.46

จากตารางที่ 9 พบว่าความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านการจัดเตรียมข้อมูลที่คณะกรรมการตัดสินผลรางวัลโทรทัศน์ทองคำพบเห็นมากที่สุดคือ พิจารณาข้อมูลการนำเสนอให้เหมาะสมกับเวลา และ มีความรู้รอบตัว ซึ่งมีจำนวนค่าความถี่เท่ากันคือ 15 เป็นร้อยละ 15.46 รองลงมาคือ มีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า มีค่าความถี่ 13 คิดเป็นร้อยละ 13.40 รองลงมาคือ ศึกษาข้อมูลภูมิหลังของผู้ร่วมรายการ เรียบเรียงความคิดและประเด็นก่อนนำเสนอ และนำเสนอข้อมูลที่อ้างอิงจากหลักฐาน มีค่าความถี่เท่ากันคือ 12 คิดเป็นร้อยละ 12.37 รองลงมาคือ พิจารณาหัวข้อ หรือประเด็นให้มีความน่าสนใจ หรือ มีความสำคัญมีค่าความถี่ 10 คิดเป็นร้อยละ 10.31 และน้อยที่สุดคือเตรียมความคิดเห็น ไว้สอดแทรกในระหว่างนำเสนอ มีค่าความถี่ 8 คิดเป็นร้อยละ 8.25 และเมื่อแยกตามประเภทรายการต่าง ๆ พบว่าความสามารถใน

การสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านการจัดเตรียมข้อมูลที่คณะกรรมการตัดสินผลรางวัลโทรทัศน์ทองคำพบเห็น 3 ลำดับแรกเป็นดังนี้

รายการข่าว วิเคราะห์ข่าว เล่าข่าว

1. มีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า และพิจารณาข้อมูลการนำเสนอให้เหมาะสมกับเวลา
2. พิจารณาหัวข้อ หรือประเด็นให้มีความน่าสนใจ หรือ มีความสำคัญ และเรียงเรียงความคิดและประเด็นก่อนนำเสนอ และมีความรู้รอบตัว
3. นำเสนอข้อมูลที่อ้างอิงจากหลักฐาน และเตรียมความคิดเห็น ไว้สอดแทรกในระหว่างนำเสนอ

รายการสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงสาระ หรือสารคดี

1. มีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า และศึกษาข้อมูลภูมิหลังของผู้ร่วมรายการ และพิจารณาหัวข้อ หรือประเด็นให้มีความน่าสนใจ และเรียงเรียงความคิดและประเด็นก่อนนำเสนอ และนำเสนอข้อมูลที่อ้างอิงจากหลักฐาน และมีความรู้รอบตัว
2. พิจารณาข้อมูลการนำเสนอให้เหมาะสมกับเวลา
3. เตรียมความคิดเห็น ไว้สอดแทรกในระหว่างนำเสนอ

รายการสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงบันเทิง

1. ศึกษาข้อมูลภูมิหลังของผู้ร่วมรายการ และพิจารณาข้อมูลการนำเสนอให้เหมาะสมกับเวลา
2. เรียงเรียงความคิดและประเด็นก่อนนำเสนอ และนำเสนอข้อมูลที่อ้างอิงจากหลักฐาน และมีความรู้รอบตัว
3. มีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า และพิจารณาหัวข้อและประเด็นให้มีความน่าสนใจ และเตรียมความคิดเห็นไว้สอดแทรกในระหว่างนำเสนอ

รายการเกมส์โชว์หรือควิทโชว์

1. พิจารณาข้อมูลการนำเสนอให้เหมาะสมกับเวลา และมีความรู้รอบตัว
2. มีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า และศึกษาข้อมูลภูมิหลังของผู้ร่วมรายการ และนำเสนอข้อมูลที่อ้างอิงจากหลักฐาน และเตรียมความคิดเห็น ไว้สอดแทรกในระหว่างนำเสนอ
3. เรียงเรียงความคิดและประเด็นก่อนนำเสนอ

ตารางที่ 10 แสดงความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการใช้ภาษา และ อัจฉนภาษาที่คณะกรรมการตัดสินผลรางวัลโทรทัศน์ทองคำพบเห็น

ความสามารถในการใช้ภาษา และ อัจฉนภาษา						
	วิเคราะห์ ข่าว	สนทนา เชิง สาระ	สนทนา เชิง บันเทิง	เกมส์ โชว์ ควิทส์ โชว์	รวมทุก ประเภท	ร้อยละ
นำเสนอด้วยความชัดเจน และเข้าใจ ง่าย	5	5	2	2	14	10.94
วิธีการพูดไม่เยิ่นเย้อหรือซับซ้อน	5	5	1	0	11	8.60
มีลำดับวิธีการนำเสนอที่ถูกต้อง	4	5	1	1	11	8.60
ใช้คำให้เหมาะสมกับบุคคล	2	4	3	2	11	8.60
พูดถูกต้องตาม อักษรภาษา	4	4	2	2	12	9.38
สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี	3	4	3	3	13	10.16
ทำให้ผู้รับชม มีอารมณ์ร่วม หรือเกิด มโนภาพ จินตนาการตามได้	4	2	3	2	11	8.60
น้ำเสียงมีชีวิต ชีวา และมีพลัง	3	3	1	3	10	7.81
การแต่งหน้าที่เหมาะสมกับรายการ	2	3	3	2	10	7.81
การแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ	5	4	3	3	15	11.72
การแสดงออกทางสีหน้า และ ส่ายตาที่เป็นธรรมชาติ	3	4	2	1	10	7.81

จากตารางที่ 10 พบว่าความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการใช้ภาษา และ อัจฉนภาษาที่คณะกรรมการตัดสินผลรางวัลโทรทัศน์ทองคำพบเห็นมากที่สุดคือการแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ มีค่าความถี่ 15 คิดเป็นร้อยละ 11.72 รองลงมาคือ นำเสนอด้วยความชัดเจน และเข้าใจง่าย มีค่าความถี่ 14 คิดเป็นร้อยละ 10.94 รองลงมาคือสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี มีค่าความถี่ 13 คิดเป็นร้อยละ 10.16 รองลงมาคือ พูด

ถูกต้องตาม อักษรภาษา มีค่าความถี่ 12 คิดเป็นร้อยละ 9.38 รองลงมาคือ วิธีการพูดไม่ยืดยาว หรือซ้ำซ้อน และมีลำดับวิธีการนำเสนอที่ถูกต้องและใช้คำให้เหมาะสมกับบุคคล และทำให้ผู้รับชม มีอารมณ์ร่วม หรือเกิดมโนภาพ จินตนาการตามได้ มีค่าความถี่เท่ากันคือ 11 คิดเป็นร้อยละ 8.60 และน้อยที่สุดคือ น้ำเสียงมีชีวิต ชีวา และมีพลังและการแต่งหน้าที่เหมาะสมกับรายการและการแสดงออกทางสีหน้า มีค่าความถี่เท่ากันคือ 10 คิดเป็นร้อยละ 7.81 และเมื่อแยกตามประเภทรายการต่าง ๆ พบว่าความสามารถในการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการใช้ภาษา และ อัจฉริยภาพที่คณะกรรมการตัดสินผลรางวัลโทรทัศน์ทองคำพบเห็น 3 ลำดับแรกเป็นดังนี้

รายการข่าว วิเคราะห์ข่าว เล่าข่าว

1. นำเสนอด้วยความชัดเจน และเข้าใจง่าย และวิธีการพูดไม่ยืดยาวหรือซ้ำซ้อน และการแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ
2. มีลำดับวิธีการนำเสนอที่ถูกต้อง และพูดถูกต้องตาม อักษรภาษา และทำให้ผู้รับชม มีอารมณ์ร่วม หรือเกิดมโนภาพ จินตนาการตามได้
3. สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี และน้ำเสียงมีชีวิต ชีวา และมีพลัง และการแสดงออกทางสีหน้า และ สายตาที่เป็นธรรมชาติ

รายการสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงสาระ หรือสารคดี

1. นำเสนอด้วยความชัดเจน และเข้าใจง่าย และวิธีการพูดไม่ยืดยาวหรือซ้ำซ้อน และมีลำดับวิธีการนำเสนอที่ถูกต้อง
2. ใช้คำให้เหมาะสมกับบุคคล และพูดถูกต้องตาม อักษรภาษา และสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี และการแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ และการแสดงออกทางสีหน้า และ สายตาที่เป็นธรรมชาติ
3. น้ำเสียงมีชีวิต ชีวา และมีพลัง และการแต่งหน้าที่เหมาะสมกับรายการ

รายการสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงบันเทิง

1. ใช้คำให้เหมาะสมกับบุคคล และสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี และทำให้ผู้รับชม มีอารมณ์ร่วม หรือเกิดมโนภาพจินตนาการตามได้ และการแต่งหน้าที่เหมาะสมกับรายการ และการแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ
2. นำเสนอด้วยความชัดเจน และเข้าใจง่าย และพูดถูกต้องตาม อักษรภาษา และการแสดงออกทางสีหน้า และสายตาที่เป็นธรรมชาติ

3. วิธีการพูดไม่ยืดยาวหรือซับซ้อน และมีลำดับวิธีการนำเสนอที่ถูกต้อง และน้ำเสียงมีชีวิต ชีวา และมีพลัง

รายการเกมส์โชว์หรือควิทส์โชว์

1. สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี และน้ำเสียงมีชีวิต ชีวา และมีพลัง และการแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ
2. นำเสนอด้วยความชัดเจน และเข้าใจง่าย และใช้คำให้เหมาะสมกับบุคคล และพูดถูกต้องตาม อักษรภาษา และทำให้ผู้รับชม มีอารมณ์ร่วม หรือเกิดมโนภาพ จินตนาการตามได้ และการแต่งหน้าที่เหมาะสมกับรายการ
3. มีลำดับวิธีการนำเสนอที่ถูกต้อง และการแสดงออกทางสีหน้า และสายตาที่เป็นธรรมชาติ

ตารางที่ 11 แสดงความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านบุคลิกภาพที่คณะกรรมการตัดสินผลรางวัลโทรทัศน์ทองคำพบเห็น

บุคลิกภาพ						
	วิเคราะห์	สนทนา	สนทนา	เกมส์	รวมทุก	ร้อยละ
	ข่าว	เชิงสาระ	เชิงบันเทิง	โชว์ควิทส์โชว์	ประเภท	
เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ	4	5	0	2	11	42.30
มีภาพของความเป็นคนดี	3	4	0	0	7	26.92
รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง	2	2	2	2	8	30.77

จากตารางที่ 11 พบว่าความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านบุคลิกภาพที่คณะกรรมการตัดสินผลรางวัลโทรทัศน์ทองคำพบเห็น เป็นอันดับแรกคือเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีค่าความถี่ 11 คิดเป็นร้อยละ 42.30 รองลงมาคือ รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง มีค่าความถี่ 8 คิดเป็นร้อยละ 30.77 และน้อยที่สุดคือ มีภาพของความเป็นคนดี มีค่าความถี่ 7 คิดเป็นร้อยละ 26.92 และเมื่อแยกตามประเภทรายการต่าง ๆ พบว่าความสามารถในการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านบุคลิกภาพที่คณะกรรมการตัดสินผลรางวัลโทรทัศน์ทองคำพบเห็น 3 ลำดับแรกเป็นดังนี้

รายการข่าว วิเคราะห์ข่าว เล่าข่าว

1. เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ
2. มีภาพของความเป็นคนดี
3. รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง

รายการสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงสาระ หรือสารคดี

1. เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ
2. มีภาพของความเป็นคนดี
3. รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง

รายการสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงบันเทิง

1. รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง

รายการเกมส์โชว์หรือควิทส์โชว์

1. เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และรูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง

ตารางที่ 12 แสดงความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการสัมภาษณ์ และสนทนาของพิธีกรที่คณะกรรมการตัดสินผลรางวัลโทรทัศน์ทองคำพบเห็น

ความสามารถในการสัมภาษณ์ และสนทนาของพิธีกร						
	วิเคราะห์ ข่าว	สนทนา เชิง สาระ	สนทนา เชิง บันเทิง	เกมส์ โชว์ ควิทส์ โชว์	รวมทุก ประเภท	ร้อยละ
สามารถนำเสนอได้โดยไม่ต้องดู สคริปต์	2	1	2	2	7	8.75
สามารถเปิดประเด็นการซักถาม หรือ พูดคุยได้	3	4	3	0	10	12.50
ทิศทางการสัมภาษณ์ตรงประเด็น ไม่ออกนอกเรื่อง	3	5	1	0	9	11.75
นำเสนอเฉพาะข้อเท็จจริงไม่ใช่ความ คิดเห็นส่วนตัว	4	1	0	1	6	7.50
มีความเป็นกลาง	4	2	1	1	8	10.00
พูดคุยอย่างเป็นกันเอง	2	3	4	3	12	15.00
มีอารมณ์ขัน	1	2	4	4	11	13.75
มีอารมณ์ร่วมไปกับผู้ร่วมรายการ	1	2	1	3	7	8.75
สรุปประเด็นชัดเจนกระชับเข้าใจง่าย	4	5	0	1	10	12.50

จากตารางที่ 12 แสดงความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการสัมภาษณ์ และสนทนาของพิธีกรที่คณะกรรมการตัดสินผลรางวัลโทรทัศน์ทองคำพบเห็น เป็นอันดับแรกคือ พูดคุยอย่างเป็นกันเอง มีค่าความถี่ 12 คิดเป็นร้อยละ 15.00 รองลงมาคือ มีอารมณ์ขัน มีค่าความถี่ 11 คิดเป็นร้อยละ 13.75 รองลงมาคือ สรุปประเด็นชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย และ สามารถเปิดประเด็นการซักถาม หรือพูดคุยได้ ซึ่งมีค่าความถี่เท่ากันที่ 10 คิดเป็นร้อยละ 12.50 รองลงมาคือ ทิศทางการสัมภาษณ์ตรงประเด็น ไม่ออกนอกเรื่อง มีค่าความถี่ 9 คิดเป็นร้อยละ 11.75 รองลงมาคือ มีความเป็นกลาง มีค่าความถี่ 8 คิดเป็นร้อยละ 10.00 รองลงมาคือ สามารถนำเสนอได้โดยไม่ต้องดูสคริปต์ และ มีอารมณ์ร่วมไปกับผู้ร่วม

รายการ มีค่าความถี่เท่ากันคือ 7 คิดเป็นร้อยละ 8.75 และอันดับสุดท้ายคือนำเสนอเฉพาะข้อเท็จจริงไม่ใส่ความคิดเห็นส่วนตัว มีค่าความถี่ 6 คิดเป็นร้อยละ 7.50 และเมื่อแยกตามประเภทรายการต่าง ๆ พบว่าความสามารถในการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการสัมภาษณ์ และสนทนาของพิธีกรที่คณะกรรมการตัดสินผลรางวัลโทรทัศน์ทองคำพบเห็น 3 ลำดับแรกเป็นดังนี้

รายการข่าว วิเคราะห์ข่าว เล่าข่าว

1. นำเสนอเฉพาะข้อเท็จจริงไม่ใส่ความคิดเห็นส่วนตัว และมีความเป็นกลาง และสรุปประเด็นชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย
2. สามารถเปิดประเด็นการซักถาม หรือพุดคุยได้ และทิศทางการสัมภาษณ์ตรงประเด็นไม่ออกนอกเรื่อง
3. สามารถนำเสนอได้โดยไม่ต้องดูสคริปต์ และพุดคุยอย่างเป็นกันเอง

รายการสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงสาระ หรือสารคดี

1. ทิศทางการสัมภาษณ์ตรงประเด็นไม่ออกนอกเรื่อง และสรุปประเด็นชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย
2. สามารถเปิดประเด็นการซักถาม หรือพุดคุยได้
3. พุดคุยอย่างเป็นกันเอง

รายการสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงบันเทิง

1. พุดคุยอย่างเป็นกันเอง และมีอารมณ์ขัน
2. สามารถเปิดประเด็นการซักถาม หรือพุดคุยได้
3. สามารถนำเสนอได้โดยไม่ต้องดูสคริปต์

รายการเกมส์โชว์หรือควิทส์โชว์

1. มีอารมณ์ขัน
2. พุดคุยอย่างเป็นกันเอง และมีอารมณ์ร่วมไปกับผู้ร่วมรายการ
3. สามารถนำเสนอได้โดยไม่ต้องดูสคริปต์

ตอนที่ 3: ความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรอดนียมจากการรับรู้ของประชาชน

ตารางที่ 13 แสดงความสามารถในการทำหน้าที่หลักของพิธีกรโทรทัศน์ที่ประชาชนพบเห็น

ความสามารถในการทำหน้าที่หลักของพิธีกรโทรทัศน์						
	วิเคราะห์ ข่าว	สนทนา เชิง สาระ	สนทนา เชิง บันเทิง	เกมส์ โชว์ ควิทส์ โชว์	รวมทุก ประเภท	ร้อยละ
การเป็นสัญลักษณ์ของรายการผู้ชม จะนึกถึงตัวพิธีกรทันทีเมื่อนึกถึง รายการนั้นๆ	91	22	46	48	207	22.26
มีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการ	72	34	46	45	197	21.18
สามารถเลือกสรรคำที่สุภาพในการ นำเสนอ	65	68	18	19	170	18.29
มีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่มได้	53	40	51	45	189	20.32
มีความรู้ความเข้าใจในเครื่องมือ อุปกรณ์และสัญญาณต่างๆ ที่ เกี่ยวกับการถ่ายทำรายการโทรทัศน์	51	38	33	45	167	17.96

จากตารางที่ 13 พบว่าความสามารถในการทำหน้าที่หลักของพิธีกรโทรทัศน์ที่ประชาชนพบเห็น เป็นอันดับแรกคือ การเป็นสัญลักษณ์ของรายการผู้ชมจะนึกถึงตัวพิธีกรทันทีเมื่อนึกถึงรายการนั้น ๆ มีค่าความถี่ 207 คิดเป็นร้อยละ 22.26 รองลงมาคือ มีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการมีค่าความถี่ 197 คิดเป็นร้อยละ 21.18 รองลงมาคือ มีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่มได้ มีค่าความถี่ 189 คิดเป็นร้อยละ 20.32 รองลงมาคือ สามารถเลือกสรรคำที่สุภาพในการนำเสนอ มีค่าความถี่ 170 คิดเป็นร้อยละ 18.29 และบทบาทหน้าที่ของพิธีกรโทรทัศน์ที่พบเห็นน้อยที่สุดก็คือ มีความรู้ความเข้าใจในเครื่องมือ อุปกรณ์และสัญญาณต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายทำรายการโทรทัศน์ มีค่าความถี่ 167 คิดเป็นร้อยละ 17.96 และเมื่อแยกตามประเภทรายการต่าง ๆ พบว่าความสามารถในการทำหน้าที่หลักของพิธีกรโทรทัศน์ที่ประชาชนพบเห็น 3 ลำดับแรกเป็นดังนี้

รายการข่าว วิเคราะห์ข่าว เล่าข่าว

นั้นๆ

1. การเป็นสัญลักษณ์ของรายการผู้ชมจะนึกถึงตัวพิธีกรทันทีเมื่อนึกถึงรายการนั้นๆ
2. มีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการ
3. สามารถเลือกสรรค่าที่สุภาพในการนำเสนอ

รายการสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงสาระ หรือสารคดี

ถ่ายทำรายการโทรทัศน์

1. สามารถเลือกสรรค่าที่สุภาพในการนำเสนอ
2. มีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่มได้
3. มีความรู้ความเข้าใจในเครื่องมือ อุปกรณ์และสัญญาณต่างๆ ที่เกี่ยวกับการถ่ายทำรายการโทรทัศน์

รายการสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงบันเทิง

นั้นๆ และมีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการ

ถ่ายทำรายการโทรทัศน์

1. มีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่มได้
2. การเป็นสัญลักษณ์ของรายการผู้ชมจะนึกถึงตัวพิธีกรทันทีเมื่อนึกถึงรายการนั้นๆ
3. ความรู้ความเข้าใจในเครื่องมือ อุปกรณ์และสัญญาณต่างๆ ที่เกี่ยวกับการถ่ายทำรายการโทรทัศน์

รายการเกมส์โชว์หรือควิทส์โชว์

นั้นๆ

1. การเป็นสัญลักษณ์ของรายการผู้ชมจะนึกถึงตัวพิธีกรทันทีเมื่อนึกถึงรายการนั้นๆ
2. มีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการ และมีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่มได้ และมีความรู้ความเข้าใจในเครื่องมือ อุปกรณ์และสัญญาณต่างๆ ที่เกี่ยวกับการถ่ายทำรายการโทรทัศน์

3. สามารถเลือกสรรค่าที่สุภาพในการนำเสนอ

ตารางที่ 14 แสดงความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านการจัดเตรียมข้อมูลที่ประชาชนพบเห็น

ความสามารถในการจัดเตรียมข้อมูล						
	วิเคราะห์ ข่าว	สนทนา เชิง สาระ	สนทนา เชิง บันเทิง	เกมส์ โชว์ ควิทส์ โชว์	รวมทุก ประเภท	ร้อยละ
มีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูล ล่วงหน้า	96	69	41	26	232	13.43
ศึกษาข้อมูลภูมิหลังของผู้ร่วม รายการ	49	66	72	24	211	12.21
พิจารณาหัวข้อ หรือประเด็นให้มี ความน่าสนใจ หรือ มีความสำคัญ	88	64	45	12	209	12.09
เรียบเรียงความคิดและประเด็นก่อน นำเสนอ	85	70	33	11	199	11.52
นำเสนอข้อมูลที่อ้างอิงจากหลักฐาน	85	65	23	14	187	10.82
เตรียมความคิดเห็น ไว้สอดแทรก ในระหว่างนำเสนอ	67	72	47	21	207	11.98
พิจารณาข้อมูลการนำเสนอให้ เหมาะสมกับเวลา	78	67	55	41	241	13.95
มีความรู้รอบตัว	84	76	37	45	242	14.00

จากตารางที่ 14 พบว่าความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านการจัดเตรียมข้อมูลที่ประชาชนพบเห็นมากที่สุดคือ มีความรู้รอบตัว ซึ่งมีค่าความถี่คือ 242 เป็นร้อยละ 14.00 และใกล้เคียงกับ การพิจารณาข้อมูลการนำเสนอให้เหมาะสมกับเวลาซึ่งมีจำนวนค่าความถี่คือ 241 เป็นร้อยละ 13.95 และ รองลงมาคือ มีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า มีค่าความถี่ 232 คิดเป็นร้อยละ 13.43 รองลงมาคือ ศึกษาข้อมูลภูมิหลังของผู้ร่วมรายการ และพิจารณาหัวข้อ หรือประเด็นให้มีความน่าสนใจหรือมีความสำคัญ มีค่าความถี่ใกล้เคียงกันที่ 211 และ 209 คิดเป็นร้อยละ 12.21 และ 12.09 รองลงมาคือ เตรียมความคิดเห็นไว้สอดแทรกใน

ระหว่างการนำเสนอ มีความถี่ 207 คิดเป็นร้อยละ 11.98 และสองลำดับสุดท้ายคือเรียบเรียงความคิดและประเด็นก่อนนำเสนอ และนำเสนอข้อมูลอ้างอิงจากหลักฐาน มีค่าความถี่ 199 และ 187 คิดเป็นร้อยละ 11.52 และ 10.82 ตามลำดับ และเมื่อแยกตามประเภทรายการต่าง ๆ พบว่าความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านการจัดเตรียมข้อมูลที่ประชาชนพบเห็น 3 ลำดับแรกเป็นดังนี้

รายการข่าว วิเคราะห์ข่าว เล่าข่าว

1. มีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า
2. พิจารณาหัวข้อ หรือประเด็นให้มีความน่าสนใจ หรือ มีความสำคัญ
3. เรียบเรียงความคิดและประเด็นก่อนนำเสนอ และนำเสนอข้อมูลอ้างอิงจาก

หลักฐาน

รายการสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงสาระ หรือสารคดี

1. มีความรู้รอบตัว
2. เตรียมความคิดเห็น ไว้สอดแทรก ในระหว่างนำเสนอ
3. เรียบเรียงความคิดและประเด็นก่อนนำเสนอ

รายการสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงบันเทิง

1. ศึกษาข้อมูลภูมิหลังของผู้ร่วมรายการ
2. พิจารณาข้อมูลการนำเสนอให้เหมาะสมกับเวลา
3. เตรียมความคิดเห็น ไว้สอดแทรก ในระหว่างนำเสนอ

รายการเกมส์โชว์หรือควิซโชว์

1. มีความรู้รอบตัว
2. พิจารณาข้อมูลการนำเสนอให้เหมาะสมกับเวลา
3. มีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า

ตารางที่ 15 แสดงความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการใช้ภาษา และ อัจฉนภาษาที่ประชาชนพบเห็น

ความสามารถในการใช้ภาษา และ อัจฉนภาษา						
	วิเคราะห์	สนทนา	สนทนา	เกมส์	รวมทุก	ร้อยละ
	ข่าว	เชิง	เชิง	โชว์	ประเภท	
		สาระ	บันเทิง	ควิท์ส		
				โชว์		
นำเสนอด้วยความชัดเจน และเข้าใจง่าย	94	53	50	44	241	9.38
วิธีการพูดไม่ยืดยาวหรือซ้ำซ้อน	63	42	49	45	199	7.75
มีลำดับวิธีการนำเสนอที่ถูกต้อง	81	68	25	28	202	7.89
ใช้คำให้เหมาะสมกับบุคคล	81	70	46	35	232	9.03
พูดถูกต้องตาม อักษรภาษา	80	79	29	29	217	8.24
สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี	69	65	38	34	206	8.01
ทำให้ผู้รับชม มีอารมณ์ร่วม หรือเกิดมโนภาพ จินตนาการตามได้	59	44	74	63	240	9.34
น้ำเสียงมีชีวิต ชีวา และมีพลัง	69	69	39	69	246	9.58
การแต่งหน้าที่เหมาะสมกับรายการ	71	57	76	60	264	10.28
การแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ	85	71	62	61	279	10.86
การแสดงออกทางสีหน้า และ สายตาที่เป็นธรรมชาติ	63	47	66	67	243	9.46

จากตารางที่ 15 พบว่าความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการใช้ภาษา และ อัจฉนภาษาที่ประชาชนพบเห็น มากที่สุดคือการแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการมีค่าความถี่ 279 คิดเป็นร้อยละ 10.86 รองลงมาคือการแต่งหน้าที่เหมาะสมกับรายการมีค่าความถี่ 264 คิดเป็นร้อยละ 10.28 รองลงมาคือน้ำเสียงมีชีวิตชีวา และมีพลัง มีค่าความถี่ 246 คิดเป็นร้อยละ 9.58 รองลงมาคือการแสดงออกทางสีหน้าและสายตาที่เป็นธรรมชาติ มีค่าความถี่ 243 คิดเป็นร้อยละ 9.46 รองลงมาคือนำเสนอด้วยความชัดเจน และเข้าใจ

ง่าย และทำให้ผู้รับชม มีอารมณ์ร่วม หรือเกิดมโนภาพ จินตนาการตามได้ มีค่าความถี่ 241 และ 240 คิดเป็นร้อยละ 9.38 และ 9.34 ตามลำดับ รองลงมาคือ ใช้คำให้เหมาะสมกับบุคคล มีค่าความถี่ 232 คิดเป็นร้อยละ 9.03 รองลงมาคือ พุดถูกต้องตาม อักษรภาษา มีค่าความถี่ 217 คิดเป็นร้อยละ 8.24 รองลงมาคือ สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี มีค่าความถี่ 206 คิดเป็นร้อยละ 8.01 และสองอันดับสุดท้ายคือมีลำดับวิธีการนำเสนอที่ถูกต้อง และ วิธีการพูดไม่ยืดยาวหรือ ซ้ำซ้อน มีค่าความถี่ 202 และ 199 คิดเป็นร้อยละ 7.89 และ 7.75 ตามลำดับ และเมื่อแยกตาม ประเภทรายการต่าง ๆ พบว่าความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้าน ความสามารถในการใช้ภาษา และ อวัจนภาษาที่ประชาชนพบเห็น 3 ลำดับแรกเป็นดังนี้

รายการข่าว วิเคราะห์ข่าว เล่าข่าว

1. นำเสนอด้วยความชัดเจน และเข้าใจง่าย
2. การแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ
3. มีลำดับวิธีการนำเสนอที่ถูกต้อง และใช้คำให้เหมาะสมกับบุคคล

รายการสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงสาระ หรือสารคดี

1. พุดถูกต้องตาม อักษรภาษา
2. การแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ
3. ใช้คำให้เหมาะสมกับบุคคล

รายการสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงบันเทิง

1. การแต่งหน้าที่เหมาะสมกับรายการ
2. ทำให้ผู้รับชม มีอารมณ์ร่วม หรือเกิดมโนภาพ จินตนาการตามได้
3. การแสดงออกทางสีหน้า และ สายตาที่เป็นธรรมชาติ

รายการเกมส์โชว์หรือควิทส์โชว์

1. น้ำเสียงมีชีวิต ชีวา และมีพลัง
2. การแสดงออกทางสีหน้า และ สายตาที่เป็นธรรมชาติ
3. ทำให้ผู้รับชม มีอารมณ์ร่วม หรือเกิดมโนภาพ จินตนาการตามได้

ตารางที่ 16 แสดงความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านบุคลิกภาพที่ประชาชนพบเห็น

บุคลิกภาพ						
	วิเคราะห์	สนทนา	สนทนา	เกมส์	รวมทุก	ร้อยละ
	ข่าว	เชิงสาระ	บันเทิง	โชว์	ประเภท	ละ
เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ	94	82	21	23	220	34.27
มีภาพของความเป็นคนดี	64	77	28	22	191	29.75
รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง	39	31	89	72	231	35.98

จากตารางที่ 16 พบว่าความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านบุคลิกภาพที่ประชาชนพบเห็น เป็นอันดับแรกคือ รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง มีค่าความถี่ 231 คิดเป็นร้อยละ 35.98 รองลงมาคือ มีภาพของความเป็นคนดี มีค่าความถี่ 191 คิดเป็นร้อยละ 29.75 และน้อยที่สุดคือเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ มีค่าความถี่ 220 คิดเป็นร้อยละ 34.27 และเมื่อแยกตามประเภทรายการต่าง ๆ พบว่าความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านบุคลิกภาพที่ประชาชนพบเห็น 3 ลำดับแรกเป็นดังนี้

รายการข่าว วิเคราะห์ข่าว เล่าข่าว

1. เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ
2. มีภาพของความเป็นคนดี
3. รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง

รายการสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงสาระ หรือสารคดี

1. เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ
2. มีภาพของความเป็นคนดี
3. รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง

รายการสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงบันเทิง

1. รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง

2. มีภาพของความเป็นคนดี
 3. เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ
- รายการเกมส์โชว์หรือควิทส์โชว์
1. รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง
 2. เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ
 3. มีภาพของความเป็นคนดี

ตารางที่ 17 แสดงความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการสัมภาษณ์ และสนทนาของพิธีกรที่ประชาชนพบเห็น

ความสามารถในการสัมภาษณ์ และสนทนาของพิธีกร						
	วิเคราะห์ ข่าว	สนทนา เชิง สาระ	สนทนา เชิง บันเทิง	เกมส์ โชว์ ควิทส์ โชว์	รวมทุก ประเภท	ร้อยละ
สามารถนำเสนอได้โดยไม่ต้องดู สคริปต์	35	33	63	50	181	10.52
สามารถเปิดประเด็นการซักถาม หรือพูดคุยได้	63	70	70	29	232	13.48
ทิศทางการสัมภาษณ์ตรงประเด็น ไม่ออกนอกเรื่อง	65	75	21	11	172	9.99
นำเสนอเฉพาะข้อเท็จจริงไม่ใช่ ความคิดเห็นส่วนตัว	64	62	6	11	143	8.31
มีความเป็นกลาง	70	56	22	22	170	9.88
พูดคุยอย่างเป็นกันเอง	39	26	87	67	219	12.73
มีอารมณ์ขัน	26	11	82	83	202	11.74
มีอารมณ์ร่วมไปกับผู้ร่วมรายการ	21	26	77	77	204	11.85
สรุปประเด็นชัดเจน กระชับ เข้าใจ ง่าย	88	59	29	22	198	11.50

จากตารางที่ 17 แสดงความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการสัมภาษณ์ และสนทนาของพิธีกรที่ประชาชนพบเห็น เป็นอันดับแรกคือสามารถเปิดประเด็นการซักถาม หรือพูดคุยได้ มีค่าความถี่ 232 คิดเป็นร้อยละ 13.48 รองลงมาคือพูดคุยอย่างเป็นกันเอง มีค่าความถี่ 219 คิดเป็นร้อยละ 12.73 รองลงมาคือมีอารมณ์ร่วมไปกับผู้ร่วมรายการ มีค่าความถี่ 204 คิดเป็นร้อยละ 11.85 รองลงมาคือ มีอารมณ์ขัน มีค่าความถี่ 202 คิดเป็นร้อยละ 11.74 รองลงมาคือ สรุประเด็นชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย มีค่าความถี่ 198 คิดเป็นร้อยละ 11.50 รองลงมาคือ สามารถนำเสนอได้โดยไม่ต้องดูสคริปต์ และ ทิศทางการสัมภาษณ์ตรงประเด็นไม่ออกนอกเรื่องมีค่าความถี่ 181 และ 172 คิดเป็นร้อยละ 10.52 และ 9.99 ตามลำดับ รองลงมาคือ มีความเป็นกลาง มีค่าความถี่ 170 คิดเป็นร้อยละ 9.88 และอันดับสุดท้ายคือนำเสนอเฉพาะข้อเท็จจริงไม่ใช่ความคิดเห็นส่วนตัว มีค่าความถี่ 143 คิดเป็นร้อยละ 8.31 และเมื่อแยกตามประเภทรายการต่าง ๆ พบว่าความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการสัมภาษณ์ และสนทนาที่ประชาชนพบเห็น 3 ลำดับแรกเป็นดังนี้

รายการข่าว วิเคราะห์ข่าว เล่าข่าว

1. สรุประเด็นชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย
2. มีความเป็นกลาง
3. ทิศทางการสัมภาษณ์ตรงประเด็นไม่ออกนอกเรื่อง

รายการสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงสาระ หรือสารคดี

1. ทิศทางการสัมภาษณ์ตรงประเด็นไม่ออกนอกเรื่อง
2. สามารถเปิดประเด็นการซักถาม หรือพูดคุยได้
3. นำเสนอเฉพาะข้อเท็จจริงไม่ใช่ความคิดเห็นส่วนตัว

รายการสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงบันเทิง

1. พูดคุยอย่างเป็นกันเอง
2. มีอารมณ์ขัน
3. มีอารมณ์ร่วมไปกับผู้ร่วมรายการ

รายการเกมส์โชว์หรือควิทโชว์

1. มีอารมณ์ขัน
2. มีอารมณ์ร่วมไปกับผู้ร่วมรายการ
3. พูดคุยอย่างเป็นกันเอง

ตอนที่ 4: ความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรยอดนิยมเมื่อจำแนกตามประเภทรายการต่าง ๆ จากการรับรู้ของกลุ่มประชาชนผู้รับชมในแต่ละประเภทรายการ (Actual Audience)

ตารางที่ 18 แสดงความสามารถในการทำหน้าที่หลักของพิธีกรโทรทัศน์จากการรับรู้ของกลุ่มประชาชนผู้รับชมในแต่ละประเภทรายการ

ความสามารถในการทำหน้าที่หลักของพิธีกรโทรทัศน์				
	วิเคราะห์	สนทนา	สนทนา เชิง	เกมส์โชว์
	ข่าว	เชิงสาระ	บันเทิง	ควิซโชว์
การเป็นสัญลักษณ์ของรายการผู้ชมจะนึกถึงตัวพิธีกรทันทีเมื่อนึกถึงรายการนั้นๆ	88 (93.61)	16 (28.57)	39 (50.65)	40 (56.34)
มีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการ	69 (73.41)	24 (42.86)	43 (55.84)	38 (53.52)
สามารถเลือกสรรคำที่สุภาพในการนำเสนอ	59 (62.77)	42 (75.00)	15 (19.48)	16 (22.53)
มีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่มได้	48 (51.06)	27 (48.21)	42 (54.55)	36 (50.70)
มีความรู้ความเข้าใจในเครื่องมือ อุปกรณ์ และสัญญาณต่างๆ ที่เกี่ยวกับการถ่ายทำรายการโทรทัศน์	48 (51.06)	22 (39.29)	28 (36.36)	36 (50.70)

* แต่ละข้อตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 18 พบว่าความสามารถในการทำหน้าที่หลักของพิธีกรโทรทัศน์จากการรับรู้ของกลุ่มประชาชนผู้รับชมในแต่ละประเภทรายการ เป็นดังนี้

รายการข่าว วิเคราะห์ข่าว หรือเล่าข่าว (จากจำนวน 94 คน)

1. การเป็นสัญลักษณ์ของรายการผู้ชมจะนึกถึงตัวพิธีกรทันทีเมื่อนึกถึงรายการนั้นๆ มีจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 93.61

2. มีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการ มีจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 73.41

3. สามารถเลือกสรรคำที่สุภาพในการนำเสนอ มีจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 62.77

4. มีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่มได้ และ มีความรู้ความเข้าใจในเครื่องมืออุปกรณ์ต่างและสัญญาณต่างๆ ที่เกี่ยวกับการถ่ายทำรายการโทรทัศน์ มีจำนวนเท่ากัน คือ 48 คน คิดเป็นร้อยละ 51.06

รายการสนทนา หรือสัมภาษณ์เชิงสาระ หรือสารคดี (จากจำนวน 56 คน)

1. สามารถเลือกสรรคำที่สุภาพในการนำเสนอ มีจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00

2. มีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่มได้ มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 48.21

3. มีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการ มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 42.86

4. มีความรู้ความเข้าใจในเครื่องมือ อุปกรณ์และสัญญาณต่างๆ ที่เกี่ยวกับการถ่ายทำรายการโทรทัศน์ มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 39.29

5. การเป็นสัญลักษณ์ของรายการผู้ชมจะนึกถึงตัวพิธีกรทันทีเมื่อนึกถึงรายการนั้นๆ มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57

รายการสนทนา หรือสัมภาษณ์เชิงบันเทิง (จากจำนวน 77 คน)

1. มีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการ มีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 55.84

2. มีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่มได้ มีจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 54.55

3. การเป็นสัญลักษณ์ของรายการผู้ชมจะนึกถึงตัวพิธีกรทันทีเมื่อนึกถึงรายการนั้นๆ มีจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 50.65

4. มีความรู้ความเข้าใจในเครื่องมือ อุปกรณ์และสัญญาณต่างๆ ที่เกี่ยวกับการถ่ายทำรายการโทรทัศน์ มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 36.36

5. สามารถเลือกสรรคำที่สุภาพในการนำเสนอ มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 19.48

รายการเกมส์โชว์ หรือควิซโชว์ (จากจำนวน 71 คน)

1. การเป็นสัญลักษณ์ของรายการผู้ชมจะนึกถึงตัวพิธีกรทันทีเมื่อนึกถึงรายการนั้นๆ มีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 56.34

2. มีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการ มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 53.52
3. มีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่มได้ และ มีความรู้ความเข้าใจในเครื่องมืออุปกรณ์และสัญญาณต่างๆ ที่เกี่ยวกับการถ่ายทำรายการโทรทัศน์ มีจำนวนเท่ากัน คือ 36 คน คิดเป็นร้อยละ 50.70
4. สามารถเลือกสรรคำที่สุภาพในการนำเสนอ มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 22.53

ตารางที่ 19 แสดงความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านการจัดเตรียมข้อมูลจากการรับรู้ของกลุ่มประชาชนผู้รับชมในแต่ละประเภทรายการ

ความสามารถในการจัดเตรียมข้อมูล				
	วิเคราะห์ ข่าว	สนทนา เชิงสาระ	สนทนา เชิงบันเทิง	เกมส์โชว์ ควิทส์โชว์
มีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า	91 (96.81)	44 (78.57)	34 (44.16)	20 (28.17)
ศึกษาข้อมูลภูมิหลังของผู้ร่วมรายการ	47 (50.00)	39 (69.64)	58 (75.32)	18 (25.35)
พิจารณาหัวข้อ หรือประเด็นให้มีความน่าสนใจ หรือ มีความสำคัญ	83 (88.30)	42 (75.00)	40 (51.95)	11 (15.49)
เรียบเรียงความคิดและประเด็นก่อนนำเสนอ	80 (85.11)	47 (83.93)	27 (35.06)	8 (11.27)
นำเสนอข้อมูลที่อ้างอิงจากหลักฐาน	80 (85.11)	41 (73.21)	19 (24.68)	12 (16.90)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เตรียมความคิดเห็นไว้สอดแทรก ในระหว่างนำเสนอ	64 (68.09)	43 (76.79)	38 (49.35)	17 (23.94)
พิจารณาข้อมูลการนำเสนอให้ เหมาะสมกับเวลา	73 (77.66)	38 (67.86)	45 (58.44)	32 (45.07)
มีความรู้รอบตัว	79 (84.04)	43 (76.79)	33 (42.86)	36 (50.70)

จากตารางที่ 19 พบว่าความสามารถในการจัดเตรียมข้อมูลของพิธีกรโทรทัศน์
จากการรับรู้ของกลุ่มประชาชนผู้รับชมในแต่ละประเภทรายการ เป็นดังนี้

รายการข่าว วิเคราะห์ข่าว หรือเล่าข่าว (จากจำนวน 94 คน)

1. มีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า มีจำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 96.81
 2. พิจารณาหัวข้อ หรือประเด็นให้มีความน่าสนใจ หรือ มีความสำคัญมีจำนวน
83 คน คิดเป็นร้อยละ 88.30
 3. เรียบเรียงความคิดและประเด็นก่อนนำเสนอ และ นำเสนอข้อมูลที่อ้างอิงจาก
หลักฐาน มีจำนวนเท่ากันคือ 80 คน คิดเป็นร้อยละ 85.11
 4. มีความรู้รอบตัว มีจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 84.04
 5. พิจารณาข้อมูลการนำเสนอให้เหมาะสมกับเวลา มีจำนวน 73 คน คิดเป็นร้อย
ละ 77.66
 6. เตรียมความคิดเห็นไว้สอดแทรก ในระหว่างนำเสนอ มีจำนวน 64 คน คิดเป็น
ร้อยละ 68.09
 7. ศึกษาข้อมูลภูมิหลังของผู้ร่วมรายการ มีจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00
- รายการสนทนา หรือสัมภาษณ์เชิงสาระ หรือสารคดี (จากจำนวน 56 คน)
1. เรียบเรียงความคิดและประเด็นก่อนนำเสนอ มีจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ
83.93
 2. มีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า 44 คน คิดเป็นร้อยละ 78.57
 3. เตรียมความคิดเห็นไว้สอดแทรก ในระหว่างนำเสนอ และมีความรู้รอบตัว มี
จำนวนเท่ากันคือ 43 คน คิดเป็นร้อยละ 76.79

4. พิจารณาหัวข้อ หรือประเด็นให้มีความน่าสนใจหรือมีความสำคัญมีจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00

5. นำเสนอข้อมูลที่อ้างอิงจากหลักฐาน มีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 73.21

6. ศึกษาข้อมูลภูมิหลังของผู้ร่วมรายการ มีจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 69.64

7. พิจารณาข้อมูลการนำเสนอให้เหมาะสมกับเวลา มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 67.86

รายการสนทนา หรือสัมภาษณ์เชิงบันทึกลง (จากจำนวน 77 คน)

1. ศึกษาข้อมูลภูมิหลังของผู้ร่วมรายการ มีจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 75.32

2. พิจารณาข้อมูลการนำเสนอให้เหมาะสมกับเวลา มีจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 58.44

3. พิจารณาหัวข้อ หรือประเด็นให้มีความน่าสนใจ หรือ มีความสำคัญมีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 51.95

4. เตรียมความคิดเห็นไว้สอดแทรก ในระหว่างนำเสนอ มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 49.35

5. มีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า มีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 44.16

6. มีความรู้รอบตัว มีจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 42.86

7. เรียบเรียงความคิดและประเด็นก่อนนำเสนอ มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 35.06

8. นำเสนอข้อมูลที่อ้างอิงจากหลักฐาน มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 24.68

รายการเกมส์โชว์ หรือควิซโชว์ (จากจำนวน 71 คน)

1. มีความรู้รอบตัว มีจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 50.70

2. พิจารณาข้อมูลการนำเสนอให้เหมาะสมกับเวลา มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 45.07

3. มีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 28.17

4. ศึกษาข้อมูลภูมิหลังของผู้ร่วมรายการ มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 25.35

5. เตรียมความคิดเห็นไว้สอดแทรก ในระหว่างนำเสนอ มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 23.94

6. นำเสนอข้อมูลที่อ้างอิงจากหลักฐาน มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 16.90

7. พิจารณาหัวข้อ หรือประเด็นให้มีความน่าสนใจ หรือ มีความสำคัญมีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 15.49

8. เรียบเรียงความคิดและประเด็นก่อนนำเสนอ มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 11.27

ตารางที่ 20 แสดงความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการใช้ภาษา และ อวัจนภาษาจากการรับรู้ของกลุ่มประชาชนผู้รับชมในแต่ละประเภทรายการ

ความสามารถในการใช้ภาษา และ อวัจนภาษา				
	วิเคราะห์	สนทนา	สนทนา	เกมส์โชว์
	ข่าว	เชิงสาระ	บันเทิง	ควิทส์โชว์
นำเสนอด้วยความชัดเจน และเข้าใจง่าย	88 (93.61)	33 (58.93)	45 (58.44)	37 (52.11)
วิธีการพูดไม่ยืดยาวหรือซ้ำซ้อน	59 (62.77)	26 (46.43)	41 (53.25)	34 (47.89)
มีลำดับวิธีการนำเสนอที่ถูกต้อง	77 (81.91)	43 (76.79)	21 (27.27)	22 (30.99)
ใช้คำให้เหมาะสมกับบุคคล	76 (80.85)	44 (78.57)	39 (50.65)	28 (39.44)
พูดถูกต้องตาม อักษรภาษา	75 (79.79)	46 (82.14)	25 (32.47)	22 (30.99)
สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี	66 (70.21)	39 (69.64)	31 (40.26)	29 (40.85)
ทำให้ผู้รับชม มีอารมณ์ร่วม หรือเกิดมโนภาพ จินตนาการตามได้	56 (59.57)	28 (50.00)	62 (80.52)	51 (71.83)
น้ำเสียงมีชีวิต ชีวา และมีพลัง	65 (69.14)	25 (44.64)	61 (79.22)	52 (73.24)

การแต่งหน้าที่เหมาะสมกับรายการ	68 (72.34)	36 (64.28)	65 (84.42)	46 (64.79)
การแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ	81 (86.17)	45 (80.36)	51 (66.23)	47 (66.20)
การแสดงออกทางสีหน้า และ สายตา ที่เป็นธรรมชาติ	60 (63.82)	28 (50.00)	55 (71.43)	54 (76.06)

จากตารางที่ 20 พบว่าความสามารถในการใช้ภาษา และอวัจนภาษาของพิธีกร
โทรทัศน์ จากการรับรู้ของกลุ่มประชาชนผู้รับชมในแต่ละประเภทรายการ เป็นดังนี้

รายการข่าว วิเคราะห์ข่าว หรือเล่าข่าว (จากจำนวน 94 คน)

1. นำเสนอด้วยความชัดเจน และเข้าใจง่าย มีจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 93.61
2. การแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ มีจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 86.17
3. มีลำดับวิธีการนำเสนอที่ถูกต้อง มีจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 81.91
4. ใช้คำให้เหมาะสมกับบุคคล มีจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 80.85
5. พูดยกต้องตาม อักษรภาษา มีจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 79.79
6. การแต่งหน้าที่เหมาะสมกับรายการ มีจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 72.34
7. สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี มีจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 70.21
8. น้ำเสียงมีชีวิต ชีวา และมีพลัง มีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 69.14
9. การแสดงออกทางสีหน้า และสายตาที่เป็นธรรมชาติ มีจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 63.82
10. วิธีการพูดไม่เยิ่นเย้อหรือซับซ้อน มีจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 62.77
11. ทำให้ผู้รับชม มีอารมณ์ร่วม หรือเกิดมโนภาพ จินตนาการตามได้ มีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 59.57

รายการสนทนา หรือสัมภาษณ์เชิงสาระ หรือสารคดี (จากจำนวน 56 คน)

1. พูดยกต้องตาม อักษรภาษา มีจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 82.14
2. การแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ มีจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 80.36
3. ใช้คำให้เหมาะสมกับบุคคล มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 78.57

4. มีลำดับวิธีการนำเสนอที่ถูกต้อง มีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 76.79
5. สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี มีจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 69.64
6. การแต่งหน้าที่เหมาะสมกับรายการ มีจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 64.28
7. นำเสนอด้วยความชัดเจน และเข้าใจง่าย มีจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ

58.93

8. ทำให้ผู้รับชม มีอารมณ์ร่วม หรือเกิดมโนภาพ จินตนาการตามได้ และการแสดงออกทางสีหน้า และสายตาที่เป็นธรรมชาติ มีจำนวนเท่ากันคือ 28 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00
9. วิธีการพูดไม่เยิ่นเย้อหรือซ้ำซ้อน มีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 46.43
10. น้ำเสียงมีชีวิต ชีวา และมีพลัง มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 44.64

รายการสนทนา หรือสัมภาษณ์เชิงบันเทิง (จากจำนวน 77 คน)

1. ทำให้ผู้รับชม มีอารมณ์ร่วม หรือเกิดมโนภาพ จินตนาการตามได้ และการแต่งหน้าที่เหมาะสมกับรายการ มีจำนวนเท่ากันคือ 62 คน คิดเป็นร้อยละ 80.52
2. น้ำเสียงมีชีวิต ชีวา และมีพลัง มีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 79.22
3. การแสดงออกทางสีหน้า และสายตาที่เป็นธรรมชาติ มีจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 71.43
4. การแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ มีจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 66.23
5. นำเสนอด้วยความชัดเจน และเข้าใจง่าย มีจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ

58.44

6. วิธีการพูดไม่เยิ่นเย้อหรือซ้ำซ้อน มีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 53.25
7. ใช้คำให้เหมาะสมกับบุคคล มีจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 50.65
8. สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 40.26
9. พูดถูกต้องตาม อักษรภาษา มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 32.47
10. มีลำดับวิธีการนำเสนอที่ถูกต้อง มีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 27.27

รายการเกมส์โชว์ หรือควิซโชว์ (จากจำนวน 71 คน)

1. การแสดงออกทางสีหน้า และสายตาที่เป็นธรรมชาติ มีจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 76.06
2. น้ำเสียงมีชีวิต ชีวา และมีพลัง มีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 73.24
3. ทำให้ผู้รับชม มีอารมณ์ร่วม หรือเกิดมโนภาพ จินตนาการตามได้มีจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 71.83

4. การแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ มีจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 66.20
5. การแต่งหน้าที่เหมาะสมกับรายการ มีจำนวนเท่ากันคือ 46 คน คิดเป็นร้อยละ 64.79
6. นำเสนอด้วยความชัดเจน และเข้าใจง่าย มีจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 52.11
7. วิธีการพูดไม่เยิ่นเย้อหรือซับซ้อน มีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 47.89
8. สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี มีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 40.85
9. ใช้คำให้เหมาะสมกับบุคคล มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 39.44
10. มีลำดับวิธีการนำเสนอที่ถูกต้อง และ พูดถูกต้องตาม อักษรภาษา มีจำนวนเท่ากันคือ 22 คน คิดเป็นร้อยละ 30.99

ตารางที่ 21 แสดงความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านบุคลิกภาพจากการรับรู้ของกลุ่มประชาชนผู้รับชมในแต่ละประเภทรายการ

บุคลิกภาพ				
	วิเคราะห์	สนทนา	สนทนา เชิง	เกมส์โชว์
	ข่าว	เชิงสาระ	บันเทิง	ควิทส์โชว์
เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ	88 (93.62)	48 (85.71)	17 (22.08)	18 (25.35)
มีภาพของความเป็นคนดี	60 (63.83)	47 (83.93)	21 (27.27)	15 (21.13)
รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง	36 (38.30)	23 (41.07)	69 (89.61)	57 (80.28)

จากตารางที่ 21 พบว่าความสามารถทางการสื่อสารในด้านบุคลิกภาพ จากการรับรู้ของกลุ่มประชาชนผู้รับชมในแต่ละประเภทรายการ เป็นดังนี้

รายการข่าว วิเคราะห์ข่าว หรือเล่าข่าว (จากจำนวน 94 คน)

1. เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ มีจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 93.62

2. มีภาพของความเป็นคนดี มีจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 63.83
3. รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง มีจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 38.30

รายการสนทนา หรือสัมภาษณ์เชิงสาระ หรือสารคดี (จากจำนวน 56 คน)

1. เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ มีจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71
2. มีภาพของความเป็นคนดี มีจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 83.93
3. รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 41.07

รายการสนทนา หรือสัมภาษณ์เชิงบันเทิง (จากจำนวน 77 คน)

1. รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง มีจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 89.61
2. มีภาพของความเป็นคนดี มีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 27.27
3. เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 22.08

รายการเกมส์โชว์ หรือควิซโชว์ (จากจำนวน 71 คน)

1. รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง มีจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 80.28
2. เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 25.35
3. มีภาพของความเป็นคนดี มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 21.13

ตารางที่ 22 แสดงความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการสัมภาษณ์ และสนทนาของพิธีกรจากการรับรู้ของกลุ่มประชาชนผู้รับชมในแต่ละประเภทรายการ

ความสามารถในการสัมภาษณ์ และสนทนาของพิธีกร				
	วิเคราะห์ ข่าว	สนทนา เชิง สาระ	สนทนา เชิง บันเทิง	เกมส์ โชว์ ควิซ โชว์
สามารถนำเสนอได้โดยไม่ต้องดูสคริปต์	32 (34.04)	22 (39.29)	48 (62.34)	36 (46.75)
สามารถเปิดประเด็นการซักถาม หรือพูดคุยได้	59 (62.77)	42 (75.00)	60 (77.92)	23 (32.39)

ทิศทางการสัมภาษณ์ตรงประเด็น ไม่ออกนอกเรื่อง	60 (63.83)	42 (75.00)	17 (22.08)	9 (12.67)
นำเสนอเฉพาะข้อเท็จจริงไม่ใส่ความคิดเห็นส่วนตัว	58 (61.70)	35 (62.50)	5 (6.49)	9 (12.67)
มีความเป็นกลาง	65 (69.15)	36 (64.29)	18 (23.38)	17 (23.94)
พูดคุยอย่างเป็นกันเอง	36 (38.30)	17 (30.36)	69 (89.61)	53 (74.64)
มีอารมณ์ขัน	24 (25.53)	8 (14.29)	65 (84.41)	63 (88.73)
มีอารมณ์ร่วมไปกับผู้ร่วมรายการ	23 (24.46)	18 (32.14)	60 (77.92)	58 (81.69)
สรุปประเด็นชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย	83 (88.30)	36 (64.29)	23 (29.87)	18 (25.35)

จากตารางที่ 22 พบว่าความสามารถในการสัมภาษณ์และสนทนาของพิธีกรโทรทัศน์ จากการรับรู้ของกลุ่มประชาชนผู้รับชมในแต่ละประเภทรายการ เป็นดังนี้

รายการข่าว วิเคราะห์ข่าว หรือเล่าข่าว (จากจำนวน 94 คน)

1. สรุปประเด็นชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย มีจำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 88.30
2. มีความเป็นกลาง มีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 69.15
3. ทิศทางการสัมภาษณ์ตรงประเด็นไม่ออกนอกเรื่องมีจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 63.83
4. สามารถเปิดประเด็นการซักถาม หรือพูดคุยได้ มีจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 62.77
5. นำเสนอเฉพาะข้อเท็จจริงไม่ใส่ความคิดเห็นส่วนตัว มีจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 61.70
6. พูดคุยอย่างเป็นกันเอง มีจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 38.30

7. สามารถนำเสนอได้โดยไม่ต้องดูสคริปต์ มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 34.04

8. มีอารมณ์ขัน มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 25.53

9. มีอารมณ์ร่วมไปกับผู้ร่วมรายการ มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 24.46

รายการสนทนา หรือสัมภาษณ์เชิงสาระ หรือสารคดี (จากจำนวน 56 คน)

1. ทิศทางการสัมภาษณ์ตรงประเด็นไม่ออกนอกเรื่องและ สามารถเปิดประเด็นการซักถาม หรือพูดคุยได้ มีจำนวนเท่ากันคือ 42 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00

2. มีความเป็นกลาง และสรุปประเด็นชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย มีจำนวนเท่ากันคือ 36 คน คิดเป็นร้อยละ 64.29

3. นำเสนอเฉพาะข้อเท็จจริงไม่ใส่ความคิดเห็นส่วนตัว มีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50

4. สามารถนำเสนอได้โดยไม่ต้องดูสคริปต์ มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 39.29

5. มีอารมณ์ร่วมไปกับผู้ร่วมรายการ มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 32.14

6. พูดคุยอย่างเป็นกันเอง มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 30.36

7. มีอารมณ์ขัน มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29

รายการสนทนา หรือสัมภาษณ์เชิงบันเทิง (จากจำนวน 77 คน)

1. พูดคุยอย่างเป็นกันเอง มีจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 89.61

2. มีอารมณ์ขัน มีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 84.41

3. มีอารมณ์ร่วมไปกับผู้ร่วมรายการ และ สามารถเปิดประเด็นการซักถาม หรือพูดคุยได้ มีจำนวนเท่ากันคือ 60 คน คิดเป็นร้อยละ 97.92

4. สามารถนำเสนอได้โดยไม่ต้องดูสคริปต์ มีจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 62.34

5. สรุปประเด็นชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 29.87

6. มีความเป็นกลาง มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 23.38

7. ทิศทางการสัมภาษณ์ตรงประเด็นไม่ออกนอกเรื่อง มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 22.08

8. นำเสนอเฉพาะข้อเท็จจริงไม่ใส่ความคิดเห็นส่วนตัว มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 6.49

รายการเกมส์โชว์ หรือควิซโชว์ (จากจำนวน 71 คน)

1. มีอารมณ์ขัน มีจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 88.73

2. มีอารมณ์ร่วมไปกับผู้ร่วมรายการ มีจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 81.69

3. พุดคุยอย่างเป็นกันเอง มีจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 74.64
4. สามารถนำเสนอได้โดยไม่ต้องดูสคริปต์ มีจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 46.75
5. สามารถเปิดประเด็นการซักถาม หรือพุดคุยได้ มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ

32.39

6. สรุปประเด็นชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 25.35
7. มีความเป็นกลาง มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 23.94
8. ทิศทางการสัมภาษณ์ตรงประเด็นไม่ออกนอกเรื่อง และนำเสนอเฉพาะข้อเท็จจริงไม่ใช่ความคิดเห็นส่วนตัว มีจำนวนเท่ากันคือ 9 คน คิดเป็นร้อยละ 12.67

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 5: ผลการเปรียบเทียบ

จากผลการวิจัยที่ผู้วิจัยได้แยกผลการให้ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มคณะกรรมการตัดสินผลรางวัลโทรทัศน์ทองคำ ประชาชนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และ ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับชมรายการประเภทนั้น ๆ โดยเฉพาะ เพื่อนำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์เปรียบเทียบว่ามีความเหมือน หรือต่างกัน หรือไม่อย่างไร โดยผู้วิจัยได้สรุปผลการจัดอันดับของแต่ละตารางทางด้านบนเพื่อนำมาเปรียบเทียบลำดับความสำคัญของความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรยอดนิยม เฉพาะความสามารถที่ได้อันดับที่ 1 -3 ในแต่ละหัวข้อ รวมถึงการเก็บรวบรวมผลการตอบคำถามในแบบสอบถามปลายเปิดที่ให้แสดงความคิดเห็น โดยแยกเป็นความสามารถในด้านต่าง ๆ ในแต่ละประเภทรายการ ดังนี้

ตารางที่ 23 ก ตารางแสดงความสามารถของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการทำหน้าที่หลักของพิธีกร จากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมทุกประเภทรายการ

ความสามารถในการทำหน้าที่หลักของพิธีกร		
อันดับที่	คณะกรรมการ	ประชาชนทั้งหมด
1	มีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการ	การเป็นสัญลักษณ์ของรายการผู้ชมจะนึกถึงตัวพิธีกรทันทีเมื่อนึกถึงรายการนั้นๆ
2	สามารถเลือกสรรคำที่สุภาพในการนำเสนอ	มีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการ
3	มีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่มได้	มีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่มได้

จากตารางที่ 23 ก พบว่า ความสามารถในการทำหน้าที่หลักของพิธีกรที่เหมือนกันจากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดคือ การมีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการ และการมีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่มได้ และส่วนที่แตกต่างกันคือ คณะกรรมการมีความคิดเห็นในเรื่องความสามารถในการเลือกสรรคำที่สุภาพในการนำเสนอ และประชาชนเห็นว่าการเป็นสัญลักษณ์ของรายการผู้ชมจะนึกถึงตัวพิธีกรทันทีเมื่อนึกถึงรายการนั้นๆ นอกจากนั้นยังพบความ

คิดเห็นเพิ่มเติม จากการตอบแบบสอบถามปลายเปิดถึงประเด็นสำคัญในการทำหน้าที่หลักของพิธีกรดังนี้

- การมีจรรยาบรรณ จริยธรรม ในการนำเสนอ กลุ่มตัวอย่างโดยมากให้ความคิดเห็นในเรื่องนี้ว่า ในปัจจุบัน การนำเสนอของพิธีกรนั้น ละเลยในการคำนึงถึงคุณธรรม และ จริยธรรมในการนำเสนอ โดยมุ่งแต่การนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่คิดว่าประชาชนทั่วไปจะให้ความสนใจ เช่นการนำเสนอเรื่องราวของคดีความต่าง ๆ โดยละเลยเรื่องสิทธิส่วนบุคคล เช่น คดีข่มขืน หรือการนำเสนอเรื่องราวชีวิตในบางแง่มุมของดารา หรือผู้มีชื่อเสียง

- การเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เยาวชน หรือผู้ชม ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของคณะกรรมการตัดสินผลรางวัลโทรทัศน์ทองคำ โดยให้ความคิดเห็นว่าเป็น

“ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นพิธีกรควรมีบทบาทหน้าที่เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ชม เยาวชน ในหลาย ๆ ด้าน เช่น การแต่งกาย การใช้ภาษาที่ถูกหลักไวยากรณ์ กิริยามารยาท ความประพฤติทั้งในจอ และนอกจอ บทบาทในการแสดงน้ำใจในช่วงเวลาที่เหมาะสม เช่น ช่วงเกิดภัยพิบัติ ควรช่วยเหลือบรรณรักษ์”

(คุณจินตนา มณเฑียรวิเชียรฉาย)

ตารางที่ 23 ข ตารางแสดงความสามารถของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการจัดเตรียมข้อมูล จากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมทุกประเภทรายการ

ความสามารถในการจัดเตรียมข้อมูล		
อันดับที่	คณะกรรมการ	ประชาชนทั้งหมด
1	พิจารณาข้อมูลการนำเสนอให้เหมาะสมกับเวลา	มีความรู้รอบตัว
2	มีความรู้รอบตัว	พิจารณาข้อมูลการนำเสนอให้เหมาะสมกับเวลา
3	มีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า	มีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า

จากตารางที่ 23 ข พบว่า ความสามารถในการจัดเตรียมข้อมูลที่กลุ่มตัวอย่างรับรู้ขึ้นเหมือนกันทุกประการ คือ การมีความรู้รอบตัว การพิจารณาข้อมูลการนำเสนอให้เหมาะสมกับเวลา และต้องมีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า นอกจากนี้ยังพบความคิดเห็นเพิ่มเติม จากการตอบแบบสอบถามปลายเปิดถึงประเด็นสำคัญในด้านความสามารถในการจัดเตรียมข้อมูลนั้นคือ กลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นเพิ่มเติม ถึงเรื่องการนำเสนอข้อมูลต้องมีการอ้างอิงจากหลักฐาน โดยสามารถแสดงที่มาของหลักฐานอ้างอิงที่นำมาเสนอได้ จะช่วยเพิ่มความหนักแน่น และความน่าสนใจของสิ่งที่นำเสนอ

ตารางที่ 23 ค ตารางแสดงความสามารถของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการใช้ภาษา และ อัจฉนภาษา จากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง **โดยรวมทุกประเภทรายการ**

ความสามารถในการใช้ภาษาและ อัจฉนภาษา		
อันดับที่	คณะกรรมการ	ประชาชนทั้งหมด
1	การแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ	การแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ
2	นำเสนอด้วยความชัดเจน และเข้าใจง่าย	การแต่งหน้าที่เหมาะสมกับรายการ
3	สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี	น้ำเสียงมีชีวิต ชีวา และมีพลัง

จากตารางที่ 23 ค พบว่า ความสามารถในการใช้ภาษาและ อัจฉนภาษา กลุ่มตัวอย่างรับรู้ตรงกันในเรื่องการแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ โดยการแต่งกายที่เหมาะสมมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมจากคำถามปลายเปิดในแบบสอบถามคือ

- การแต่งกายที่เหมาะสมคือต้องแต่งกายให้เหมาะกับรายการที่นำเสนอ โดยเฉพาะพิธีกรวัยรุ่น หรือพิธีกรรายการสนทนา หรือสัมภาษณ์เชิงบันเทิง กลุ่มตัวอย่างโดยมากให้ความสำคัญกับการแต่งกายที่ควรจะมีมิติ รัศมี ไม่แต่งกายวาบหวามจนเกินงาม หรือดูรุงรังมากเกินไป

ส่วนที่กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ต่างกันคือ การแต่งหน้าที่เหมาะสมกับรายการ การนำเสนอด้วยความชัดเจน และเข้าใจง่าย ต้องสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี และน้ำเสียงมีชีวิตชีวาและมีพลัง ในส่วนของความคิดเห็นเพิ่มเติมจากแบบสอบถามปลายเปิดพบว่า

- เรื่องการใช้ภาษา และความถูกต้องของภาษา กลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นว่าพิธีกรในปัจจุบัน มักใช้ภาษาไม่ถูกต้อง ทั้งไม่ถูกต้องหลักทางไวยากรณ์ของภาษา และการออกเสียงอักขระที่ไม่ชัดเจน หรือผิดเพี้ยน โดยเฉพาะกลุ่มพิธีกรวัยรุ่นที่มักจะพูดไม่ชัด ทำให้เป็นตัวอย่างที่ไม่ดีแก่เยาวชนที่ชม ประเด็นในเรื่องการพูดไม่ชัดนี้เป็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาที่พบเห็นมากขึ้นในปัจจุบัน และต้องการให้เกิดการแก้ไขโดยด่วน

- การมีทักษะภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ

“หากพิธีกรสามารถพัฒนาทักษะทางภาษาต่างๆ ประเทศอื่น ๆ ได้ ก็จะทำให้ตัวพิธีกรมีความสามารถทางการสื่อสารมากยิ่งขึ้น”

(คุณจินตนา มณเฑียรวิเชียรฉาย)

- เรื่องของน้ำเสียง เป็นส่วนสำคัญมาก กลุ่มตัวอย่างหลายคน ชอบ หรือไม่ชอบตัวพิธีกรเพียงเพราะน้ำเสียงเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง โดยเฉพาะน้ำเสียงที่ไม่น่าฟัง เช่นเสียงใหญ่ เสียงแหลม หรือเสียงดังมากเกินไป น้ำเสียงที่กลุ่มตัวอย่างชื่นชอบจะเป็นน้ำเสียงที่สุภาพ ไม่ดัง หรือเบาจนเกินไป และมีความเป็นธรรมชาติ

ตารางที่ 23 ง ตารางแสดงความสามารถของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านบุคลิกภาพจากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมทุกประเภทรายการ

บุคลิกภาพ		
อันดับที่	คณะกรรมการ	ประชาชนทั้งหมด
1	เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ	รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง
2	รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง	เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ
3	มีภาพของความเป็นคนดี	มีภาพของความเป็นคนดี

จากตารางที่ 23 ง พบว่า ความสามารถในด้านบุคลิกภาพกลุ่มตัวอย่างรับรู้ตรงกันในทุกเรื่องนั่นคือ การเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง มีภาพของความเป็นคนดี แต่มีความแตกต่างกันที่คณะกรรมการรับรู้ในเรื่องของการเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ มากที่สุด ในขณะที่กลุ่มประชาชนรับรู้ในเรื่องการมีรูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมองมากที่สุด นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นเพิ่มเติมจากแบบสอบถามปลายเปิดในเรื่องที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพดังนี้คือ

- กลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นเรื่องความนิยมในตัวพิธีกรบางท่านเพราะเหตุผลในเรื่องรูปร่าง หน้าตาดี เพียงประการเดียว โดยไม่ได้มองที่ความสามารถด้านอื่นของตัวพิธีกร

- บุคลิกภาพที่ดีหมายถึง การนั่ง การยืน ที่เหยียดตรง ไม่นั่งหลังงอ หรือนั่งกระดิกเท้าในขณะนำเสนอรายการ

- ความยิ้มแย้ม เป็นธรรมชาติ กลุ่มตัวอย่างบางส่วนให้ความสำคัญกับความเป็นธรรมชาติ และการยิ้มแย้ม โดยให้ความคิดเห็นว่าเป็นว่า “ชื่นชอบพิธีกรที่หน้าตายิ้มแย้มขณะพูดคุย เพราะชมแล้วทำให้เกิดความสบายใจ” รวมถึงความเป็นธรรมชาติเป็นความสามารถที่สำคัญในการเป็นพิธีกรทุกประเภทรายการ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามชื่นชอบ

ตารางที่ 23 จ ตารางแสดงความสามารถของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการสัมภาษณ์ และสนทนาของพิธีกรจากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง **โดยรวมทุกประเภทรายการ**

ความสามารถในการสัมภาษณ์ และสนทนาของพิธีกร		
อันดับที่	คณะกรรมการ	ประชาชนทั้งหมด
1	พูดคุยอย่างเป็นกันเอง	สามารถเปิดประเด็นการซักถาม หรือพูดคุยได้
2	มีอารมณ์ขัน	พูดคุยอย่างเป็นกันเอง
3	สรุปประเด็นชัดเจนกระชับเข้าใจง่าย	มีอารมณ์ร่วมไปกับผู้ร่วมรายการ

จากตารางที่ 23 จ พบว่าความสามารถในการสัมภาษณ์ และสนทนาของพิธีกร กลุ่มตัวอย่างรับรู้ตรงกันในเรื่อง การพูดคุยอย่างเป็นกันเอง นอกจากนี้เป็นส่วนที่การรับรู้

ต่างกันคือ การมีอารมณ์ขัน ความสามารถในการเปิดประเด็นการซักถาม หรือพูดคุยได้ การสรุปประเด็นชัดเจนกระชับเข้าใจง่าย และการมีอารมณ์ร่วมไปกับผู้ร่วมรายการ ส่วนของความคิดเห็นจากแบบสอบถามปลายเปิดพบว่า

- ความเป็นกันเอง เป็นความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่ชื่นชอบพิธีกรที่มีความเป็นกันเองกับผู้ร่วม ซึ่งในขณะเดียวกันก็ต้องให้เกียรติกับผู้ร่วมรายการด้วย

- การพูดเรื่องที่เป็นกระแส หรือเหมาะสมกับสถานการณ์ในสังคม จะทำให้เกิดความน่าสนใจและน่าติดตามมากยิ่งขึ้น

- ควรเสริมการพูดในจังหวะที่ควรเสริม รู้จักการใช้จังหวะในการสัมภาษณ์ที่ถูกต้อง ไม่พูดแทรกผู้ร่วมรายการ

- ส่งเสริมจุดเด่นของผู้ร่วมรายการ เป็นความสามารถที่พิธีกรควรคำนึงถึง เพื่อให้ผู้ร่วมรายการมีความสำคัญ และมีความน่าสนใจ

ตารางที่ 24 ก ตารางแสดงความสามารถของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการทำหน้าที่หลักของพิธีกร จากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง ในรายการประเภทข่าว วิเคราะห์ข่าว เล่าข่าว

ความสามารถในการทำหน้าที่หลักของพิธีกร		
อันดับที่	คณะกรรมการ	ประชาชนผู้รับชมรายการข่าว ฯ
1	การเป็นสัญลักษณ์ของรายการผู้ชมจะนึกถึงตัวพิธีกรทันทีเมื่อนึกถึงรายการนั้นๆ	การเป็นสัญลักษณ์ของรายการผู้ชมจะนึกถึงตัวพิธีกรทันทีเมื่อนึกถึงรายการนั้นๆ
2	มีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการ	มีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการ
3	มีความรู้ความเข้าใจในเครื่องมืออุปกรณ์และสัญญาณต่างๆ ที่เกี่ยวกับการถ่ายทำรายการโทรทัศน์	สามารถเลือกสรรค่าที่สุภาพในการนำเสนอ

จากตารางที่ 24 ก. พบว่าความสามารถในด้านการทำหน้าที่หลักของพิธีกรในรายการประเภทข่าว วิเคราะห์ข่าว เล่าข่าว กลุ่มตัวอย่างรับรู้ตรงกันในเรื่องความเป็นสัญลักษณ์ของรายการผู้ชมจะนึกถึงตัวพิธีกรทันทีเมื่อนึกถึงรายการนั้นๆ และการมีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการ และส่วนที่รับรู้ต่างกันคือ คณะกรรมการรับรู้ในเรื่อง การมีความรู้ความเข้าใจในเครื่องมืออุปกรณ์และสัญญาณต่างๆ ที่เกี่ยวกับการถ่ายทำรายการโทรทัศน์ และประชาชนรับรู้ในเรื่องความสามารถในการเลือกสรรคำที่สุภาพในการนำเสนอ

ตารางที่ 24 ข ตารางแสดงความสามารถของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการจัดเตรียมข้อมูลของพิธีกร จากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง ในรายการประเภทข่าว วิเคราะห์ข่าว เล่าข่าว

ความสามารถในการจัดเตรียมข้อมูล		
อันดับที่	คณะกรรมการ	ประชาชนผู้รับชมรายการข่าว ฯ
1	มีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า	มีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า
2	พิจารณาข้อมูลการนำเสนอให้เหมาะสมกับเวลา	พิจารณาหัวข้อ หรือประเด็นให้มีความน่าสนใจ หรือ มีความสำคัญ
3	พิจารณาหัวข้อ หรือประเด็นให้มีความน่าสนใจ หรือ มีความสำคัญ	เรียบเรียงความคิดและประเด็นก่อนนำเสนอ

จากตารางที่ 24 ข พบว่าความสามารถในด้านการจัดเตรียมข้อมูลของพิธีกรในรายการประเภทข่าว วิเคราะห์ข่าว เล่าข่าว กลุ่มตัวอย่างรับรู้ตรงกันในเรื่อง ควรมีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า และการพิจารณาหัวข้อ หรือประเด็นให้มีความน่าสนใจ หรือ มีความสำคัญ ส่วนที่ต่างกันคือ คณะกรรมการรับรู้เรื่อง การพิจารณาข้อมูลการนำเสนอให้เหมาะสมกับเวลา และประชาชนรับรู้เรื่อง การเรียบเรียงความคิดและประเด็นก่อนนำเสนอ นอกจากนั้นยังมีความคิดเห็นเพิ่มเติมจากคำถามปลายเปิดคือ

- พิธีกรควรหาข้อมูลให้ครบจากทุกสื่อ และมีความรอบด้าน สามารถนำข้อมูลมาใช้ได้ในทันที ไม่ควรรับข้อมูลจากสื่อทางเดียว เพื่อเพิ่มความหนักแน่นและน่าเชื่อถือของข้อมูล

ตารางที่ 24 ค ตารางแสดงความสามารถของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการใช้ภาษา และ อวัจนภาษาของพิธีกร จากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง ในรายการประเภทข่าว วิเคราะห์ข่าว เล่าข่าว

ความสามารถในการใช้ภาษาและ อวัจนภาษา		
อันดับที่	คณะกรรมการ	ประชาชนผู้รับชมรายการข่าว ฯ
1	นำเสนอด้วยความชัดเจนและเข้าใจง่าย	นำเสนอด้วยความชัดเจนและเข้าใจง่าย
2	วิธีการพูดไม่เยิ่นเย้อ หรือซับซ้อน	การแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ
3	การแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ	มีลำดับวิธีการนำเสนอที่ถูกต้อง

จากตารางที่ 24 ค พบว่าความสามารถในด้านการใช้ภาษาและ อวัจนภาษาของพิธีกรในรายการประเภทข่าว วิเคราะห์ข่าว เล่าข่าว กลุ่มตัวอย่างรับรู้ตรงกันในเรื่อง การนำเสนอด้วยความชัดเจนและเข้าใจง่าย และ การแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ ส่วนที่ต่างกันคือ คณะกรรมการรับรู้เรื่อง วิธีการพูดต้องไม่เยิ่นเย้อ หรือซับซ้อน และประชาชนรับรู้เรื่องควรมีลำดับวิธีการนำเสนอที่ถูกต้อง ส่วนความคิดเห็นเพิ่มเติมจากคำถามปลายเปิดสนับสนุนเรื่องของวิธีการนำเสนอดังนี้

- การมีทักษะในการเล่าเรื่อง หรือ อธิบาย เช่น การอธิบายเรื่องยากให้เข้าใจได้ โดยง่าย โดยการใช้ภาษาที่คนทั่วไปสามารถเข้าใจได้ ความสามารถในเรื่องนี้โดยมากจะเป็นความคิดเห็นต่อพิธีกรประเภทรายการข่าว วิเคราะห์ข่าว เล่าข่าว โดยคณะกรรมการตัดสินผลรางวัลโทรทัศน์ทองคำ ได้ให้ความคิดเห็นว่า

“เนื่องจากในปัจจุบันผู้ชมมักจะเลือกชมข่าวสารที่มีการย่อยมาแล้ว พิธีกรประเภทข่าว จึงมีรูปแบบในการนำเสนอข่าวแบบเล่าข่าว และเป็นกระแสที่นิยมอย่างสูง อาจเป็นไปได้ว่าผู้ชมต้องการรับชมข่าว โดยใช้รูปแบบการนำเสนอที่ไม่ซีเรียส เสมือนเป็นการมาเล่าให้ฟังอีกทีหนึ่ง โดยไม่ใช้นำเสนอแต่เนื้อหา ตรง ๆ ล้วน ๆ”

(คุณสุภาณี นิตยเสมอ)

นอกจากนั้นการนำเสนอข่าวเศรษฐกิจ ในรูปแบบของ บัญชา ชุมชัยเวทย์ ที่ได้รับเลือกให้เป็นพิธีกรข่าวที่มีผู้ชื่นชอบมากที่สุดท่านหนึ่งจากคำถามในแบบสอบถามปลายเปิดที่ผู้วิจัยได้สอบถาม เหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เลือก บัญชา ชุมชัยเวทย์ นั้น เกือบทั้งหมดให้เหตุผลว่า สามารถทำให้ข่าวเศรษฐกิจที่มีแต่เรื่องของตัวเลข และ ภาษาทางเศรษฐศาสตร์นั้น สามารถเข้าใจได้โดยง่าย และน่าติดตาม

ตารางที่ 24 ง ตารางแสดงความสามารถของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านบุคลิกภาพของพิธีกร จากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง ในรายการประเภทข่าว วิเคราะห์ข่าว เล่าข่าว

บุคลิกภาพ		
อันดับที่	คณะกรรมการ	ประชาชนผู้รับชมรายการข่าว ฯ
1	เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ	เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ
2	มีภาพของความเป็นคนดี	มีภาพของความเป็นคนดี
3	รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง	รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง

จากตารางที่ 24 ง พบว่าความสามารถในด้านบุคลิกภาพของพิธีกรในรายการประเภทข่าว วิเคราะห์ข่าว เล่าข่าว กลุ่มตัวอย่างรับรู้ตรงกันทั้งหมด คือ ควรเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ มากที่สุด รองลงมาคือ การมีภาพของความเป็นคนดี และสุดท้ายคือการมีรูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 จ ตารางแสดงความสามารถของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการสัมภาษณ์ และสนทนาของพิธีกร จากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง ในรายการประเภทข่าว วิเคราะห์ข่าว เล่าข่าว

ความสามารถในการสัมภาษณ์ และสนทนาของพิธีกร		
อันดับที่	คณะกรรมการ	ประชาชนผู้รับชมรายการข่าว ฯ
1	นำเสนอเฉพาะข้อเท็จจริงไม่ใช่ความคิดเห็นส่วนตัว	สรุปประเด็นชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย
2	มีความเป็นกลาง	มีความเป็นกลาง
3	สรุปประเด็นชัดเจนกระชับเข้าใจง่าย	ทิศทางการสัมภาษณ์ตรงประเด็นไม่ออกนอกเรื่อง

จากตารางที่ 24 จ พบว่าความสามารถในการสัมภาษณ์ และสนทนาของพิธีกรในรายการประเภทข่าว วิเคราะห์ข่าว เล่าข่าว กลุ่มตัวอย่างรับรู้ตรงกันในเรื่อง ควรมีความเป็นกลาง และสามารถสรุปประเด็นชัดเจนกระชับเข้าใจง่าย ส่วนที่ต่างกันคือ คณะกรรมการรับรู้เรื่อง การนำเสนอเฉพาะข้อเท็จจริงไม่ใช่ความคิดเห็นส่วนตัว และประชาชนรับรู้เรื่องทิศทางการสัมภาษณ์ควรตรงประเด็นไม่ออกนอกเรื่อง นอกจากนั้นยังพบประเด็นในเรื่องของความเป็นกลาง จากคำถามปลายเปิด ดังนี้

- ความเป็นกลาง เป็นประเด็นสำคัญที่กลุ่มตัวอย่างในรายการประเภทข่าว วิเคราะห์ข่าว หรือเล่าข่าว คิดว่าควรจะมีอย่างยิ่ง และเป็นประเด็นสำคัญที่จะทำให้กลุ่มตัวอย่างชอบ หรือไม่ชอบในตัวพิธีกรคนนั้น นั้น นอกจากความเป็นกลางแล้วยังมีประเด็นเรื่องของการชี้นำโดยกลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นว่า พิธีกรที่ดีต้องไม่ชี้นำผู้ร่วมรายการ หรือผู้ชม โดยเฉพาะในรายการประเภทข่าว เล่าข่าว วิเคราะห์ข่าว รวมถึงไม่สอดแทรกความคิดเห็น หรือ ความรู้สึกส่วนตัว ควรนำเสนอด้วยความเป็นกลาง โดยให้ผู้ชมเป็นผู้วิเคราะห์เนื้อหาสาระนั่นเอง

ตารางที่ 25 ก. ตารางแสดงความสามารถของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการทำหน้าที่หลักของพิธีกร จากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง ในรายการประเภทสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงสาระ หรือสารคดี

ความสามารถในการทำหน้าที่หลักของพิธีกร		
อันดับที่	คณะกรรมการ	ประชาชนผู้รับชมรายการสนทนาเชิงสาระ
1	สามารถเลือกสรรคำที่สุภาพในการนำเสนอ	สามารถเลือกสรรคำที่สุภาพในการนำเสนอ
2	มีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการ	มีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่มได้
3	มีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่มได้	มีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการ

จากตารางที่ 25 ก พบว่าความสามารถในด้านการทำหน้าที่หลักของพิธีกรในรายการประเภทสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงสาระ หรือสารคดี กลุ่มตัวอย่างรับรู้ตรงกันในทุกเรื่อง ต่างกันเพียงกันจัดลำดับเท่านั้น กล่าวคือ ความสามารถเลือกสรรคำที่สุภาพในการนำเสนอ มากที่สุด รองลงมาคือ การมีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการ และ การมีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่มได้ ส่วนความคิดเห็นจากคำถามปลายเปิดมีผลดังนี้คือ

- การมีทักษะการนำเสนอเป็นกลุ่ม ประเด็นนี้โดยมากเป็นความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรในรูปแบบรายการสนทนา หรือสัมภาษณ์เชิงบันเทิง เนื่องจากในปัจจุบันนี้เราจะพบว่า พิธีกรในรูปแบบรายการประเภทนี้มักใช้พิธีกรมากกว่า 1 คนขึ้นไป เพื่อให้เกิดการรับส่งระหว่างพิธีกร รวมถึงให้เกิดความสนุกสนานมากขึ้น ดังนั้นเมื่อมีพิธีกรหลายคน พิธีกรแต่ละท่านจึงต้องมีความสามารถในการนำเสนอร่วมกันเป็นกลุ่มได้

“พิธีกรต้องสามารถเชื่อมโยงพิธีกรร่วมที่มีความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง เพื่อให้รายการเป็นหนึ่งเดียวกัน”

(คุณจินตนา มณฑิยวิเชียรฉาย)

อีกประการหนึ่งคือ กลุ่มตัวอย่างบางท่านมีความคิดเห็นว่าบางรายการนั้น มีจำนวนพินิจมากเกินไป ทำให้พินิจบางท่านไม่ได้รับบทบาทในการนำเสนอ จึงควรใช้จำนวนพินิจที่เหมาะสมกับรูปแบบของรายการ

ตารางที่ 25 ข ตารางแสดงความสามารถของพินิจโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการจัดเตรียมข้อมูลของพินิจ จากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง ในรายการประเภทสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงสาระ หรือสารคดี

ความสามารถในการจัดเตรียมข้อมูล		
อันดับที่	คณะกรรมการ	ประชาชนผู้รับชมรายการสนทนาเชิงสาระ
1	มีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า	เรียบเรียงความคิดและประเด็นก่อนนำเสนอ
2	ศึกษาข้อมูลภูมิหลังของผู้ร่วมรายการ	มีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า
3	พิจารณาหัวข้อ หรือประเด็นให้มีความน่าสนใจ หรือ มีความสำคัญ	มีความรู้รอบตัว

จากตารางที่ 25 ข พบว่าความสามารถในด้านความสามารถในการจัดเตรียมข้อมูลของพินิจในรายการประเภทสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงสาระ หรือสารคดี มีส่วนที่รับรู้ตรงกันคือ ควรมีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า และส่วนที่รับรู้ต่างกันคือ คณะกรรมการรับรู้ในเรื่องควรศึกษาข้อมูลภูมิหลังของผู้ร่วมรายการ และการพิจารณาหัวข้อ หรือประเด็นให้มีความน่าสนใจ หรือ มีความสำคัญ กลุ่มประชาชนรับรู้ในเรื่อง การเรียบเรียงความคิดและประเด็นก่อนนำเสนอ และการมีความรู้รอบตัว และคำตอบจากแบบสอบถามปลายเปิดพบว่า

- ควรมีความรู้ในเรื่องที่พูด โดยเฉพาะในรายการประเภทข่าว วิเคราะห์ข่าว เล่าข่าว และรายการสนทนา หรือสัมภาษณ์เชิงสาระ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ถ้าตัวพินิจมีความรู้ในเรื่องที่พูด จะสามารถต่อยอดข้อมูลที่มีอยู่ รวมถึงการนำเสนอก็จะเป็นไปโดยความราบรื่นไม่ติดขัด และสามารถนำความรู้ที่เกี่ยวกับเรื่องที่พูดมาประยุกต์ใช้ในการพูดได้

ตารางที่ 25 ค ตารางแสดงความสามารถของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการใช้ภาษา และ อวัจนภาษาของพิธีกร จากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง **ในรายการประเภทสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงสาระ หรือสารคดี**

ความสามารถในการใช้ภาษาและ อวัจนภาษา		
อันดับที่	คณะกรรมการ	ประชาชนผู้รับชมรายการสนทนาเชิงสาระ
1	นำเสนอด้วยความชัดเจนและเข้าใจง่าย	พูดถูกต้องตาม อักษรภาษา
2	วิธีการพูดไม่เยิ่นเย้อ หรือซับซ้อน	การแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ
3	ใช้คำได้เหมาะสมกับบุคคล	ใช้คำได้เหมาะสมกับบุคคล

จากตารางที่ 25 ค พบว่าความสามารถในการใช้ภาษาและอวัจนภาษาของพิธีกรในรายการประเภทสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงสาระ หรือสารคดี มีส่วนที่รับรู้ตรงกันคือ การใช้คำได้เหมาะสมกับบุคคล และส่วนที่รับรู้ต่างกันคือ คณะกรรมการรับรู้ในเรื่อง การนำเสนอด้วยความชัดเจนและเข้าใจง่าย และวิธีการพูดไม่เยิ่นเย้อ หรือซับซ้อน กลุ่มประชาชนรับรู้ในเรื่อง การพูดถูกต้องตาม อักษรภาษา และการแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ

ตารางที่ 25 ง ตารางแสดงความสามารถของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านบุคลิกภาพของพิธีกร จากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง **ในรายการประเภทสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงสาระ หรือสารคดี**

บุคลิกภาพ		
อันดับที่	คณะกรรมการ	ประชาชนผู้รับชมรายการสนทนาเชิงสาระ
1	เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ	เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ
2	มีภาพของความเป็นคนดี	มีภาพของความเป็นคนดี
3	รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง	รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง

จากตารางที่ 25 ง พบว่าความสามารถในด้านบุคลิกภาพของพิธีกรในรายการประเภทสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงสาระ หรือสารคดี กลุ่มตัวอย่างรับรู้ตรงกันทุกเรื่อง คือ การเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ การมีภาพของความเป็นคนดี และรูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง

ตารางที่ 25 จ ตารางแสดงความสามารถของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการสัมภาษณ์ และสนทนาของพิธีกร จากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง ในรายการประเภทสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงสาระ หรือสารคดี

ความสามารถในการสัมภาษณ์ และสนทนาของพิธีกร		
อันดับที่	คณะกรรมการ	ประชาชนผู้รับชมรายการสนทนาเชิงสาระ
1	ทิศทางการสัมภาษณ์ตรงประเด็น ไม่ออกนอกเรื่อง	ทิศทางการสัมภาษณ์ตรงประเด็น ไม่ออกนอกเรื่อง
2	สรุปประเด็นชัดเจนกระชับเข้าใจง่าย	สามารถเปิดประเด็นการซักถาม หรือพูดคุยได้
3	สามารถเปิดประเด็นการซักถาม หรือพูดคุยได้	มีความเป็นกลาง

จากตารางที่ 25 จ พบว่าความสามารถในด้านการสัมภาษณ์ และสนทนาของพิธีกรในรายการประเภทสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงสาระ หรือสารคดี มีส่วนที่รับรู้ตรงกันคือ ทิศทางการสัมภาษณ์ควรตรงประเด็น ไม่ออกนอกเรื่อง และสามารถเปิดประเด็นการซักถาม หรือพูดคุยได้ ส่วนที่ต่างกันคือ คณะกรรมการรับรู้ในเรื่อง การสรุปประเด็นชัดเจนกระชับเข้าใจง่าย กลุ่มประชาชนรับรู้ในเรื่อง ควรมีความเป็นกลาง และส่วนเพิ่มเติมที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดคือ

- พิธีกรควรควบคุมการสัมภาษณ์ให้อยู่ในกรอบที่ตั้งใจได้ โดยสามารถรักษาเนื้อหาสาระและประเด็นสำคัญของเรื่องที่จะพูดไม่ให้ออกนอกเรื่อง หรือเบี่ยงเบนประเด็นไปในทิศทางอื่น รวมถึงการควบคุมเวลาในการสนทนาให้พอดี

ตารางที่ 26 ก. ตารางแสดงความสามารถของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการทำหน้าที่หลักของพิธีกร จากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง ในรายการประเภทสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงบันเทิง

ความสามารถในการทำหน้าที่หลักของพิธีกร		
อันดับที่	คณะกรรมการ	ประชาชนผู้รับชมรายการสนทนาเชิงบันเทิง
1	พลั้งดีใจให้ผู้ชมติดตามรายการ	พลั้งดีใจให้ผู้ชมติดตามรายการ
2	มีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่มได้	มีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่มได้
3	สามารถเลือกสรรคำที่สุภาพในการนำเสนอ	การเป็นสัญลักษณ์รายการผู้ชมจะนึกถึงตัวพิธีกรทันทีเมื่อนึกถึงรายการนั้นๆ

จากตารางที่ 26 ก พบว่าความสามารถในด้านการทำหน้าที่หลักของพิธีกรในรายการประเภทสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงบันเทิง กลุ่มตัวอย่างรับรู้ตรงกันในเรื่อง การมีพลั้งดีใจให้ผู้ชมติดตามรายการ และการมีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่มได้ ส่วนที่ต่างกันคือ คณะกรรมการรับรู้ในเรื่อง ความสามารถเลือกสรรคำที่สุภาพในการนำเสนอ และประชาชนรับรู้ในเรื่องการเป็นสัญลักษณ์รายการผู้ชมจะนึกถึงตัวพิธีกรทันทีเมื่อนึกถึงรายการนั้นๆ

ตารางที่ 26 ข ตารางแสดงความสามารถของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการจัดเตรียมข้อมูลของพิธีกร จากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง ในรายการประเภทสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงบันเทิง

ความสามารถในการจัดเตรียมข้อมูล		
อันดับที่	คณะกรรมการ	ประชาชนผู้รับชมรายการสนทนาเชิงบันเทิง
1	พิจารณาข้อมูลการนำเสนอให้เหมาะสมกับเวลา	ศึกษาข้อมูลภูมิหลังของผู้ร่วมรายการ
2	ศึกษาข้อมูลภูมิหลังของผู้ร่วมรายการ	พิจารณาข้อมูลการนำเสนอให้เหมาะสมกับเวลา
3	เรียบเรียงความคิดและประเด็นก่อนนำเสนอ	พิจารณาหัวข้อ หรือประเด็นให้มีความน่าสนใจ หรือ มีความสำคัญ

จากตารางที่ 26 ข พบว่าความสามารถในด้านการจัดเตรียมข้อมูลของพิธีกรในรายการประเภทสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงบันเทิง มีส่วนที่รับรู้ตรงกันคือ การพิจารณาข้อมูลการนำเสนอให้เหมาะสมกับเวลา และ การศึกษาข้อมูลภูมิหลังของผู้ร่วมรายการ และส่วนที่รับรู้ต่างกันคือ คณะกรรมการรับรู้ในเรื่อง การเรียบเรียงความคิดและประเด็นก่อนนำเสนอ และ กลุ่มประชาชนรับรู้ในเรื่อง การพิจารณาหัวข้อ หรือประเด็นให้มีความน่าสนใจ หรือ มีความสำคัญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 ค ตารางแสดงความสามารถของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการใช้ภาษา และ อวัจนภาษาของพิธีกร จากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง ในรายการประเภทสนทนาหรือ สัมภาษณ์เชิงบันเทิง

ความสามารถในการใช้ภาษาและ อวัจนภาษา		
อันดับที่	คณะกรรมการ	ประชาชนผู้รับชมรายการสนทนาเชิงบันเทิง
1	นำเสนอด้วยความชัดเจนและเข้าใจง่าย	พูดถูกต้องตาม อักษรภาษา
2	วิธีการพูดไม่เยิ่นเย้อ หรือซับซ้อน	การแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ
3	ใช้คำได้เหมาะสมกับบุคคล	ใช้คำได้เหมาะสมกับบุคคล

จากตารางที่ 26 ค พบว่าความสามารถในด้านการใช้ภาษาและ อวัจนภาษาของพิธีกรในรายการประเภทสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงบันเทิง มีส่วนที่รับรู้ตรงกันคือ การใช้คำได้เหมาะสมกับบุคคลและส่วนที่รับรู้ต่างกันคือ คณะกรรมการรับรู้ในเรื่อง การนำเสนอด้วยความชัดเจนและเข้าใจง่าย และวิธีการพูดที่ไม่เยิ่นเย้อ หรือซับซ้อน และ กลุ่มประชาชนรับรู้ในเรื่อง การพูดถูกต้องตาม อักษรภาษา และ การแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ

ตารางที่ 26 ง ตารางแสดงความสามารถของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านบุคลิกภาพของพิธีกร จากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง ในรายการประเภทสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงบันเทิง

บุคลิกภาพ		
อันดับที่	คณะกรรมการ	ประชาชนผู้รับชมรายการสนทนาเชิงบันเทิง
1	รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง	รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง
2	มีภาพของความเป็นคนดี	มีภาพของความเป็นคนดี
3	เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ	เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ

จากตารางที่ 26 ง พบว่าความสามารถในด้านบุคลิกภาพของพิธีกรในรายการประเภทสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงบันเทิง กลุ่มตัวอย่างรับรู้ตรงกันทุกเรื่อง คือ รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง การมีภาพของความเป็นคนดี และการเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ

ตารางที่ 26 จ ตารางแสดงความสามารถของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการสัมภาษณ์ และสนทนาของพิธีกร จากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง ในรายการประเภทสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงบันเทิง

ความสามารถในการสัมภาษณ์ และสนทนาของพิธีกร		
อันดับที่	คณะกรรมการ	ประชาชนผู้รับชมรายการสนทนาเชิงบันเทิง
1	พูดคุยอย่างเป็นกันเอง	พูดคุยอย่างเป็นกันเอง
2	มีอารมณ์ขัน	มีอารมณ์ขัน
3	สามารถเปิดประเด็นการซักถาม หรือพูดคุยได้	มีอารมณ์ร่วมไปกับผู้ร่วมรายการ

จากตารางที่ 26 จ พบว่าความสามารถในด้านการสัมภาษณ์ และสนทนาของพิธีกรในรายการประเภทสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงบันเทิง มีส่วนที่รับรู้ตรงกันคือการพูดคุยอย่างเป็นกันเอง และการมีอารมณ์ขัน ส่วนที่ต่างกันคือ คณะกรรมการรับรู้ในเรื่อง สามารถเปิดประเด็นการซักถาม หรือพูดคุยได้ กลุ่มประชาชนรับรู้ในเรื่อง การมีอารมณ์ร่วมไปกับผู้ร่วมรายการ ในประเด็นของอารมณ์ขัน ความคิดเห็นจากแบบสอบถามปลายเปิดพบว่า

- อารมณ์ขัน เป็นความสามารถที่สำคัญของพิธีกรโดยเฉพาะในรายการประเภทสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงบันเทิง กลุ่มตัวอย่างให้เหตุผลความชื่นชอบตัวพิธีกรในเรื่องอารมณ์ขันเป็นจำนวนมาก เพราะผู้ชมในรายการประเภทนี้ต้องการมองหาความสนุกสนานเพื่อการผ่อนคลายเป็นประเด็นสำคัญ แต่ความคิดเห็นส่วนมากระบุตรงกันว่า “อารมณ์ขันต้องสุภาพ ไม่เสียดสีผู้อื่นเพื่อความตลก หรือ ใช้ความหยาบคายมาสร้างความตลก”

-การเลือกถามในสิ่งที่คนส่วนมากอยากทราบ เพราะพิธีกรคือผู้ที่โอกาสในการพูดคุยกับผู้ที่ผู้ชมส่วนมากอยากพูดคุยด้วย จึงควรเลือกคำถามในสิ่งที่คนส่วนมากอยากจะทราบ เพื่อเป็นการถามให้ตรงกับผู้ชม

ตารางที่ 27 ก. ตารางแสดงความสามารถของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการทำหน้าที่หลักของพิธีกร จากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง **ในรายการประเภทเกมส์โชว์ และควิส์โชว์**

ความสามารถในการทำหน้าที่หลักของพิธีกร		
อันดับที่	คณะกรรมการ	ประชาชนผู้รับชมรายการเกมส์โชว์
1	มีความรู้ความเข้าใจในเครื่องมือ อุปกรณ์และสัญญาณต่างๆ ที่เกี่ยวกับการถ่ายทำรายการโทรทัศน์	การเป็นสัญลักษณ์ของรายการผู้ชมจะนึกถึงตัวพิธีกรทันทีเมื่อนึกถึงรายการนั้นๆ
2	มีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการ	มีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการ
3	มีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่มได้	มีความรู้ความเข้าใจในเครื่องมือ อุปกรณ์ และสัญญาณต่างๆ ที่เกี่ยวกับการถ่ายทำรายการโทรทัศน์

จากตารางที่ 27 ก พบว่าความสามารถในด้านการทำหน้าที่หลักของพิธีกรในรายการประเภทเกมส์โชว์ และควิส์โชว์ กลุ่มตัวอย่างรับรู้ตรงกันในเรื่อง การมีความรู้ความเข้าใจในเครื่องมือ อุปกรณ์และสัญญาณต่างๆ ที่เกี่ยวกับการถ่ายทำรายการโทรทัศน์และการมีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการ ส่วนที่ต่างกันคือ คณะกรรมการรับรู้ในเรื่อง การมีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่มได้ และประชาชนรับรู้ในเรื่อง การเป็นสัญลักษณ์ของรายการผู้ชมจะนึกถึงตัวพิธีกรทันทีเมื่อนึกถึงรายการนั้นๆ และความคิดเห็นเพิ่มเติมจากคำถามปลายเปิดพบว่า

- การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า เป็นความสามารถทางการสื่อสารที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีมีความสำคัญ โดยเฉพาะกับรูปแบบรายการประเภท เกมส์โชว์ ควิส์โชว์ หรือรายการวิเคราะห์ข่าวที่มีการเชิญผู้มาสัมภาษณ์ โดยออกอากาศสด ผู้ที่ทำหน้าที่พิธีกรต้องมีการแก้ปัญหาเฉพาะ

หน้าได้เป็นอย่างดี โดยในเรื่องนี้กลุ่มตัวอย่างยังมีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่าต้องเกิดจากการสั่งสมประสบการณ์ของตัวพิธีกรด้วย

ตารางที่ 27 ข ตารางแสดงความสามารถของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการจัดเตรียมข้อมูลของพิธีกร จากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง ในรายการประเภทเกมโชว์ และควิส์โชว์

ความสามารถในการจัดเตรียมข้อมูล		
อันดับที่	คณะกรรมการ	ประชาชนผู้รับชมรายการเกมโชว์
1	พิจารณาข้อมูลการนำเสนอให้เหมาะสมกับเวลา	มีความรู้รอบตัว
2	มีความรู้รอบตัว	พิจารณาข้อมูลการนำเสนอให้เหมาะสมกับเวลา
3	มีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า	มีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า

จากตารางที่ 27 ข พบว่าความสามารถในด้านการจัดเตรียมข้อมูลของพิธีกรในรายการประเภทเกมโชว์ และควิส์โชว์ มีส่วนที่รับรู้ตรงกันทั้งหมดคือ การพิจารณาข้อมูลการนำเสนอให้เหมาะสมกับเวลา การมีความรู้รอบตัว และมีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า

ตารางที่ 27 ค ตารางแสดงความสามารถของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการใช้ภาษา และ อวัจนภาษาของพิธีกร จากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง ในรายการประเภทเกมโชว์ และ คิวโชว์

ความสามารถในการใช้ภาษาและ อวัจนภาษา		
อันดับที่	คณะกรรมการ	ประชาชนผู้รับชมรายการเกมโชว์
1	สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี	การแสดงออกทางสีหน้า และ สายตาที่เป็นธรรมชาติ
2	น้ำเสียงมีชีวิต ชีวา และมีพลัง	น้ำเสียงมีชีวิต ชีวา และมีพลัง
3	การแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ	ทำให้ผู้รับชม มีอารมณ์ร่วม หรือเกิดมโนภาพ จินตนาการตามได้

จากตารางที่ 27 ค พบว่าความสามารถในด้านการใช้ภาษาและ อวัจนภาษาของพิธีกรในรายการประเภทเกมโชว์ และคิวโชว์ มีส่วนที่รับรู้ตรงกันคือ การใช้ น้ำเสียงที่มีชีวิต ชีวา และมีพลัง และส่วนที่รับรู้ต่างกันคือ คณะกรรมการรับรู้ในเรื่อง ความสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี และการแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ กลุ่มประชาชนรับรู้ในเรื่อง การแสดงออกทางสีหน้า และ สายตาที่เป็นธรรมชาติ และการทำให้ผู้รับชม มีอารมณ์ร่วม หรือเกิดมโนภาพ จินตนาการตามได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 ง ตารางแสดงความสามารถของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านบุคลิกภาพของพิธีกร จากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง ในรายการประเภทเกมส์โชว์ และควิสโชว์

บุคลิกภาพ		
อันดับที่	คณะกรรมการ	ประชาชนผู้รับชมรายการเกมส์โชว์
1	เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ	รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง
2	รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง	เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ
3	มีภาพของความเป็นคนดี	มีภาพของความเป็นคนดี

จากตารางที่ 27 ง พบว่าความสามารถในด้านบุคลิกภาพของพิธีกรในรายการประเภทเกมส์โชว์ และควิสโชว์ กลุ่มตัวอย่างรับรู้ตรงกันทุกเรื่อง คือ การเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง และการมีภาพของความเป็นคนดี

ตารางที่ 27 จ ตารางแสดงความสามารถของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการสัมภาษณ์ และสนทนาของพิธีกร จากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง ในรายการประเภทเกมส์โชว์ และควิสโชว์

ความสามารถในการสัมภาษณ์ และสนทนาของพิธีกร		
อันดับที่	คณะกรรมการ	ประชาชนผู้รับชมรายการเกมส์โชว์
1	มีอารมณ์ขัน	มีอารมณ์ขัน
2	พูดคุยอย่างเป็นกันเอง	พูดคุยอย่างเป็นกันเอง
3	มีอารมณ์ร่วมไปกับผู้ร่วมรายการ	พูดคุยอย่างเป็นกันเอง

จากตารางที่ 27 จ พบว่าความสามารถในด้านการสัมภาษณ์ และสนทนาของ
พิธีกรในรายการประเภทเกมส์โชว์ และควิส์โชว์ กลุ่มตัวอย่างรับรู้ตรงกันทุกเรื่อง คือ การมี
อารมณ์ขัน การพูดคุยอย่างเป็นกันเอง และการมีอารมณ์ร่วมไปกับผู้ร่วมรายการ

จากการวิเคราะห์ผลการวิจัยทั้งหมดสามารถสรุปความสามารถทางการสื่อสาร
ทั้งความสามารถร่วม (Core competence) และความสามารถเฉพาะ (Specific competence)
ของในแต่ละรายการ ซึ่งระบุตรงกันทั้ง คณะกรรมการและประชาชน ในลำดับที่ 1-3 ของการ
จัดลำดับความสำคัญ ซึ่งแจกแจงเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความสามารถร่วมทางการสื่อสารของพิธีกร

ก) การทำหน้าที่หลักของพิธีกร - มีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการ - มีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่มได้	ค) การใช้ภาษาและอวัจนภาษา - การแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ
ข) การจัดเตรียมข้อมูล - พิจารณาข้อมูลการนำเสนอให้เหมาะสมกับเวลา - มีความรู้รอบตัว - มีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า	ง) บุคลิกภาพ - เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ - รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง - มีภาพของความเป็นคนดี
	จ) การสัมภาษณ์ และสนทนาของพิธีกร - พูดคุยอย่างเป็นกันเอง

ความสามารถเฉพาะทางการสื่อสารของพิธีกร

<p>รายการข่าว</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเป็นสัญลักษณ์ของรายการผู้ชมจะนึกถึงตัวพิธีกรทันทีเมื่อนึกถึงรายการนั้นๆ - มีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตาม - มีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า - พิจารณาหัวข้อ หรือประเด็นที่น่าสนใจ - นำเสนอด้วยความชัดเจน เข้าใจง่าย - การแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ - เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ - มีภาพของความเป็นคนดี - รูปร่างหน้าตาดี มีเสน่ห์ ชวนมอง - มีความเป็นกลาง - สรุปประเด็นกระชับ เข้าใจง่าย 	<p>รายการสนทนาเชิงสาระ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เลือกสรรคำที่สุภาพในการนำเสนอ - มีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตาม - มีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่ม - มีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า - ใช้คำได้เหมาะกับบุคคล - เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ - มีภาพของความเป็นคนดี - รูปร่างหน้าตาดี มีเสน่ห์ ชวนมอง - ทิศทางการสัมภาษณ์ตรงประเด็น - สามารถเปิดประเด็นการซักถามได้ 	<p>รายการสนทนาเชิงบันเทิง</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีพลังดึงดูดให้ติดตาม - มีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่ม - พิจารณาข้อมูลการนำเสนอให้เหมาะสมกับเวลา - ศึกษาข้อมูลภูมิหลังผู้ร่วมรายการ - ทำให้ผู้ชมเกิดมโนภาพตามได้ - เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ - มีภาพของความเป็นคนดี - รูปร่างหน้าตาดี มีเสน่ห์ ชวนมอง - พูดคุยอย่างเป็นกันเอง - มีอารมณ์ขัน 	<p>รายการเกมส์โชว์</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีความรู้ และเข้าใจในการถ่ายทำรายการ - มีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตาม - พิจารณาข้อมูลการนำเสนอให้เหมาะสมกับเวลา - มีความรู้รอบตัว - มีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า - น้ำเสียงมีชีวิตชีวา และมีพลัง - เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ - มีภาพของความเป็นคนดี - รูปร่างหน้าตาดี มีเสน่ห์ ชวนมอง - พูดคุยอย่างเป็นกันเอง มีอารมณ์ขัน - มีอารมณ์ร่วมไปกับผู้ชมรายการ
--	---	---	--

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรยอดนิยมทางโทรทัศน์” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรยอดนิยมจากการรับรู้ของคณะกรรมการผู้ตัดสินรางวัลพิธีกรยอดนิยมทางโทรทัศน์และจากการรับรู้ของประชาชนทั่วไป รวมถึงการหาความสามารถรวมและความสามารถเฉพาะทางการสื่อสารของพิธีกรโดยแบ่งแยกตามประเภทรายการโทรทัศน์ต่าง ๆ

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ด้วยแบบสอบถาม ซึ่งแนวการสอบถามได้จากการศึกษาหาข้อมูล และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในครั้งนี้ โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. คณะกรรมการตัดสินผลรางวัลโทรทัศน์ทองคำ ซึ่งได้คัดเลือกจากคณะกรรมการตัดสินรางวัลรางวัลโทรทัศน์ทองคำตั้งแต่ปี พ.ศ. 2529 ซึ่งเป็นปีแรก ถึงปัจจุบัน ซึ่งที่ผ่านมาเป็นคณะกรรมการชุดเดิมมาโดยตลอด คณะกรรมการมีทั้งหมด 13 คน สุ่มเลือกคณะกรรมการมาทั้งสิ้น 5 คน
2. กลุ่มประชาชน ซึ่งเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง 100 คน กระจายกันตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่ต่าง ๆ กัน วิธีสุ่มตัวอย่างเป็นแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) คือเลือกสุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตรงตามเป้าหมายที่ต้องการ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามดังกล่าว ผู้วิจัยจะนำเสนอ สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลวิจัย และข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะประชากรกลุ่มตัวอย่าง 100 คน ที่ใช้ในการวิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

เพศ

เพศชาย 44 คน เพศหญิง 56 คน

อายุ (ลำดับตามจำนวน มาก ไปหา น้อย) คือ

- ช่วงอายุ 26-30 ปี จำนวน 50 คน
- ช่วงอายุ 31-35 ปี จำนวน 19 คน
- ช่วงอายุ 15-20 ปี และช่วงอายุ 21-25 ปี จำนวนเท่ากันคือ 11 คน
- ช่วงอายุ 40 ปี ขึ้นไป จำนวน 5 คน
- ช่วงอายุ 35-40 ปี จำนวน 4 คน

การศึกษา (ลำดับตามจำนวน มาก ไปหา น้อย) คือ

- ระดับปริญญาตรี จำนวน 57 คน
- ระดับปริญญาโท จำนวน 38 คน
- ระดับสูงกว่าปริญญาโท จำนวน 5 คน
- และไม่พบผู้ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและอนุปริญญา

อาชีพ แบ่งออกเป็น 5 สาขาอาชีพ ตามการกำหนดในรูปแบบการวิจัย

ประกอบด้วย

กลุ่มนักเรียนนักศึกษา	จำนวน 20 คน
กลุ่มข้าราชการ	จำนวน 20 คน
กลุ่มพนักงานประจำบริษัทเอกชน	จำนวน 20 คน
กลุ่มอาชีพอิสระ	จำนวน 20 คน
กลุ่มบุคคลด้านการสื่อสารมวลชน	จำนวน 20 คน

ความถี่ในการรับชมโทรทัศน์

- ชมทุกวัน มีจำนวน 81 คน
- ชม 2-3 วันครั้ง มีจำนวน 17 คน
- ชมสัปดาห์ละครั้ง มีจำนวน 2 คน
- เดือนละครั้งนั้นไม่มีเลย

ช่วงเวลาในการรับชม

- โดยสรุปคือกลุ่มตัวอย่าง เลือกรับชมช่วงเวลา 20.00-22.00 น. มากที่สุด และน้อยที่สุด คือช่วงเวลา 12.00 – 17.00 น.

รายการโทรทัศน์ที่เลือกรับชม

- รายการข่าว วิเคราะห์ข่าว เล่าข่าว มีจำนวน 94 คน
- รายการสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงบันเทิง มีจำนวน 77 คน
- รายการเกมส์โชว์ หรือควิซโชว์ มีจำนวน 71 คน
- รายการสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงสาระ หรือสารคดี มีจำนวน 56 คน

ปัญหานำวิจัยข้อที่ 1. ความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรยอดนิยมจากการรับรู้ของคณะกรรมการ เป็นอย่างไร

ปัญหานำวิจัยข้อนี้ แบ่งเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ความสามารถในการทำหน้าที่หลักของพิธีกรโทรทัศน์

- มีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการ
- สามารถเลือกสรรคำที่สุภาพในการนำเสนอ และมีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่มได้
- การเป็นสัญลักษณ์ของรายการผู้ชมจะนึกถึงตัวพิธีกรทันทีเมื่อนึกถึงรายการนั้น ๆ
- มีความรู้ความเข้าใจในเครื่องมือ อุปกรณ์และสัญญาณต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายทำรายการโทรทัศน์

ความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านการจัดเตรียมข้อมูล

- พิจารณาข้อมูลการนำเสนอให้เหมาะสมกับเวลา และ มีความรู้รอบตัว
- มีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า
- ศึกษาข้อมูลภูมิหลังของผู้ร่วมรายการ เรียบเรียงความคิดและประเด็นก่อนนำเสนอ และนำเสนอข้อมูลที่อ้างอิงจากหลักฐาน
- พิจารณาหัวข้อ หรือประเด็นให้มีความน่าสนใจ หรือ มีความสำคัญ
- เตรียมความคิดเห็น ไว้สอดแทรกในระหว่างนำเสนอ

ความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการใช้ภาษา และอวัจนภาษา

- การแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ
- นำเสนอด้วยความชัดเจน และเข้าใจง่าย
- สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี

- พูดถูกต้องตาม อักษรภาษา
- วิธีการพูดไม่ยืดยาวหรือซับซ้อน และมีลำดับวิธีการนำเสนอที่ถูกต้อง และใช้คำให้เหมาะสมกับบุคคล และทำให้ผู้รับชม มีอารมณ์ร่วม หรือเกิดมโนภาพ จินตนาการตามได้

- น้ำเสียงมีชีวิต ชีวา และมีพลังและการแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ และการแสดงออกทางสีหน้า

ความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านบุคลิกภาพ

- เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ
- รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง
- มีภาพของความเป็นคนดี

ความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในการสัมภาษณ์ และสนทนาของพิธีกร

- พูดคุยอย่างเป็นกันเอง
- มีอารมณ์ขัน
- สรุปประเด็นชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย และสามารถเปิดประเด็นการซักถาม หรือพูดคุยได้
- ทิศทางการสัมภาษณ์ตรงประเด็น ไม่ออกนอกเรื่อง
- มีความเป็นกลาง
- สามารถนำเสนอได้โดยไม่ต้องดูสคริปต์ และ มีอารมณ์ร่วมไปกับผู้ร่วมรายการ
- นำเสนอเฉพาะข้อเท็จจริงไม่ใช่ความคิดเห็นส่วนตัว

ปัญหำนำวิจัยข้อที่ 2. ความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรยอดนิยมาจากการรับรู้ของประชาชน เป็นอย่างไร มีความแตกต่างกันตามลักษณะต่าง ๆ ของประชาชน หรือไม่อย่างไร

จากผลการวิจัยการรับรู้ความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรยอดนิยมาจากการรับรู้ของประชาชน แบ่งเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ความสามารถในการทำหน้าที่หลักของพิธีกรโทรทัศน์

- การเป็นสัญลักษณ์ของรายการผู้ชมจะนึกถึงตัวพิธีกรทันทีเมื่อนึกถึงรายการนั้น ๆ
- มีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการ

- มีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่มได้
- สามารถเลือกสรรคำที่สุภาพในการนำเสนอ
- มีความรู้ความเข้าใจในเครื่องมือ อุปกรณ์และสัญญาณต่าง ๆ ที่

เกี่ยวข้องกับการถ่ายทำรายการโทรทัศน์

ความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านการจัดเตรียมข้อมูล

- มีความรู้รอบตัว
- การพิจารณาข้อมูลการนำเสนอให้เหมาะสมกับเวลา
- มีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า
- ศึกษาข้อมูลภูมิหลังของผู้ร่วมรายการ และพิจารณาหัวข้อ หรือประเด็น

ให้มีความน่าสนใจหรือมีความสำคัญ

- เตรียมความคิดเห็นไว้สอดแทรกในระหว่างการนำเสนอ
- เรียบเรียงความคิดและประเด็นก่อนนำเสนอ และนำเสนอข้อมูลที่

อ้างอิงจากหลักฐาน

ความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านการใช้ภาษา และอวัจนภาษา

- การแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ
- การแต่งหน้าที่เหมาะสมกับรายการ
- น้ำเสียงมีชีวิตชีวา และมีพลัง
- การแสดงออกทางสีหน้าและสายตาที่เป็นธรรมชาติ
- นำเสนอด้วยความชัดเจน และเข้าใจง่าย
- ทำให้ผู้รับชม มีอารมณ์ร่วม หรือเกิดมโนภาพ จินตนาการตามได้
- ใช้คำให้เหมาะสมกับบุคคล
- พูดถูกต้องตาม อักษรระภาษา
- สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี
- มีลำดับวิธีการนำเสนอที่ถูกต้อง
- วิธีการพูดไม่ยืดเยื้อหรือซ้ำซ้อน

ความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านบุคลิกภาพ

- รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง
- ดูเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ
- มีภาพของความเป็นคนดี

ความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านความสามารถในการสัมภาษณ์ และ
สนทนาของพิธีกร

- สามารถเปิดประเด็นการซักถาม หรือพุดคุยได้
- พุดคุยอย่างเป็นกันเอง
- มีอารมณ์ร่วมไปกับผู้ร่วมรายการ
- มีอารมณ์ขัน
- สรุปรประเด็นชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย
- สามารถนำเสนอได้โดยไม่ต้องดูสคริปต์
- ทิศทางการสัมภาษณ์ตรงประเด็นไม่ออกนอกเรื่อง
- มีความเป็นกลาง
- นำเสนอเฉพาะข้อเท็จจริงไม่ใส่ความคิดเห็นส่วนตัว

นอกจากนั้นพบความแตกต่างกันตามลักษณะต่าง ๆ ของประชาชนโดยแบ่งตามประเภทรายการ
ดังนี้

รายการข่าว วิเคราะห์ข่าว เล่าข่าว มีประชาชนเลือกรับชม 94 คน

ประกอบด้วย

- เพศ	ชาย	จำนวน	41	คน
	หญิง	จำนวน	53	คน
- อายุ	15-20	จำนวน	10	คน
	21-25	จำนวน	11	คน
	26-30	จำนวน	47	คน
	31-35	จำนวน	18	คน
	35-40	จำนวน	3	คน
	40 ปีขึ้นไป	จำนวน	5	คน

- การศึกษา	ระดับปริญญาตรี	จำนวน	52	คน
	ระดับปริญญาโท	จำนวน	37	คน
	ระดับสูงกว่าปริญญาโท	จำนวน	5	คน

- อาชีพ	นักเรียนนักศึกษา	จำนวน	19 คน
	ข้าราชการ	จำนวน	19 คน
	พนักงานประจำบริษัทเอกชน	จำนวน	19 คน
	อาชีพอิสระ	จำนวน	19 คน
	บุคคลด้านการสื่อสารมวลชน	จำนวน	18 คน

รายการสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงสาระหรือสารคดี มีประชาชนเลือกเข้าชม 56 คน

ประกอบด้วย

- เพศ	ชาย	จำนวน	27 คน
	หญิง	จำนวน	29 คน
- อายุ	15-20	จำนวน	5 คน
	21-25	จำนวน	6 คน
	26-30	จำนวน	26 คน
	31-35	จำนวน	12 คน
	35-40	จำนวน	3 คน
	40 ปีขึ้นไป	จำนวน	4 คน

- การศึกษา	ระดับปริญญาตรี	จำนวน	33 คน
	ระดับปริญญาโท	จำนวน	19 คน
	ระดับสูงกว่าปริญญาโท	จำนวน	4 คน

- อาชีพ	นักเรียนนักศึกษา	จำนวน	12 คน
	ข้าราชการ	จำนวน	11 คน
	พนักงานประจำบริษัทเอกชน	จำนวน	12 คน
	อาชีพอิสระ	จำนวน	9 คน
	บุคคลด้านการสื่อสารมวลชน	จำนวน	12 คน

รายการสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงบันเทิง มีประชาชนเลือกเข้าชม 77 คน

ประกอบด้วย

- เพศ	ชาย	จำนวน	48 คน
	หญิง	จำนวน	29 คน

- อายุ	15-20	จำนวน	9	คน
	21-25	จำนวน	10	คน
	26-30	จำนวน	37	คน
	31-35	จำนวน	16	คน
	35-40	จำนวน	3	คน
	40 ปีขึ้นไป	จำนวน	2	คน

- การศึกษา	ระดับปริญญาตรี	จำนวน	45	คน
	ระดับปริญญาโท	จำนวน	28	คน
	ระดับสูงกว่าปริญญาโท	จำนวน	4	คน

- อาชีพ	นักเรียนนักศึกษา	จำนวน	16	คน
	ข้าราชการ	จำนวน	15	คน
	พนักงานประจำบริษัทเอกชน	จำนวน	17	คน
	อาชีพอิสระ	จำนวน	11	คน
	บุคคลด้านการสื่อสารมวลชน	จำนวน	18	คน

รายการเกมส์โชว์หรือควิทส์โชว์ มีประชาชนเล็กรับชม 71 คน

ประกอบด้วย

- เพศ	ชาย	จำนวน	38	คน
	หญิง	จำนวน	33	คน

- อายุ	15-20	จำนวน	9	คน
	21-25	จำนวน	7	คน
	26-30	จำนวน	38	คน
	31-35	จำนวน	13	คน
	35-40	จำนวน	1	คน
	40 ปีขึ้นไป	จำนวน	3	คน

- การศึกษา	ระดับปริญญาตรี	จำนวน	41	คน
	ระดับปริญญาโท	จำนวน	28	คน

ระดับสูงกว่าปริญญาโท จำนวน 2 คน

- อาชีพ	นักเรียนนักศึกษา	จำนวน 16 คน
	ข้าราชการ	จำนวน 13 คน
	พนักงานประจำบริษัทเอกชน	จำนวน 14 คน
	อาชีพอิสระ	จำนวน 14 คน
	บุคคลด้านการสื่อสารมวลชน	จำนวน 14 คน

ปัญหานำวิจัยข้อที่ 3. รายการแต่ละประเภทต้องการความสามารถรวมหรือต่างกันอย่างไร และความสามารถเฉพาะของแต่ละประเภทรายการเป็นอย่างไร

รายการโทรทัศน์ทุกประเภทรายการโดยส่วนมากต้องการความสามารถรวมที่เหมือนกัน เพราะจากผลการวิจัยพบว่า เมื่อสรุปรูปแบบความสามารถตามลำดับผลคะแนนของกลุ่มประชาชนทั่วไป และ กลุ่มประชาชนที่ได้รับการชมรายการประเภทนั้น ๆ จริง ลำดับผลคะแนนไม่ค่อยต่างกันเท่าใดนัก โดยเฉพาะในช่วงลำดับที่ 1 ถึง 3 มักจะมีการไล่ลำดับที่ใกล้เคียงกัน แต่จากการรวบรวมส่วนของความคิดเห็นเพิ่มเติม ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด จะพบความคิดเห็นที่เป็นรายละเอียดของแต่ละประเภทรายการ ดังจะได้อธิบายต่อไปในส่วนของอภิปรายผลการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์การวิจัย ที่ผู้ศึกษาต้องการหาการรับรู้ความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรขออนุญาตทางโทรทัศน์ จากทั้งคณะกรรมการผู้ตัดสินผลรางวัลโทรทัศน์ทองคำ และ จากประชาชนทั่วไป ผู้วิจัยพบว่า เมื่อลองศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้ของคณะกรรมการและกลุ่มประชาชนตัวอย่างในแต่ละประเด็นพบว่า

ในเรื่องการทำหน้าที่หลักของพิธีกรโทรทัศน์ทั้งส่วนของคณะกรรมการ และ กลุ่มตัวอย่างประชาชน ให้คะแนนโดยรวมทุกประเภทรายการ ใน 3 อันดับแรกในประเด็นเดียวกันนั้นคือ

- การมีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการ
- พิธีกรต้องสามารถเลือกสรรคำที่สุภาพในการนำเสนอ และมีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่มได้

- พิธีกรจะเป็นสัญลักษณ์ของรายการผู้ชมจะนึกถึงตัวพิธีกรทันทีเมื่อนึกถึงรายการนั้น

ซึ่งทั้งสามประเด็นนี้ กลุ่มตัวอย่าง ให้คะแนนความถี่มาเป็นอันดับ 1 ถึง 3 เหมือนกัน จะต่างกันแค่เพียงการ ไล่ลำดับเท่านั้น แสดงให้เห็นว่า ทั้งคณะกรรมการและกลุ่มประชาชนตัวอย่างมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ที่สำคัญในประเด็นการมีทักษะการนำเสนอเป็นกลุ่ม ซึ่งในส่วนของ การแสดงความคิดเห็นจากคำถามปลายเปิดในแบบสอบถาม มีผู้ที่ให้ความคิดเห็นในเรื่องของทักษะการทำงานเป็นกลุ่มของพิธีกรจำนวนมาก และเป็นเหตุผลหลักประการหนึ่งที่ผู้ตอบแบบสอบถามจะชื่นชอบพิธีกรท่านนั้น ๆ หากพิธีกรท่านนั้นมีทักษะการนำเสนอเป็นกลุ่มที่ดี เช่น การไม่แย่งพูด เปิดโอกาสให้พิธีกรท่านอื่น ๆ ได้พูดบ้าง และ รูปแบบรายการที่กลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นในเรื่องนี้มากที่สุดคือ รายการข่าว เล่าข่าว และรายการสนทนา หรือ สัมภาษณ์เชิงบันเทิง ซึ่งอาจจะเป็นไปได้ว่าในปัจจุบันนี้ รายการโทรทัศน์ต่าง ๆ นิยมใช้พิธีกรในการดำเนินรายการมากกว่า 1 คน ขึ้นไป ผู้ชมจึงสังเกตเห็นทักษะในเรื่องนี้มากขึ้น อีกประเด็นหนึ่งที่สอดคล้องกับที่มาของการวิจัยในครั้งนี้ ที่ตั้งข้อสังเกตว่าในปัจจุบันนี้ ตัวพิธีกรมีความสำคัญต่อรายการที่ทำ และจากผลการวิจัยที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างสนับสนุนบทบาทในเรื่องที่ตัวพิธีกรจะเป็นสัญลักษณ์ของรายการที่ผู้ชมจะนึกถึงพิธีกรท่านนั้น หากพูดถึงรายการนั้น ทำให้ความสำคัญและบทบาทของตัวพิธีกรเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก อีกจุดหนึ่งที่ผู้วิจัยพบข้อสังเกตที่เพิ่มขึ้นนั่นคือ เฉพาะในรายการประเภทเกมส์โชว์ หรือควิสท์โชว์ กลุ่มตัวอย่าง ได้ให้คะแนนการรับรู้ในเรื่องความสามารถของพิธีกรที่ต้องมีความรู้ความเข้าใจในเครื่องมือ อุปกรณ์และสัญญาณต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการถ่ายทำรายการโทรทัศน์ โดยกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มให้คะแนนการรับรู้ในเรื่องนี้มีความสำคัญเป็น 1 ใน 3 อันดับแรก ซึ่งแตกต่างจากรายการประเภทอื่นๆ ที่ความสามารถในเรื่องนี้ไม่ได้ถูกรับรู้เท่าใดนัก จึงนับได้ว่าความสามารถในเรื่องนี้เป็นความสามารถเฉพาะของพิธีกรในรูปแบบรายการประเภทเกมส์โชว์ หรือควิสท์โชว์ที่กลุ่มตัวอย่างรับรู้ได้

ในเรื่องความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านการจัดเตรียมข้อมูล ก็เช่นเดียวกันนั่นคือ ทั้งส่วนของคณะกรรมการ และกลุ่มตัวอย่างประชาชน ให้คะแนนโดยรวมทุกประเภทรายการ ใน 3 อันดับแรก เหมือนกันดังนี้

- พิจารณาข้อมูลการนำเสนอให้เหมาะสมกับเวลา
- มีความรู้รอบตัว
- มีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า

ประเด็นในเรื่องความรู้รอบตัว คณะกรรมการฯ ได้ให้ความสำคัญของประเด็นนี้เพิ่มเติมว่า การมีความรู้รอบตัว จำเป็นอย่างยิ่งต่อตัวพิธีกร โดยเฉพาะรูปแบบรายการประเภทสนทนา หรือ

สัมภาษณ์เชิงบันเทิง และเกมสโว์ หรือควิทสโว์ เพราะถ้าตัวพิธีกรมีความรู้รอบตัวมากก็จะสามารถต่อยอดความคิดในระหว่าง การสนทนา หรือการเล่นเกมนั้น ๆ ทำให้รายการขับเคลื่อนไปได้อย่างสนุกสนาน หรือมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ส่วนในประเด็นการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า ความสามารถในด้านนี้จะทำให้พิธีกรมีความพร้อมที่จะรับกับสถานการณ์ต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นระหว่างการดำเนินรายการได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่า รายการประเภทสนทนา ทั้งเชิงสาระ และ บันเทิงนั้น กลุ่มตัวอย่างพบการรับรู้ที่เหมือนกันในเรื่องของการศึกษาข้อมูลภูมิหลังของผู้ร่วมรายการ ซึ่งถือเป็นความสามารถเฉพาะที่กลุ่มตัวอย่างพบเห็นในรายการประเภทสนทนา มากกว่า รายการข่าว หรือรายการเกมสโว์ สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ Hyde (1998: 279-281 อ้างถึงในสุภัทญา สมไพบุลย์ และ ปอรัรัมย์ ยอดเนร, 2550) ที่ได้เสนอการเตรียมตัวด้านข้อมูลของผู้ดำเนินรายการที่ต้องศึกษาหาข้อมูลพื้นหลังของผู้ร่วมรายการ อาทิ การประสบความสำเร็จในชีวิต ทักษะคติความเชื่อ สถานภาพ เพื่อเป็นข้อมูลในการทำ ความรู้จัก เข้าใจ และเชื่อมโยงสู่การพูดคุยหรือการตั้งคำถาม เช่น ถ้าแขกรับเชิญประสบความสำเร็จในด้านงานเขียนหรือเขียนมาในรายการในประเด็นงานเขียน ผู้ดำเนินรายการก็ควรรู้จักหนังสือของเขาหรือเคยอ่านมาบ้าง

ในเรื่องความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านการใช้ภาษาและอวัจนภาษา การรับรู้จากทั้ง 2 กลุ่มมีทั้งส่วนที่เหมือนกัน และต่างกันคือ

กลุ่มคณะกรรมการให้คะแนน 3 อันดับแรก ดังนี้

- การแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ
- นำเสนอด้วยความชัดเจน และเข้าใจง่าย
- สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี

กลุ่มประชาชนตัวอย่าง ให้คะแนน 3 อันดับแรก ดังนี้

- การแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ
- การแต่งหน้าที่เหมาะสมกับรายการ
- น้ำเสียงมีชีวิตชีวา และมีพลัง

จะเห็นได้ว่าส่วนที่เหมือนกันนั้นคือ เรื่องของการแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ ซึ่งเป็นประเด็นที่ในส่วนของความคิดเห็นเพิ่มเติมมีผู้ให้ความคิดเห็นในเรื่องนี้จำนวนมาก เช่นเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดมีความคิดเห็นในเรื่องการแต่งกายว่า ต้องแต่งกายให้สุภาพ เหมาะสมกับกาลเทศะ และรูปแบบรายการ อีกทั้งยังพบว่ารายการโทรทัศน์ที่มีพิธีกรเป็นวัยรุ่น มักพบการแต่งกายที่ไม่สุภาพ ล่อแหลม เกินงาม หรือบางครั้ง ดูรุงรัง สีสันฉูดฉาดไม่

เหมาะสม ทำให้ไม่ชอบในตัวพิธีกรท่านนั้นๆ นอกจากนั้นการรับรู้ส่วนของประชาชน ยังให้ความสำคัญกับการแต่งหน้าอีกด้วย แต่ในส่วนของคณะกรรมการให้ความสำคัญกับวิธีการพูด การนำเสนอของพิธีกรมากกว่า ประเด็นของน้ำเสียงซึ่งกลุ่มประชาชนให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 3 นั้น ประชาชนโดยมากไม่ชอบพิธีกรที่ มักใช้เสียงดัง เสียงแหลมหรือเสียงสูงจนเกินไป เพราะทำให้เกิดความรำคาญในการรับชม ในส่วนของความสามารถเฉพาะของแต่ละประเภทรายการ พบว่า รายการข่าว เล่าข่าว วิเคราะห์ข่าว มีประเด็นในเรื่อง มีลำดับวิธีการนำเสนอที่ถูกต้อง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ในเรื่องนี้มากกว่ารายการประเภทอื่น เนื่องมาจากการนำเสนอข่าวนั้นหากพิธีกรสามารถลำดับวิธีการนำเสนอได้เป็นอย่างดีก็จะทำให้ผู้ฟังเข้าใจได้ง่าย

ในเรื่องความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านบุคลิกภาพ การรับรู้จากทั้ง 2 กลุ่มคือ

กลุ่มคณะกรรมการ

- มีลักษณะของบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ
- รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง
- มีภาพของความเป็นคนดี

กลุ่มประชาชนตัวอย่าง

- รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง
- ดูเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ
- มีภาพของความเป็นคนดี

เนื่องจากความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรในเรื่องบุคลิกภาพนี้ มีเพียง 3 ประการที่ให้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้วิเคราะห์ ดังนั้นจากผลการวิเคราะห์ จะเห็นว่ากลุ่มประชาชนใส่ใจกับเรื่องของ รูปร่าง หน้าตา มากที่สุด ในขณะที่ส่วนของกรรมการ ใส่ใจกับเรื่องของการมีลักษณะของบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ในส่วนของความคิดเห็นจากแบบสอบถามนั้น ประชาชนบางท่านชอบตัวพิธีกรที่หน้าตา สวย หล่อ เพียงอย่างเดียว โดยไม่ได้ใส่ใจกับความสามารถด้านอื่น ๆ เลย

ในเรื่องความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรโทรทัศน์ในด้านการ สัมภาษณ์ และสนทนาของพิธีกร การรับรู้ของทั้ง 2 กลุ่มเป็นดังนี้

กลุ่มคณะกรรมการ

- พูดคุยอย่างเป็นกันเอง
- มีอารมณ์ขัน

- สรุปประเด็นชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย และ สามารถเปิดประเด็นการซักถาม หรือพุดคุยได้

กลุ่มประชาชนตัวอย่าง

- สามารถเปิดประเด็นการซักถาม หรือพุดคุยได้
- พุดคุยอย่างเป็นกันเอง
- มีอารมณ์ร่วมไปกับผู้ร่วมรายการ

ประเด็นที่ทั้ง 2 กลุ่มให้ความสำคัญตรงกันคือเรื่องของการพุดคุยอย่างเป็นกันเอง โดยเฉพาะในรูปแบบรายการ ประเภทสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงบันเทิง นอกจากนั้นเรื่องของการมีอารมณ์ขันมีกลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นนี้จำนวนมากคือ อารมณ์ขันเป็นสิ่งสำคัญที่เป็นเหตุผลให้ชื่นชอบพิธีกรท่านนั้น ๆ โดยเฉพาะรายการประเภทสนทนา และสัมภาษณ์เชิงบันเทิง แต่ในขณะเดียวกันอารมณ์ขันต้องเป็นไปด้วยความสุภาพ และอยู่บนพื้นฐานของการมีสัมมาคาราวะ และเคารพบุคคลอื่น เนื่องจากในปัจจุบัน มีพิธีกรหลายท่าน ที่มักใช้อารมณ์ขันในรูปแบบของการพุดเสียดสีผู้อื่น ทำให้กลุ่มตัวอย่างส่วนมากให้ความสำคัญกับประเด็นนี้ว่าไม่เหมาะสม และเลือกที่จะไม่รับชมหากพบการแสดงออกในรูปแบบนี้ ในส่วนประเด็นของการมีอารมณ์ร่วม เป็นประเด็นสำคัญสำหรับรูปแบบรายการประเภทเกมส์โชว์หรือควิทส์โชว์ เนื่องจากรูปแบบรายการประเภทนี้ ต้องสร้างความสนุกสนานให้กับทั้งผู้ที่มาร่วมรายการและผู้ชมที่อยู่ทางบ้าน ดังนั้นพิธีกรในรายการประเภทนี้จึงต้องมีความสามารถในการดึงอารมณ์ร่วมของทุกคนในรายการให้เป็นไปโดยร่วมกัน และในรูปแบบรายการข่าว เล่าข่าววิเคราะห์ข่าว จะเน้นประเด็นในเรื่องของความเป็นกลางอย่างมาก ซึ่งถือเป็นคุณสมบัติเฉพาะที่โดดเด่นของรายการประเภทนี้

นอกจากนั้นจากการสรุปความสำคัญแยกตามประเด็นดังกล่าวข้างต้นแล้วผู้วิจัยยังพบประเด็นเพิ่มเติมคือ จากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดพบประเด็นที่น่าสนใจคือ เมื่อมองหาความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกร คำตอบที่ได้มักจะเน้นที่วิธีการสื่อสาร และลักษณะส่วนตัวของผู้สื่อสาร มากกว่าที่จะมองตัวสารที่ส่งออกมา เช่น กลุ่มตัวอย่างส่วนมาก เน้นเรื่องของการแต่งกายของพิธีกร ความเป็นกลางของพิธีกร มากกว่า เนื้อหาสารที่พิธีกรส่งมา ว่ามีที่มาหรือมีหลักฐาน มาจากไหนอย่างไร ดังนั้นจึงอาจพุดได้ว่า หากพิธีกรท่านใดที่ผู้ชมให้ความเชื่อถือ สารที่ส่งมาจากพิธีกรท่านนั้นก็จะได้รับการเชื่อถือไปด้วยโดยปริยาย ซึ่งขัดแย้งกับแนวคิดทฤษฎีในการวิจัยที่กล่าวไว้ว่า ในการนำเสนอข้อมูลผู้พุดต้องหาหลักฐานมาพิสูจน์สิ่งที่ผู้พุดนำเสนอได้ แต่ในปัจจุบันผู้รับสารมักสนใจกับวิธีการสื่อสารมากกว่าตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น

อีกประเด็นหนึ่งคือ ลักษณะภูมิหลังของตัวพิธีกร ก็เป็นประเด็นหนึ่งที่ผู้วิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างบางคนเลือกชอบพิธีกรด้วยเหตุผลที่ว่า มีชื่อเสียงมายาวนาน มีประวัติการทำงานที่ยาวนาน หรือจดจำได้เพียงท่านเดียว โดยไม่ได้เกี่ยวข้องกับความสามารถทางการสื่อสารในตัวพิธีกรท่านนั้นเลย

กระแสของสังคมในขณะนั้นก็มีส่วนในการตัดสินใจของกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจาก กลุ่มตัวอย่างบางคน ให้เหตุผลที่เลือกชอบพิธีกรว่า มีคนพูดถึงมาก แสดงให้เห็นว่ากระแสในสังคม ก็มีผลเช่นเดียวกัน

ข้อจำกัด

1. งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการประเมินความสามารถย่อยในแต่ละกลุ่ม และไม่ได้ประเมินความสามารถเปรียบเทียบในภาพรวมของทั้ง 5 กลุ่ม ดังนั้นในงานวิจัยที่จะจัดทำขึ้นในอนาคตอาจใช้วิธีวิจัยที่สามารถมองเปรียบเทียบความสามารถของทั้ง 5 กลุ่มได้

2. การวิจัยในครั้งนี้ใช้กลุ่มคณะกรรมการ เพียง 5 ท่าน เนื่องมาจากข้อจำกัดในเรื่องความสะดวกของคณะกรรมการทำให้ผู้วิจัยสามารถสอบถามคณะกรรมการได้เพียง 5 ท่าน ดังนั้น หากมีการวิจัยต่อไปในอนาคต อาจนำไปสอบถามกับคณะกรรมการท่านอื่นๆ เพิ่มเติมอีกทั้ง การสัมภาษณ์คณะกรรมการนั้น ไม่สามารถสัมภาษณ์คณะกรรมการที่เลือกชมในประเภทรายการได้ เนื่องจากข้อจำกัดด้านความสะดวกของคณะกรรมการที่ได้กล่าวมา ความสามารถที่ได้จึงเป็นความสามารถในภาพรวมที่ไม่ได้แยกเฉพาะในแต่ละประเภทรายการ ในขณะที่เดียวกันพบว่า ผู้ได้รับรางวัลส่วนมากจะอยู่ในรายการประเภทบันเทิง จึงอาจทำให้ภาพรวมของความสามารถของพิธีกรอยู่ในรูปแบบของรายการประเภทบันเทิง

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อตัวพิธีกรยึดนิยามในความคิดเห็นของแต่ละบุคคลเอง เพราะฉะนั้นภาพของพิธีกรในความคิดของกลุ่มตัวอย่างอาจไม่ตรงกัน ดังนั้นในอนาคต ผู้วิจัยสนับสนุนให้มีการเพิ่มการวิเคราะห์ที่มุ่งวิเคราะห์ที่ตัวของพิธีกรยึดนิยามในบุคคลเดียวกัน เพื่อมองหาความสามารถที่คณะกรรมการ และกลุ่มประชาชน ทั่วไปพบเห็นว่ามีอยู่ในตัวของพิธีกรท่านนั้น ๆ หรือไม่ อย่างไร

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ทำให้กลุ่มผู้ตอบแยกประเภทรายการตามความคิดของตนเอง ดังนั้นกลุ่มผู้ตอบอาจไม่เข้าใจได้อย่างชัดเจนถึงรูปแบบของประเภทรายการที่ได้กำหนดไว้ ในงานวิจัยครั้งต่อไปอาจใช้รูปแบบของ focus group จะทำให้ความเข้าใจในการกำหนดประเภทรายการชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. แม้ว่าผลการรับรู้ที่ได้จากคณะกรรมการและกลุ่มประชาชน จะมีความคล้ายคลึงกันเป็นส่วนมาก แต่ก็มีบางส่วนที่การรับรู้ของคณะกรรมการและกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นที่ไม่ตรงกัน ดังนั้นในส่วนนี้คณะกรรมการอาจนำไปประยุกต์ใช้เพื่อเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจผลรางวัลต่อไปในอนาคตได้

2. ผลการวิจัยที่น่าสังเกตในเรื่องของการรับรู้ที่กลุ่มตัวอย่างสนใจในวิธีการส่งสาร มากกว่าสารที่ส่งออกมานั้น พบว่าในขณะที่เดียวกันกระแสของสังคมในยุคปัจจุบัน สนับสนุนและเรียกร้องในเรื่องบทบาท และจริยธรรมการนำเสนอของสื่อ ดังนั้น เนื้อหาสาระในการนำเสนอ น่าจะได้รับการพิจารณาเป็นกฎเกณฑ์ในการให้ความนิยมนต่อตัวพิธีกรรมมากกว่านี้ เช่นอาจมีการมอบรางวัลให้การนำเสนอเนื้อหาสาระที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม และมีจรรยาบรรณ อีกทั้งยังเป็นการสร้างจิตสำนึกที่ดีให้กับผู้รับชมมากขึ้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กมล การกุศล. (2521). การพูดเพื่อประสิทธิผล.. พิษณุโลก : ภาควิชาภาษาไทยและภาษา
ตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มศว. พิษณุโลก,

กวรรณิการ์ อัครดรเดชา. (2546). การสื่อสารของมนุษย์. กรุงเทพฯ : คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย,

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. ศูนย์กลางความรู้แห่งชาติ. [ออนไลน์] แหล่งที่มา
: <http://www.tkc.go.th/thesis/>. [2553, พฤศจิกายน 11]

การ์ดอน เบลล์. (2534). เคล็ดลับการพูดต่อหน้าชุมชนให้ประสบความสำเร็จ The secrets of
successful and business presentation. แปลและเรียบเรียงโดย คุณมพงศ์. กรุงเทพฯ :
แม่น้ำ,

กาญจนา ไชคเหรียญสุขชัย. (2550). การสื่อสารเชิงอวัจนภาษารูปแบบและการใช้. กรุงเทพฯ : โรง
พิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

กิติมา สุรสนธิ. (2548). เทคนิคการโน้มน้าวใจในการสื่อสารระหว่างบุคคล. กรุงเทพฯ : คณะ
วารสารศาสตร์ และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ,

เดล คาร์เนกี .(2529). วิธีสร้างความเชื่อมั่นในตนเองและจูงใจคน โดยการพูดในที่ชุมนุม How to
develop self-confidence and influence people by public speaking . แปลโดยอาษา
ชอจิตต์เมตต์. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น,

เดล คาร์เนกี .(2530). ศิลปะการพูดที่มีประสิทธิภาพ The quick and easy way to effective
speaking . แปลโดยรุจิเรข เลขะวงศ์. กรุงเทพฯ : เดอะบอสส์,

เดล คาร์เนกี .(2543). การพูดในที่ชุมนุมชน. แปลโดยอาษา ขอจิตต์เมตต์. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ :
 ยู-บอส คอร์ปอเรชั่น,

จิตจำนง สุภาพ. (2528). การพูดระบบการพูด. กรุงเทพฯ : สุทธิสารการพิมพ์,

จิตต์สุขุม พวงเพชร. (2548). รูปแบบและลีลาการสัมภาษณ์ของพิธีกรรายการประเภทสนทนาเชิง
 สาระทางโทรทัศน์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาวิชาวิทยาและสื่อสารการ
 แสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จุมพล รอดคำดี. (2532). สื่อมวลชนกับการพัฒนา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

เจเน็ต โลว์. (2544). Oprah Winfrey: Insight from the world's Most Influential Voice. แปลโดย
 เกียรติศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. หนังสือชุด"วาทะคนแถวหน้า". กรุงเทพฯ : ชัคเซสมิเดีย,

จัตรวรุณ ตันนะรัตน์. (2517). การพูดเฉพาะอาชีพ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง,

จันทนิช อัครนนท์.(2543). การพัฒนาบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ,

เฉลิมศักดิ์ รังคนลิน. (2526). ศาสตร์และศิลป์การพูด. กรุงเทพฯ : เบญจมิตร,

ชนม์สวัสดิ์ ชมพูนุท. (2520). การพูดชนะอารมณ์และการจูงใจคน. กรุงเทพฯ : เอกศิลป์การพิมพ์,

ช่อผกา วิริยานนท์. (2538). กระบวนการสร้างและรักษาความนิยมของพิธีกรโทรทัศน์.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชิตาภา สุขพล้ำ. (2548). การสื่อสารระหว่างบุคคล. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์,

ถวัลย์ มาศจรัส.(2539). Tactician การเป็นวิทยากรสำหรับข้าราชการครู. กรุงเทพฯ : มิติใหม่,

ถาวร โชติชื่นและเสน่ห์ ศรีสุวรรณ. (2547). ที่เด็ดเกร็ดการพูด.พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : บুদ্ধแบงก์,

ทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์. (2537). พูดได้-พูดเป็น. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮ้าส์,

นนุช ศิริโรจน์.(2547). การวิเคราะห์วิวัฒนาการทางบุคลิกภาพของผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ .

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นิเวศน์ กันไทยราษฎร์. (2546). อยากเป็นพิธีกรดังฟังทางนี้. กรุงเทพฯ : สูดส์ปาด้าสำนักพิมพ์,

บาร์กเกอร์ อดัน. (2550). สื่อสารแบบมืออาชีพ Improve your communication skills. อธิมา

กุลหาบ. พิมพ์ครั้งที่ 1 .กรุงเทพฯ : เนชั่นบุ๊กส์,

บุญศรี ปราบณศักดิ์. (2539). สู่วิธีกรมืออาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย,

ประสงค์ ราชณสุข. (2530). การพูดเพื่อประสิทธิผล. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือ มศว.,

มัลลิกา คณานุรักษ์. (2551). เทคนิคการเป็นพิธีกรที่ดี. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์,

ไมเคิล เอียโปซี.(2533). เทคนิคการหยอดอารมณ์ขัน (ให้การพูดน่าฟัง)A funny thing happened

on the way to the boardroom. เรียบเรียงโดย นพดล เวชสวัสดิ์. กรุงเทพฯ :ซีเอ็ดยูเคชั่น,

ยนต์ ชุ่มจิต. (2546). เป็นผู้นำ...ต้องทำเป็น. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์,

รอบอด้า โรซ. (2532). เทคนิคการพูดให้เป็นบวกเรียบเรียงจาก Smart talk. เรียบเรียงโดยนพดล

เวชสวัสดิ์. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น,

ลอรี่ ชลอฟฟ์. (2537). กลยุทธ์ปรับการพูดให้เข้ากับสถานการณ์ Smart speaking. เรียบเรียงโดย,

นพดล เวชสวัสดิ์. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น,

- วรชาดา มั่นจิรังกูร. (2552). บทบาทหน้าที่ของพิธีกรโทรทัศน์: ศึกษาเฉพาะกรณีรายการ “คืนนี้วันนี้”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิรัช ลภีรัตนกุล. (2544). การประชาสัมพันธ์ฉบับสมบูรณ์ (ฉบับปรับปรุงใหม่). พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
- วิรัช ลภีรัตนกุล. (2543). วาบทันทีและวาทศิลป์ หลักทฤษฎีและวิธีปฏิบัติยุคสหสวรรษใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
- ศักดิ์ดา ปั่นเหน่งเพชร. (2551). งามบาดใจ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ณ เพชร สำนักพิมพ์ ,
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์, อองอาจ ปะทะวนิช และฉัตรชัย ลอยฤทธิ์วุฒิไกร. (2541). การส่งเสริมการขาย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช,
- สนฉัตร พัวพิมล. (2538). คู่มือสู่อำชีพพิธีกร. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ไอแลนด์ พับลิชชิ่ง,
- สมจิตร ชิวปรีชา. (2526). การแสดงออกต่อหน้าประชุมชน. ปทุมธานี : ศูนย์หนังสือ ดร.ศรีสง่า,
- สมชาติ กิจยรรยง. (2542). ศิลปะในการถ่ายทอด. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : มาสเตอร์ พรินติ้ง,
- สมชาติ กิจยรรยง. (2549). ศิลปะการพูดสำหรับผู้นำ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : เอ็มไอที คอนซัลติ้ง,
- สวณิต ยมาภัยและถิรนนท์ อนวิษศิริวงศ์ . (2547). หลักการพูด. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : วันดีดี กรู๊ป,
- สาธิตา เตชะภัทรพร. (2541). บทบาทของการแต่งหน้าในฐานะเป็นส่วนขยายความรู้สึทางด้านจิตใจในสื่อวิทยุโทรทัศน์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุกัญญา สมไพบูลย์และปอรัรัมย์ ยอดเนร. (2550). ออกทีวีให้ดูดี TV Performance : ปราบกฏตัว
ทางโทรทัศน์ในหลากหลายรายการ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : จรัสสินทวงศ์การพิมพ์ ,
- สุรพงษ์ ไสธนะเสถียร. (2533). การสื่อสารกับสังคม. พิมพ์ครั้งที่1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย,
- สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ. สมาคมนักศึกษา นักรับหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย. [ออนไลน์]. 2009. แหล่งที่มา
: http://www.tja.or.th/index.php?option=com_content&view=article&id=283:2009-09-08-11-05-16&catid=46:academic. [2553, ธันวาคม 27]
- เสถียร เขยประทับ. (2534). การสื่อสารและการพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
- เหมือนฝัน ประสานพานิช. (2548). กระบวนการคัดเลือกพิธีกรและผู้ประกาศข่าวของ
สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวาริชวิทยาและ
สื่อสารการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรรธรณ ปิรันธน์ไธวาท. (2540). การพูดเพื่อธุรกิจ. พิมพ์ครั้งที่ 5 ปรับปรุง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
- อริสรา กำธรเจริญ. (2545). คุณสมบัติของผู้ดำเนินรายการตอบปัญหาวิชาการทางโทรทัศน์.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารสื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์
และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อาร์ช ลัสต์เบิร์ก. (2537). ยุทธวิธีการพูด Winning when it really counts. แปลและเรียบเรียงโดย
อักษรวิทย์ วิทยานุรักษ์. พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า,
- อุรุษันยา สุขะตุงคะ. (2546). สถานการณ์และบทบาทของพิธีกรถ่ายทอดสดงานพระราชพิธีทาง
โทรทัศน์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวาริชวิทยาและสื่อสารการแสดง คณะ
นิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อุษณีย์ นิตียนนท์. (2550). พฤติกรรมการเปิดรับและความพึงพอใจต่อรูปแบบและพิธีกรรายการ "คนค้นคน". วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาการจัดการการสื่อสารภาครัฐและเอกชน คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ภาษาอังกฤษ

Al Neuharth. USATODAY. [ออนไลน์] 2007. แหล่งที่มา
: http://blogs.usatoday.com/oped/2007/04/post_64.html. [2553, ธันวาคม 12]

Carl Hausman, Lewis B. O'Donnell and Philip Benoit. (2000). Announcing : broadcast communicating today. 4th ed. Belmont, California : adsworth/Thomson Learning,

James H. McBurney and Ernest J. Wrage. (1975) . Guide to good speech . 4th ed.
Englewood California New Jersey : Prentice-Hall.

John C. Zacharis and Coleman C. Bender. (1976). Speech communication : a rational approach. 1st ed. New York : John Wiley,

Kathleen M. Galvin and Pamela J. Cooper and Jeanie McKinney Gordon.(1999) .The basics of speech : learning to be a competent communicator. 3 rd ed. USA :
:Anational Textbook,

Larry King with Bill Gilbert. (1994). How to talk to anyone anytime anywhere. New York :
Crown.

Stephen E. Lucas. (2009). The art of public speaking. 10 th ed. Boston : McGraw Hill,

Stuart Hyde. (2001). Television and radio announcing. 9 th ed. New York : Houghton
Mifflin Company,

Suzanne Osborn and Michael Osborn and Randall Osborn. (2008). Public speaking guidebook. Boston, Mass : Pearson/Allyn and Bacon,

Robert C. Jeffrey and Owen Peterson. (1975). Speech : a text with adapted readings. 2nd ed. New York : Harper & Row.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามเรื่อง **ความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกรยอดนิยมในรายการโทรทัศน์**
 จัดทำโดย น.ส. ณิชชานา วุฒิไธพาร์ นิสิตปริญญาโท ภาควิชาภาษาอังกฤษและสื่อสารการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- 1.1 เพศ ชาย หญิง
- 1.2 อายุ 15-20 21-25 26-30 31-35 35-40 40 ขึ้นไป
- 1.3 อาชีพ
- นักเรียน นักศึกษา โปรดระบุสถาบัน.....
- รับราชการ โปรดระบุสังกัด.....
- พนักงานบริษัทเอกชน โปรดระบุตำแหน่ง.....
- อาชีพอิสระ หรือ ธุรกิจส่วนตัว โปรดระบุ.....
- อื่น
- 1.4 การศึกษา มัธยมศึกษา อนุปริญญา ปริญญาตรี ปริญญาโท สูงกว่าปริญญาโท

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการรับชมโทรทัศน์

- 1.5 ท่านรับชมโทรทัศน์บ่อยเท่าใด ทุกวัน 2-3 วันครั้ง สัปดาห์ละครั้ง เดือนละครั้ง
- 1.6 ช่วงเวลาในการรับชมโทรทัศน์

ช่วงเวลา	เป็นประจำ	บ่อย	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคยเลย
05.00 - 08.00 น.					
08.00 - 12.00 น.					
12.00 - 13.00 น.					
13.00 - 17.00 น.					
17.00 - 20.00 น.					
20.00 - 22.00 น.					
หลัง 22.00 น.					

- 1.7 ท่านเคยรับชมรายการโทรทัศน์ประเภทใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- รายการข่าว วิเคราะห์ข่าว เล่าข่าว
- รายการสนทนา หรือ สัมภาษณ์เชิงสาระ หรือสารคดี
- รายการสนทนา หรือ สัมภาษณ์เชิงบันเทิง
- รายการเกมโชว์ หรือควิซโชว์

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของพิธีกรโทรทัศน์

1. ท่านพบเห็นบทบาทหน้าที่ของ พิธีกรโทรทัศน์ ดังต่อไปนี้ในรายการโทรทัศน์ประเภทใดบ้าง

(เลือกได้มากกว่า 1 ประเภทรายการ)	วิเคราะห์ข่าว หรือเล่าข่าว	สนทนา เชิงสาระ	สนทนา เชิงบันเทิง	เกมโชว์หรือ ควิทส์โชว์
1.1 การเป็นสัญลักษณ์ของรายการ ผู้ชมจะนึกถึงตัวพิธีกรทันที เมื่อนึกถึงรายการนั้น ๆ				
1.2 มีพลังดึงดูดให้ผู้ชมติดตามรายการ				
1.3 สามารถเลือกสรรคำที่สุภาพในการนำเสนอ				
1.4 มีทักษะในการนำเสนอเป็นกลุ่มได้				
1.5 มีความรู้ความเข้าใจในเครื่องมือ อุปกรณ์ และ สัญญาณต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการถ่ายทำรายการ โทรทัศน์				
1.7 บทบาทด้าน อื่น ๆ (โปรดระบุ)				

2. ท่านคิดว่าความสามารถทางการสื่อสารของพิธีกร ในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้พบเห็นในรายการโทรทัศน์ประเภทใดบ้าง

(เลือกได้มากกว่า 1 ประเภทรายการ)	วิเคราะห์ข่าว หรือเล่าข่าว	สนทนา เชิงสาระ	สนทนา เชิงบันเทิง	เกมโชว์หรือ ควิทส์โชว์
2.1 ความสามารถในการจัดเตรียมข้อมูล				
- มีการค้นคว้าจัดเตรียมข้อมูลล่วงหน้า				
- ศึกษาข้อมูลภูมิหลังของผู้ร่วมรายการ				
- พิจารณาหัวข้อ หรือประเด็นให้มีความน่าสนใจ หรือ มีความสำคัญ				
- เรียบเรียงความคิดและประเด็นก่อนนำเสนอ				
- นำเสนอข้อมูลที่อ้างอิงจากหลักฐาน				
- เตรียมความคิดเห็นไว้ทอดแทรก ในระหว่างนำเสนอ				
- พิจารณาข้อมูลการนำเสนอให้เหมาะสมกับเวลา				
- มีความรู้รอบตัว				
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)				

	วิเคราะห์ข่าว หรือเล่าข่าว	สนทนา เชิงสาระ	สนทนา เชิงบันเทิง	เกมโชว์หรือ ควิทส์โชว์
2.2 ความสามารถในการใช้ภาษา และ อวัจนภาษา				
- นำเสนอด้วยความชัดเจน และเข้าใจง่าย				
- วิธีการพูดไม่ยืดเยื้อหรือซับซ้อน				
- มีลำดับวิธีการนำเสนอที่ถูกต้อง				
- ใช้คำให้เหมาะสมกับบุคคล				
- พูดถูกต้องตาม อักษรภาษา				
- สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี				
- ทำให้ผู้รับชม มีอารมณ์ร่วม หรือเกิดมโนภาพ จินตนาการตามได้				
- น้ำเสียงมีชีวิตชีวา และมีพลัง				
- การแต่งหน้าที่เหมาะสมกับรายการ				
- การแต่งกายที่เหมาะสมกับรายการ				
- การแสดงออกทางสีหน้า และ สายตาที่เป็นธรรมชาติ				
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)				
2.3 บุคลิกภาพ				
- ดูเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ				
- มีภาพของความเป็นคนดี				
- รูปร่าง หน้าตาดี มีเสน่ห์ชวนมอง				
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)				
2.4 ความสามารถในการสัมภาษณ์และสนทนาของพิธีกร				
- สามารถนำเสนอได้โดยไม่ต้องดูสคริปต์ (บทพูด)				
- สามารถเปิดประเด็นการซักถาม หรือพูดคุยได้				
- ทิศทางการสัมภาษณ์ตรงประเด็น ไม่ออกนอกเรื่อง				
- นำเสนอเฉพาะข้อเท็จจริงไม่ใส่ความคิดเห็นส่วนตัว				
- มีความเป็นกลาง				
- พูดคุยอย่างเป็นกันเอง				

- มีอารมณ์ขัน				
- มีอารมณ์ร่วมไปกับผู้ร่วมรายการ				
- สรุปประเด็นชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย				
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)				

ตอนที่ 4 กรุณาแสดงความคิดเห็นของท่านในเรื่องดังต่อไปนี้

**** กรุณาตอบทั้งส่วนที่ชอบ และ ไม่ชอบ และตอบทุกประเภทรายการ ****

3.1 ใน รายการวิเคราะห์ข่าว หรือ เล่าข่าว ท่านชอบ / ไม่ชอบพิธีกรท่านใด เพราะเหตุใด

ชอบ	ไม่ชอบ
ชื่อพิธีกร	ชื่อพิธีกร
จากรายการ	จากรายการ
เหตุผล 1.	เหตุผล 1.
2	2
3	3
ความสามารถทางการสื่อสารที่ท่านคิดว่าพิธีกร รายการวิเคราะห์ข่าว หรือ เล่าข่าว ควรเป็นคือ (โปรดระบุ)	

3.2 ใน รายการสนทนา หรือ สัมภาษณ์เชิงสาระ หรือสารคดี ท่านชอบ / ไม่ชอบพิธีกรท่านใด เพราะเหตุใด

ชอบ	ไม่ชอบ
ชื่อพิธีกร	ชื่อพิธีกร
จากรายการ	จากรายการ
เหตุผล 1.	เหตุผล 1.
2	2
3	3
ความสามารถทางการสื่อสารที่ท่านคิดว่าพิธีกรรายการสนทนาหรือสัมภาษณ์เชิงสาระ หรือสารคดี ควรเป็นคือ (โปรดระบุ)	

3.3 ใน รายการสนทนา หรือ สัมภาษณ์เชิงบันทึง ท่านชอบ / ไม่ชอบพิธีกรท่านใด เพราะเหตุใด

ชอบ	ไม่ชอบ
ชื่อพิธีกร	ชื่อพิธีกร
จากรายการ	จากรายการ
เหตุผล 1.	เหตุผล 1.
2	2
3	3
ความสามารถทางการสื่อสารที่ท่านคิดว่าพิธีกร รายการสนทนา หรือ สัมภาษณ์เชิงบันทึง ควรมีคือ(โปรดระบุ)	

3.4 ใน รายการเกมโชว์หรือควิซโชว์ ท่านชอบ / ไม่ชอบพิธีกรท่านใด เพราะเหตุใด

ชอบ	ไม่ชอบ
ชื่อพิธีกร	ชื่อพิธีกร
จากรายการ	จากรายการ
เหตุผล 1.	เหตุผล 1.
2	2
3	3
ความสามารถทางการสื่อสารที่ท่านคิดว่าพิธีกร รายการเกมโชว์หรือควิซโชว์ ควรมีคือ(โปรดระบุ)	

*** จบบแบบสอบถาม ขอขอบพระคุณอย่างสูงค่ะ ***

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวณัฐชนา วุฒิไอรุณ เกิดเมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2522 สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรี ภาควิชาภาพยนตร์ และภาพนิ่ง คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน จาก มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีการศึกษา 2544 เข้าศึกษาต่อ ระดับปริญญาโท สาขาวาริชวิทยา ภาควิชาวาริชวิทยาและสื่อสารการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี การศึกษา 2551 และสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย